REGD : No. H 18

విడిప్రతి 0-20పై.

25-2-66 శుక్రవారం

ఉదయభారతి

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 38] సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి [సంచిక 8

ఉక్రమా పదచ్యుతి!

మనాంధ్రప్రదేశ్ శ్రీ ఉక్రమాను పదచ్యుతుణ్ణిచేసి అధికారాన్ని హస్తగతం చేసుకుంది అదేవు సైన్యం. ఉక్రమా మొన్ననే ఢిల్లీకివర్చి పెంగుబు పోయి వున్నాడు. అతడు చేశంలోలేని సమయంలో ఈ సైనికవిప్లవం జరిగింది. మన అధ్యక్షుడుగా ప్రతిజనంతవరకు తానేవుండాలని శాశ్వత పదార్థాసుకున్న నియంత ఉక్రమా. ఎన్నో హత్యాప్రయత్నాలు తప్పించుకున్నవ్యక్తి యీయన. నియంతల పదవులు, ప్రతుకులు యిట్టావుంటాయి!

నియాలోకూడా సైనికవిప్లవం జరిగి, ఆ దేశము మిలిటరీవశమైంది. ఇండో నిషియా రక్షణమంత్రి నూపదాను బర్తరఫ్ చేసినకారణంగా తిరుగా కల్లోలం ప్రారంభమైంది. ఇతను కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకి.

నెల్లూరువలె తారుమారైన వరంగల్లు రాజకీయాలు

రామచంద్రారెడ్డికంటే, వారికుటుంబ పెత్తనంమీద వ్యతిరేకభావం

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

సాధారణఎన్నికలు సమీపిస్తున్నకొద్దీ కాంగ్రెసువర్గ రాజకీయాల్లో వినూత్న పరిణామాలేర్పడుతున్నాయి. గత ఎనిమిది వారాలలో నెల్లూరులో కలిగినమార్పులకు కారణం, వాటివలితం మొదలైనవాటిపైన రాజకీయపరిశీలకులు తమ అలోచనాసూత్రాలను వరుసగెత్తిందారు.

ఈసారివంతు వరంగల్లుజిల్లాదిగా కనిపిస్తున్నది. నరిగా నెల్లూరుజిల్లాలో జరిగినట్లుగానే వరంగలుజిల్లాలోకూడా జిల్లా పరిషత్ అధ్యక్షుడు, మరికొందరు పంచాయతీనమితిఅధ్యక్షులు, కానసభ్యులు వ్యక్తిగతంగా పేటు పిరాయించారు.

గత నాలుగు సంవత్సరాలనుంది-అంటే తను మంత్రిఅయిననాటినుంది, దానికి తన బావమరిది సురేంద్రరెడ్డికి కాంగ్రెసుటిక్కెట్టు ఇప్పించి గెలిపించారు. టిక్కెట్టు సురేంద్రరెడ్డికియ్యకపోతేవ్ ఈ సీటు అల్లూరి సహాయనంవర్కాలుకూడా దాలా తోడ్పడ్డాయి. చివరికి సంజీవరెడ్డిగారు 1962 లో తిరిగి రాష్ట్రనాయకత్వం వహించబోతున్నారని విదితమైన వెంటనే ఆయనఅండన చేరిపోయారు. మానవుని అభీష్టాలన్నీ నెరవేరవు. లేకపోతే 1967 లో ముఖ్యమంత్రి కాదగినవ్యక్తి రామచంద్రారెడ్డిగారు.

ఈయనకు తెలంగాణాలో చెన్నారెడ్డిగారు, జె.వి.నర్సింగరావుగారు ప్రత్యర్థులు. కాని ఈనాటికికూడా వీరి అనుచరవర్గం, రామచంద్రారెడ్డిగారికంటే తక్కువేనని చెప్పవచ్చును.

ఇలాంటి స్థితిలో ఇటీవల వరంగలు జిల్లా కాంగ్రెసులో సంభవించిన సంఘటనలు వాతావరణాన్ని తారుమారుచేసేదిగా వున్నాయి. వరంగలుజిల్లా తిరుగుబాటు దారుకూడా తాము ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డి నాయకత్వాన్ని అంగీకరిస్తున్నవారమనే చెబుతున్నారు. వారికికూడా, నెల్లూరులో అనెంవారి నియంత్రత్వంవలె, నూకలవారి నియంత్రత్వం ఇక సహించలేమన్న భావం కలిగింది. రామచంద్రారెడ్డిగారికంటే నూకల కుటుంబపెత్తనం వారు సహించలేకపోతున్నారు.

రామచంద్రారెడ్డిగారి సన్నిహితవర్గాల ద్వారా, ఈ మార్పులవల్ల రాజకీయంగా తనకు కలిగే హాని ఏమీలేదని వారు భావిస్తున్నారనీ, అయితే ఈ తిరుగుబాటు వెనుక ముఖ్యమంత్రి ప్రోత్సాహం వుంటుందని భావిస్తున్నారని తెలుస్తున్నది. అయితే ఈవిషయంగా వారుకూడా బహిరంగంగా చెప్పటంలేదు.

తెలంగాణా కాంగ్రెసు వ్యవస్థ వాలుగు సంవత్సరాలక్రితంవరకు చెన్నారెడ్డి, రామచంద్రారెడ్డి, వి. బి. రాజు, జె.వి.నర్సింగరావుగార్లమధ్య విభజితమై వుండేది. వి. బి. రాజుగారికి హైదరాబాదు సిటీలో గురుమూర్తిగారు, కరీంనగర్‌జిల్లాలో పి.వి. నరసింహారావు బొక్కారావు (జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుడు), మెదకులో అప్పటి వి. వ. అధ్యక్షుడు వ్యక్తీయ నరసింహారెడ్డి అనుచరులుగా వుండేవారు. అలాంటిది ఒకానొకదశలో ఒక్క "వి. వి." మినహా

—కొరవ 7-వ పేజీలో

ఇందులోనూ ముఖ్యమంత్రి 'టెక్నిక్'?

నూకల రామచంద్రారెడ్డిగారు జిల్లా అంతటా విరచక్రాధిపత్యం చలాయించారు. ఒకటితరువాతఒకటి పంచాయతీ సమితులు అయనక్కావలసినవారి హస్తగతమయాయి. జిల్లా కాంగ్రెసుకూడావారి వలుకుబడిక్రిందకు వచ్చింది. చివరికి జిల్లా పరిషత్తుకు తను నమర్థించినవ్యక్తి ధర్మారెడ్డి అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికయారు. మహబూబాబాదు పార్లమెంటరీసీటుఖాళీఅయితే, కాంగ్రెసుకుదక్కదని కాంగ్రెసుహైకమాండును ఒప్పించారు. నిజానికి ఇది మొదటినుంది కాంగ్రెసుసీటు. గత మూడు ఎన్నికల్లోను, స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో ధైర్యసాహసాలు ప్రదర్శించి, త్యాగాలుచేసి ప్రజామన్ననలను పొందిన మధునూదనరావుగారు ఈ నియోజకవర్గంనుంది ఎన్నికయారు. పీడాదిక్రితం అయన స్వర్గస్తులైనప్పుడు జిల్లాలో ప్రముఖులంతాకూడా మధునూదనరావుగారి భార్య కాస్థానమిచ్చి ఆకుటుంబానికి సహాయం చేయాలన్నప్పుడు రామచంద్రారెడ్డిగారు అడ్డుతగిలి సురేంద్రరెడ్డిగారిని ఎం. పి చేశారు.

దామోదరం సంజీవయ్యగారు నాలుగు సంవత్సరాలక్రితం తమ మంత్రివర్గంలో చేర్చుకునేవరకు ఊరుపేరూ హెచ్చుగాలేని శాసనసభ్యుడుగా వుంటూవచ్చారు. అంతకుపూర్వం ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగా వున్నప్పటికీ పిరిన్యగామంకల మానుకోట (మహబూబాబాదు) కాలాకాలయట పిరికి వలుకుబడి శూన్యం.

అయితే ఎలాంటి చబాటోవంలేకుండా, శ్రమకోర్చి నలుగురిని కలుపుకొనిపోయే సహజమైనసామర్థ్యం వున్నందున, మంత్రిపైన కొద్దికాలానికే తెలంగాణాలో తనకు సీనియరైన చెన్నారెడ్డిగారితో సమానంగా, ఒక్కొకప్పుడు వీరికంటే వలుకుబడిని, అనుచరవర్గాన్ని సంపాదించుకున్నారు. ఇందుకు సంజీవయ్యగారి సహాయసహకారాలుకూడా దాలా తోడ్పడ్డాయి. చివరికి సంజీవరెడ్డిగారు 1962 లో తిరిగి రాష్ట్రనాయకత్వం వహించబోతున్నారని విదితమైన వెంటనే ఆయనఅండన చేరిపోయారు. మానవుని అభీష్టాలన్నీ నెరవేరవు. లేకపోతే 1967 లో ముఖ్యమంత్రి కాదగినవ్యక్తి రామచంద్రారెడ్డిగారు.

—కొరవ 7-వ పేజీలో

దేశరక్షణ నిధికి

దేశరక్షణనిధి
సహాయార్థము
నెల్లూరు గవర్నమెంటు
ట్రయినింగ్ కాలేజీలో

కార్నివాల్

ఫిబ్రవరి 26, 27 తేదీలలో
జరుగును.

నాటికలు, నృత్యములు,
సంగీతము, వస్తువిక్రయము

తప్పకవచ్చి, దేశరక్షణకు
తోడ్పడండి.

నెల్లూరు డ్రైయినేజికి కదలిక

నాయుడుగారి శ్రద్ధ-హామీ: దోమలబాధనుగూర్చి ఘోష!

"నెల్లూరు అండర్‌గ్రౌండు డ్రెయినేజి స్కీముకు శంకుస్థాపనజరిగి వీడేళ్ళయినా, అది ఇంకా నిర్మాణం ప్రారంభం కాకపోవడం విచారకరం. శంకుస్థాపన జరిగిన వనులు పూర్తికాకుంటే హేళనగా వుంటుంది. ఎన్. ఇ.ని పిల్చి మాట్లాడాను. ఈ మార్చిలోగా ఎంతచేయుటకు వీలుంటే అంతచేయమని చెప్పాను. దానికి కావలసిన నిధులను సేటాయిస్తాము. ఆమొత్తాన్ని మార్చి 31 తేదిలోగా వినియోగపెట్టమని కోరుతున్నాను. ఎల్. ఐ. సి. రుణం 30 లక్షలుకూడా నెలాఖరుకు వస్తుంది. ఇక వీలైనంత తొందరలో ఈస్కీమును పూర్తిచేయవలసివుంది. ఈపని వేగంగా జరిపించుటకు ప్రయత్నిస్తాను"—

అని మునిసిపాలిటీల మంత్రి శ్రీ నల్లపోతు వెంచురామానాయుడుగారు 24 తేది సాయంత్రం స్వీవర్డ్-స్కావింజర్డ మానింగు కాలనికి శంకుస్థాపనచేస్తూ చెప్పారు. సభకు కార్పొరేషన్ శ్రీ శ్రావణ

—కొరవ 7-వ పేజీలో

కాఫీబోర్డు సేల్సులోనే ధరలు ఎక్కువైనందున

కాఫీపొడి ధర

పెంచవలసి వచ్చినది

దీనికి మన్నించమని వాడకందార్లను కోరుచున్నాము.

క్రిందిరేట్లు గమనించ ప్రార్థన:-

స్పెషల్ కాఫీపొడి K. 1 9-60
ప్లాంటేషన్ కాఫీపొడి K. 1 9-00
రెడ్‌లేబిలు కాఫీపొడి K. 1 9-00

నిర్మల కాఫీ వర్క్స్

ట్రంకురోడ్డు— నెల్లూరు

ఫోన్ :: 280.

ముత్తుకూరులో

4-3-66 తేది.

రాత్రి 10 గంటలకు

తెనాలి మహాలక్ష్మి నాట్యమండలివారిచే

మోహినీభస్మాసుర

నాటకం ప్రదర్శించబడును.
ఎల్లరూ విచ్చేసి సాయపడ ప్రార్థన.
రేట్లు: రూ. 5, 3, 2, 1, 0-50

—ముత్తుకూరు ఆన్‌పర్కర్స్.

అంగడికొట్టు అమ్మబడును

నెల్లూరు చిన్నబజారు కలశమహల్ దక్షిణవైపువుండు నవభారత్‌హాల్ పేరుగల కొట్టు షుమారు 12 అంకణములు పూర్తిగా మిద్దెకొట్టు. ఫర్నీచర్‌తోసహా పూర్తిగా రంగూన్ టేకుతో కట్టబడినది విక్రయించబడును.

ఇప్పుడు నడిచవద్ధతులతో ఆకర్షనీయమైన కట్టుబడి. వార్డు నెం 13-245-246 గల కొట్టు. వివరములకు:-

రాచపూటి శేషాచలంశ్రేష్ఠి.
16/287 ఆచారివీధి,
పెద్దపోస్టాఫీసును యెదురు,
నెల్లూరుటవున్.

దున్నపోతుల అమ్మకం

ముర్రా దున్నపోతులు, నాటు దున్నపోతులు, ముర్రా-నాటు కల్తీ దున్నపోతులు సరసముగా విక్రయించబడును.

వివరములకు:-

నెల్లూరు వెంకటరెడ్డి,
మద్దూరుపల్లె.
రాపూరు తా॥ - నెల్లూరుజిల్లా.

నెల్లూరు సబార్డినేటు జడ్జికోర్టులో

E. P. 56 of 65 O. S. 111 of 49

పిశుపాటి వెంకట్రాయశర్మ —వాది.
పిశుపాటి వెంకటరమణయ్య వగైరా —ప్రతివాదులు.

13. సోంపల్లి వెంకటసుబ్బమ్మ, 14. అ. శ్రీహరి, 15. అ. చినరాగయ్యనాయుడు 17. అ. కృష్ణమూర్తినాయుడు, 18. చేకూరు సుబ్బమ్మ అనువారికి:-

ఈ నెంబరు వాది మీ తాలూకు స్థిరాస్తిని వేలమునకు కోరివున్నందుకు మీకు సేల్ నోటీసుకుగా వారంటు అమలు దరఖాస్తు 2-3-1966 తేదికి వాయిదా వేయబడివున్నది. సదరు విషయమై మీకుగల ఆక్షేపణలు తెలుపుకోనియెడల మీ పరోక్షమున విమర్శించి తీర్మానించబడును.

—చివుకుల సత్యనారాయణమూర్తి
వాది అడ్వకేటు.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O.S. 107 of 60 I.A. 289 of 65

మారుబోళ్ళ ఒబ్బమయ్య (పురవ్) వందయ్య —పిటీషనరు

3. మానిశెట్టి కమలమ్మ, 4. మలిశెట్టి రాజమ్మ — రెస్పాండెంట్లు.

3, 4 రెస్పాండెంట్లకు నోటీసులు:- ఈ నెంబరులో చనిపోయిన మారుబోళ్ల రామయ్యకు మిమ్ములను వారసు ప్రతివాదులుగా చేర్చవలయునని పిటీషనరుపిటీషనుదాఖలు చేసివుంటున్నాడుగాన మీకు ఏదైనా ఆక్షేపణలుయున్నయెడల 5-3-66 తేది పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టువారికి మనవిచేసుకొనవలయును.

—సి. రామారావు, పి॥ అడ్వకేటు.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ విశ్వావసు ఫాల్గుణ శుద్ధ పంచమి
శుక్రవారం 25-2-1966

ఆంధ్రబడ్జెటు

1966-67 సంవత్సరపు ఆంధ్రప్రదేశ్ బడ్జెటును ఆర్థిక మంత్రి డాక్టరు మర్రి చెన్నారెడ్డిగారు 21 తేది శాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టారు. శాసనమండలికి ఆరోజే రివిన్యూమంత్రి శ్రీ నూకల రామచంద్రారెడ్డి సమర్పించారు.

రాబోయే సంవత్సరంలో ఆదాయం అంచనా 174 కోట్ల 25 లక్షల రూపాయలు; వ్యయం అంచనా 173 కోట్ల 93 లక్షల రూపాయలు. అంటే రాబడికంటే ఖర్చు తక్కువన్నమాట. తన తొలిబడ్జెటును 7 కోట్ల రూపాయల లోటుతో ప్రవేశపెట్టిన శ్రీ చెన్నారెడ్డి రెండవ బడ్జెటునే మిగులుబడ్జెటు అనిపించుకోవడం విశేషం.

ఎప్పుడూ ప్రభుత్వం ఆదాయాన్ని తక్కువగాచూపుతుందని, ఖర్చును ఎక్కువ అంచనా వేస్తుందని ప్రతిపక్షాలవారు ఒక అపవాదువేస్తుంటారు. కాని ఆ ఆరోపణ ఆధారరహితమైందికాదని గత యేటి అంచనాలు చాటుతున్నాయి. గత సంవత్సరం 154 కోట్ల 53 లక్షలు ఆదాయము వస్తుందనుకుంటే 152 కోట్ల 35 లక్షలే వచ్చింది; 161 కోట్ల 23 లక్షలు వ్యయం కాగలదనుకుంటే 165 కోట్ల 86 లక్షలు ఖర్చయి కూర్చుంది. ఆదాయమేమో 2 కోట్ల 18 లక్షలు తగ్గింది; ఖర్చు 4 కోట్ల 63 లక్షలు పెరిగింది. దీనితో 6 కోట్ల 70 లక్షలుండ గలదనుకున్న తరుగు 13 కోట్ల 51 లక్షలకు పెరిగింది. రాష్ట్రంలోని పలుప్రాంతాల్లో క్షామం సంభవించి రెమిషన్లు ఇవ్వవలసిరావడం, బకాయి వసూళ్ళు మందగించడం మూలంగాను; కేంద్రంనుండి రావలసిన సహాయం రానికారణంగాను ఆదాయం తగ్గిపోయింది. అయితే సేల్స్‌టాక్సు వగైరాలద్వారా ఆశించినదానికంటే ఆదాయం కొంత యెక్కువే చేకూరింది. అయితే 23 కోట్ల 2 లక్షల రూపాయల లోటుతో ప్రారంభమవుతున్న ఈ బడ్జెటు 11 కోట్ల 34 లక్షల లోటుతో మాత్రం ముగుస్తుంది. అందువల్ల నిరాశాజనకమేమీకాదని భావించవచ్చు.

కాని, నాల్గవప్రణాళిక మొదటి సంవత్సరము ఈ బడ్జెటుతోనే ప్రారంభమవుతుంది. జరుగుతున్న సంవత్సరం, అంటే మూడవప్రణాళిక ఆఖరు సంవత్సరంలో 103 కోట్లు ప్రణాళికావథకాలకు ఖర్చు పెట్టుకుంటే; నాల్గవప్రణాళిక మొదటి సంవత్సరానికి 79 కోట్ల 25 లక్షలు మాత్రమే నిర్ణయించబడింది. ఇందులో కూడా 50 కోట్లు మాత్రం కేంద్రం యిస్తుంది; మిగిలింది మనం సమకూర్చుకోవలసిందే. కొత్తపన్నులేవీ వేయడం లేదుకాబట్టి, ఈ మొత్తాన్ని ఇతరమార్గాలలో సంపాదించుకోవలసి వుంటుంది. ఈసంవత్సరం ప్రజలనుండికాని, ఇన్సూరెన్సు కార్పొరేషనునుండికాని, కేంద్రం నుండికాని ఋణరూపంలో రాష్ట్రప్రభుత్వము 75 కోట్ల 24 లక్షల రూపాయలు సేకరిస్తుందట. ఇందులో 36 కోట్ల 63 లక్షల రూపాయలు పాతఅప్పుల చెల్లింపుకు వినియోగిస్తారట. మిగిలిన 38 కోట్ల 61 లక్షలు పెట్టుబడి కార్యక్రమాలమీద ఖర్చు చేస్తారు. 1967 మార్చి ఆఖరుకు రాష్ట్రప్రభుత్వం 462 కోట్ల రూపాయలు అప్పు తేలుతుందట. దీన్నిబట్టి మన ఋణగ్రస్తత విదితమవుతుంది. మనరాష్ట్రం ఎక్కడున్నదో, మనంఎక్కడున్నామో కూడా తెలుస్తుంది. ఈ పరిస్థితి సంతోషదాయకమైందిమాత్రం కాదు. మనము, మన ప్రణాళికలంటే అప్పుచేసి పప్పుకూడు వ్యవహారంకాదుగదా అనే సందేహంకూడా కలుగుతుంది. పదిహేనేళ్లు ప్రణాళికలరూపంగా కోట్లు కోట్లు ఖర్చుపెట్టినతర్వాతకూడా ప్రజల బ్రతుకు భారంకావడమేకాక, ప్రభుత్వ ఆర్థికస్థితికూడా ఈవిధంగా వున్నదంటే ఆతప్పు ప్రణాళికలదేకాని రాష్ట్రపభుత్వానిదికాదు, ప్రజలదీకాదు. పదులు, వందలకోట్లు దిగమ్రింగిన ప్రాజెక్టులు ఈనాటికీ అసంపూర్ణంగా వున్నవి, ఆదాయాన్ని చేతికివ్వకపోవడంవల్లనే ఈ దుస్థితి సంప్రాప్తించింది. అట్లని భారీప్రాజెక్టులు అనవసరమనికాని, అభిలషణీయం కాదనికాని మా అభిప్రాయం కాదు. ముందు సత్వరఫలితాలనిచ్చే చిన్నచిన్న పథకాలను ఎప్పటికప్పుడు ప్రారంభించి, క్రమంగా పెద్దప్రాజెక్టులను చేపట్టివుంటే ప్రజలనెత్తిన ఇంతబరువు పడేదికాదు, వారిలో ఇంత నిస్పృహానిరాశలు జనించేదికావు; ప్రణాళికానిర్వహణకు వనరుల సర్దుబాటులోకాని, ఆహారసమస్యవంటి విషయాల్లోకాని ప్రభుత్వాలు ఇంత క్లిష్టపరిస్థితిని యెదుర్కోవలసిన అవసరం వుండేదికాదు.

మనరాష్ట్రంలో పెద్దదైన నాగార్జునసాగరం ఫలింపు ఈసంవత్సరం ప్రారంభం కాబోతున్నది. కేంద్రం దీనిపట్ల ప్రత్యేక ఆదరణను చూపివుంటే, ఈపాటికెప్పుడో యిది పూర్తిఅయివుండేది, దేశానికి ఆహారాన్ని, రాష్ట్రానికి సంపదను చేకూర్చివుండేది. ఇప్పుడైనా దీని విషయంలో ఆంధ్రప్రభుత్వానికి సహాయపడడం- దేశానికి ఆహారంవిషయంలో తానుచేసే సహాయంగా కేంద్రం భావించడం అవసరం. పరిశ్రమల విషయంలో కూడా రాష్ట్రప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో, పట్టుదలతో కృషిచేస్తున్నది. పరిశ్రమలకు, వ్యవసాయాభివృద్ధికి అత్యవసరమైన విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణపట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధను ప్రదర్శిస్తున్నది. ఈబడ్జెటుసంవత్సరంలో విద్యుచ్ఛక్తి వుత్పత్తిని 300 మెగావాట్లు అదనంగా పెంచగలమనే ఆశాభావాన్ని ప్రభుత్వం వ్యక్తంచేస్తున్నది. ఇందులో ఎగువసీలేరువల్ల 120 మెగావాట్లు, కొత్తగూడెంవల్ల 180 మెగావాట్ల విద్యుత్తు లభిస్తుందట. ఈసంవత్సరం 700 గ్రామాలకు; 13,500 పంపుసెట్లకు అదనంగా విద్యుచ్ఛక్తి సందివ్వగలనని ప్రభుత్వ నమ్మకం. ఈవిధంగా వివిధ అభివృద్ధిపథకాలకు కేటాయింపులు జరిగాయి.

ఈ సంవత్సరం కొత్తపన్నులు లేవనే సంతోషమేమీలేదు. ఉన్నపన్నులను కట్టలేక, బకాయిలపాలై పోయిన రైతాంగము తదితర ప్రజలకు యిక పెరిగినా ఒకటే, పెరగకపోయినా ఒకటే. అధికాహారోత్పత్తికి రైతాంగశ్రేయం ప్రధానమని ప్రభుత్వం భావిస్తే, వారిమీద విధించిన అదనపు శిస్తులను రద్దుచేస్తూ ప్రకటించివుంటే ఎంతబాగుండేది? రైతులలో ఎంతవుత్సాహాన్ని కల్గించేది? ప్రణాళికలు వచ్చినతర్వాత బడ్జెటులు సారహీనమై పోయాయి. ఒక శాసనసభ్యుడు వ్యాఖ్యానించినట్లు బడ్జెటంటే కేవలం జమఖర్చుల జాబితాక్రింద తయారైపోయింది.

ఈ బడ్జెటులో ఎన్. జి. ఓ. ల జీతాల పెంపకం ప్రసక్తి లేదని అందరూ విమర్శించారు. ఇక ఏ ప్రాంతంవారు ఆ ప్రాంతంలో తమ పథకాలకు కేటాయింపులులేవని అసంతృప్తి వెలిబుచ్చారు. వానితోటి మన మా నెల్లూరుజిల్లాకు ప్రాణప్రదమైన సోమశిల విషయం ఎత్తనేలేదని అడగడం తప్పకాదు. అలా అడగనందువల్ల, అడగలేనందువల్లనే సోమశిలవంటి విశేష ప్రయోజనకరమైన మండలాభివృద్ధికి ప్రాణప్రదమైన ప్రాజెక్టులు వెనుకబడిపోతున్నవేమో! ఏమైనా ఎన్.జి.ఓ.లకు సహాయంఅందించడంలో ప్రభుత్వం అలస్యం చేసినందువల్ల లాభమేమీలేదు. ఇవ్వాల్సిందిఏనాటైనా ఎటూ ఇవ్వకతప్పదు. అలస్యంచేసినారనే అసంతృప్తికి గురికావడంకంటే, తక్షణం ఇవ్వడంమంచిది. ఈ విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వం రాష్ట్రాలబాధను అర్థంచేసుకోవాలె. ఉద్యోగుల జీతభత్తెంవిషయంలో కేంద్ర-రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఒకే విధానాన్ని అనుసరించాలె. దీనికి సంబంధించి ఆంధ్రముఖ్యమంత్రి అభిప్రాయాలు విలువైనవి, పాటించదగినవి. తెలుగులో ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలు నిర్వహించాలనే విషయంలోకూడా తటపటాయింపు, విలంబనం అనవసరం. ఇంతకాలం దాన్నొక సమస్యగా వుంచడం వుచితం కాదు.

ఆహారం విశేషాలు

అమెరికా ఇస్తానంటున్న 1 కోటి 20 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలను స్టీమర్ల నుండి స్వీకరించి వెంటవెంటనే దించుకోడానికి మనకు తగిన నౌకాశ్రయ, గిడ్డంగి సౌకర్యాలు లేవని విమానాలమీదైనా ఆహారధాన్యాలను ఎప్పటికప్పుడు సత్వరంగా అత్యావసర ప్రదేశాలకు చేరవేయాలని అమెరికాలో అప్పుడే ఆలోచనలు జరుగుతున్నాయి. మన దౌర్భాగ్యమొక ప్రక్క; అమెరికా సౌభాగ్యమొకప్రక్క కొట్టవచ్చినట్టుగా కనపడ్డంలేదూ!

, , ,

ఈ అమెరికా ఆహారధాన్యాలేగాకుండా థాయ్‌లెండ్ నుండి 1 లక్షా 50 వేలటన్నుల బియ్యం కొనడానికి ఇండియా ఒప్పందం కుదుర్చుకొని సంతకాలుకూడా జరిగిపోయాయి.

30 లక్షల ఆస్ట్రేలియన్ డాలర్ల విలువ గలిగిన ఆహారధాన్యాలు (ముఖ్యంగా గోధుమ) సహాయం సమకూర్చేందుకు ఆస్ట్రేలియా సంసిద్ధతను ప్రకటించింది.

ఈ సంవత్సరంలో వచ్చే ఏప్రెల్ 1 తేది నుండి మ. 4 కోట్ల 75 లక్షల ఆహార (గోధుమ) సరఫరా చేయనున్నట్లు కెనడా అధికారప్రకటన జారీచేసింది.

ఆహారధాన్యాలను అవసరమైన ప్రదేశాలకు వెంటవెంటనే సరఫరా చేసేందుకుగాను పోప్ పాల్‌గారు 90 ట్రక్కులుకొని ఇండియాకు పంపుతున్నారు.

ఇటలీ, హాలెండు దేశాల్లో తమ టెలివిజన్, రేడియో కేంద్రాలద్వారా 'ఇండియాకు ఆహార సహాయం' అనే నినాదాన్ని ప్రచారంచేసి కొన్నిలక్షల ధనసహాయాన్ని తమ ప్రజలనుండి సమకూర్చి పంపుతున్నారు.

పాటన్ ట్యాంకుల మీదకూడా పన్ను!

నమ్మి, నమ్మకపోండి; ఇప్పుడున్న చట్టప్రకారం; ఇండో పాక్ యుద్ధంలో పట్టుకొనబడి, ఇండియాకు తీసుకొనిరాబడిన పాకిస్తాన్ పాటన్ ట్యాంకులమీద సైతం డ్యూటీ (సుంకం) విధించవలసి వుంటుందని కేంద్ర కస్టమ్స్-ఎక్సయిజ్ బోర్డువారు వాదిస్తున్నారట! కనపడినదానిమీదల్లా పన్ను వేసి వడ్డించగలిగినదేమోగదా మనవారి పని!

మొన్న పార్లమెంటులో ఆహారమంత్రి చెప్పినదాన్నిబట్టి బర్మానుండి 1 లక్షా 50 వేల టన్నుల బియ్యం, అరబ్ రిపబ్లిక్ నుండి 15 వేల టన్నుల బియ్యం, అర్జంటీనా నుండి 50 వేల టన్నుల గోధుమ, బ్రిటీష్ గయానానుండి మరికొన్నిటన్నుల బియ్యం దిగుమతి చేసుకొంటున్నట్లుకూడా తెలుస్తున్నది. అయితే యేయే ధరలకు వారివద్దనుండి ఖరీదుచేస్తున్నది మాత్రం ఆయన వెల్లడించలేదు.

ఇన్ని దేశాల నుండి యిన్ని రకాలుగా ఆహార సరఫరాలకోసం ఎదురుచూడవల్సి వున్నా దేశంలోపల అంతరంగికంగా వాతావరణం బందరారిపోయి వుండడం శోచనీయంగాలేదూ?

, , ,

కేరళవంటు పశ్చిమబెంగాల్‌వారు తీసుకొన్నట్లున్నారు. చాలకాలంనుండి రేషనింగ్‌తో క్రుంగిపోతున్న రాష్ట్రం బెంగాల్. అక్కడకూడా పెద్దయెత్తున ప్రదర్శనలు చెలరేగి, ఆ ప్రదర్శనల్లో విద్యార్థులు ప్రవేశించడం, ప్రభుత్వఆఫీసులను ఛిన్నాభిన్నం చేయడం, పోలీస్ జరిపిన కాల్పులలో ముగ్గురుచనిపోవడం, మరికొందరు గాయపడడం, ముగ్గురు శాసనసభ్యులు అరెస్టుగావింపబడడం బెంగాల్‌ను ఒక్కసారిగా కదలించివేసింది.

, , ,

ఈ అల్లర్ల ప్రభావం పశ్చిమబెంగాల్ శాసనసభా ప్రాంగణంలోకి సైతం ప్రాకింది. మొన్న పశ్చిమబెంగాల్ శాసనసభలో ఆర్థికమంత్రి ఎస్. కె. ముఖర్జీ

—తరువాయి 12 వ పేజీలో

సూళ్ళూరుపేట గ్రామ పంచాయతి
టెండరు నోటీసు

సూళ్ళూరుపేట గ్రామ పంచాయతికి 1966-67 సంవత్సరమునకు స్టేషనరి, పంచాయతి యెద్దుకు, ఎండుగడ్డి, షల్లర్, తవుడు, గానుగపిండి వగైరాలు 1966-67 సం॥నకు ఈ క్రింద తెల్పిన ప్రకారము సప్లయిచేయుటకు కొటేషన్లు 5-3-66 తేదిన సాయంత్రం 4 గం॥ లోపుగా సీల్డుకవర్లు దాఖలు చేసుకోవలసినది. ఆ దేరోజు సాయంత్రం 5 గంటలకు సీల్డు కవర్లు అందరి సమక్షములో తెరువబడును.

వ. నెం.	వివరములు	కాలము	డిపాజిట్టు
(1)	సూళ్ళూరుపేట పంచాయతికి స్టేషనరి సప్లయి చేయుటకుగాను	1966-67	రు. 25/-
(2)	పంచాయతి చెత్తబండిలాగు యెద్దుకు యెండు గడ్డి 150 మోపులు సప్లయి చేయుట	డిటో	రు. 20/-
(3)	డిటో 25 మూటలు షల్లర్ తవుడు	డిటో	రు. 15/-
(4)	డిటో 75 బీకెలు గానుగపిండి	డిటో	రు. 10/-

—యన్. రామకృష్ణ,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.
గ్రామ పంచాయతి ఆఫీసు - సూళ్ళూరుపేట - నెల్లూరుజిల్లా.

కాపిటలిస్టులతో రష్యాపోటీ
అమెరికా-రష్యాకార్మికుల జీవనప్రమాణాలలోవున్న తేడా: మసానీ వివరణ

పీత్‌నాంలో వివరణ ఏమివుంటుంది? ఇన్నాళ్ళు సూదించినట్లు గెరిల్లానాయకులు, అమెరికాబలాన్నిపొందే నాయకులూ కలిసి దక్షిణవీత్‌నాంలో ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసే రాజీ కుదురుతుందా?

కుదరదని అమెరికా ఉపాధ్యక్షుడు హంఫ్రీ బహిరంగప్రకటనజేసినాడు.

ఇండియా, రష్యాలు తమకు సాయపడి వీత్‌నాంసమస్యను పరిష్కారంజేయవలెనని అమెరికన్లు కోర్కె.

ద. వీత్‌నాంలో బలమైన జాతీయ ప్రభుత్వం కొరవిపుంజే, ఎదటివారు లొంగివస్తారు. ఈ వల అమెరికాసేన, ఆవల గెరిల్లాదళాలుతప్ప మరేమీ లేని తావున ఎట్టిపరిష్కారం సాధ్యమవుతుంది?

ఆగ్నేయాసియా రక్షణకు అమెరికా వీత్‌నాంచర్య అవసరమనే భారతీయులున్నారుగాని, అమెరికన్లలో వీత్‌నాం చర్యపై ఏకీభావంపోయింది.

చైనావ్యాప్తిని అరికట్టడానికి అమెరికన్ వీత్‌నాంచర్య సాయపడుతుందా లేక చైనాను ఒకవిధంగా అది బలపరుస్తుందా? చీలిన వైరివర్గాన్ని మళ్ళీ ఇదికల్పుతుందా? ఈ అంచనాలమధ్యలో యెక్కడో వున్నది ఒక పరిష్కారమార్గం.

స్వతంత్రసిద్ధాంతి శ్రీ మసానీ

వెలకంగా, వెలకంగా అదికన్పిస్తుంది. పోప్, థాంట్ ఇంకా మరెందరో కలిసి అన్వేషించవలసివచ్చింది. ఒక దిన్న వుండును మాన్పడానికి ఎంతటి వ్రణవైద్యమవసరమైనది?

కోతివుండు బ్రహ్మరాక్షసిఅయితే ఇంతగాక మరేమవుతుంది?

• • •

రష్యన్లు మరిన్ని సౌఖ్యాలకు నోచుకొనబోతున్నారు. అవేమనగా: అదనంగా పెట్రోలియం సెట్లు, రిఫ్రిజిరేటర్లు, కార్లు. కాపిటలిస్టులతో పోటీ యిందువల్ల వల్ల ప్రపంచ విప్లవమందా వురోగమిస్తుందని మాస్కోనుంది ఫిబ్రవరి 19-న ప్లానింగ్ కమిషనవజన ప్రకటించారు.

వర్కర్లకు 35-40 శాతం తీకాలెక్కువ కావచ్చును. 10 పిండ్ల సెకండరీవిద్య అందరికీ లభ్యమవుతుంది.

ఇండా ఎన్నోవిద్రాల అభివృద్ధిరిగి, ప్రజల జీవనప్రమాణాలు పెరుతవని అన్నారు.

అవును పెరగవలసిందే.

ఎందుకంటే, గతసంవత్సరం లెక్కల ప్రకారం అమెరికాలో ఒక వర్కర్ అరు నిముషాలసేపు పనిజేస్తే ఒక రొట్టెను సంపాదిస్తాడు; రష్యాలో అదొ ట్టె పు వర్కర్ 36 నిమిషాలు పనిచేయవలెను.

ఒక పౌను వెన్నకు అమెరికాలో ఒక వ్యక్తి 19 నిమిషాలు పనిచేయవలెను; రష్యాలో మూడున్నరగంటలు పనిచేయవలెను.

ఒకపౌను పంచదారకు అమెరికన్ కార్మికుడు మూడునిమిషాలు పనిచేయవలెను; రష్యాలో 54 నిమిషాలు పనిచేయవలెను.

ఒకవర్షభోనం అమెరికాలో అనగర మైన పని సమయం ఒకటింపాతికగంటలు సేపు; రష్యాలో 13 గంటలు.

పాదరక్షలు, నల్లులు వగైరాల విషయంలోకూడా యిట్లే తేడాలున్నవి.

—కొరవ 11 వ పేజీలో

లోకసంచారి

★ చిన్నదైన వీత్‌నాంపుండును మాన్పడానికిఎంతటి వ్రణవైద్యమవసరమైంది!

★ మసానీవ్యాసాన్ని-రష్యాపుస్తకాన్ని చదివి, ఏతత్వంమంచిదో తేల్చుకోండి!

★ వాస్తవికవాది హంగర్‌ఫోర్డ్

మెట్రిక్ పద్ధతిలో ఆలోచించండి

మీటర్లలో అడగండి
గజములలో కాదు.

మెట్రిక్ పద్ధతిలో ఆలోచించక, గజములు అడుగులలోకి మార్చుకొంటూ వుంటే, భ్రమకు లోనవుతారు. ఇప్పుడు దేశమంతటా మెట్రిక్ పద్ధతే, తూకములు కొలమానములకు న్యాయబద్ధమైనదిగా ఉపయోగింపబడుతోంది. వ్యాపారులందరూ ప్రభుత్వమువారిచే ముద్రింపబడిన తూకములను, కొలమానములను ఉంచుకొనవలెను. వీటిని సరిగా ఉన్నవీ లేనివీ పరీక్ష చేసేందుకు ఎప్పటైనా ఆఫీసర్లు రాగలరు.

మెట్రిక్ పద్ధతిలో ఆలోచించి మీకూ దేశానికీ సహాయపడండి.
మెట్రిక్ తూకములు, కొలమానములు మాత్రమే
యిప్పుడు న్యాయబద్ధమైనవి

DA-65/616

భారం... భారం...
దేశశ్రీమ్మరి

కాంగ్రెస్‌ను క్రిందుమీదు గావించడానికి ఏవైనా చేసేట్లున్నారు!

అశోకమెహత జేసిన అపరాధమేమి? ధనస్వాములు, వలుకుబడిగల పారిశ్రామికులు, వడ్డీ వ్యాపారులు ఆతడిమీద విరుచుకవడ్డారు.

సోషలిజంలోకి నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికా సమయంలో ఇంతటికంగా దేశం దొరబడి పోవడం దీరికిష్టంలేదు. అశోకమెహత ప్రాతివదికలు రూపొందితే, అంతవసీ (తమకిష్టంలేనివని) జరిగితీరుతుంది.

సోషలిజం కావలెననే వ్యక్తిని దేశం బలపరచింది. ఒక్క స్వతంత్రపార్టీ తప్ప మిగిలిన ప్రతిపక్షాలేవీ సోషలిజాన్ని విరోధించవు; అందులో కొన్ని ఇంకా ఎక్కువగానే సోషలిజం కావలెనని కోరుతున్నవి. సోషలిజం రావాలంటే కావలసిన ముఖ్యాంశాలను అశోకమెహత పేర్కొన్నాడు:

1) ధ్యాంకులమీద మరింత కంట్రోల్ 2) వ్యవసాయంలో, పరిశ్రమలో వున్నటువంటి వ్యక్తిగత లేక కంపెనీ ఆదాయ వ్యవహారాలపై మరింత పరిశీలన 3) సమష్టిజీవనంకోసం కొన్ని వ్యక్తిగత హక్కులను నవరించడానికి రాజ్యాంగ రీత్యా వీలుండవలెను.

ఈమాడూ పట్టంటే సోషలిజం పద్ధన్నట్లే:

ఇంతవరకు సోషలిజమును స్వీకరించినట్లు నటించిన ధనస్వాములనైజం యిప్పుడు బట్టబయలైనది. ఇక తమ తత్వ పత్రికైన రాజాజీ, మసానిగారలద్వారా వీరొక నూత్న పంథాను ప్రచారంజేసి దేశాన్ని ఒప్పించవలసియున్నది. అంతవరకు, అశోకమెహత నూచించినట్లుగా జగన్నాథరథం సోషలిజం దిశలో సాగిపోక తప్పదు.

అవ్వాకావాలె, బువ్వా కావలెనంటే ఎట్లా?

• • •

ఆహారం మన కందించడానికై అంతర్జాతీయ సంస్థలద్వారా అమెరికా అనేక దేశాలను మనవజ్ఞన అర్థిస్తున్నది. ఈ దేశాలలో రష్యాకూడా ఒకటి. వాషింగటన్, ఫిబ్రవరి 16 రాయిటర్ వృత్తాంతం ప్రకారం ఇండియాకు ఇతర దేశాలతో కలిసి రష్యా డెవలెప్‌మెంటు ప్రాజెక్టులకు సహాయం జేయవచ్చుననికూడా ప్రెసిడెంట్ జాన్సన్ సూచించెనట. ఈ ష్కెంట్ ఒప్పందం చేయించడంవల్ల అసియాలో రష్యా శ్రద్ధ అధికమైనదని తెలిసింది; అందుకనుగుణంగా, ఇరాన (ఐక్యరాజ్యసమితి, United nations) ద్వారా అసియాసీమలకు, ముఖ్యంగా భారతదేశానికి ఇతర దేశాలతోకలిసి సహాయపడడానికి రష్యా సిద్ధంగా వున్నదనికూడా తెలిసింది.

ఇది శుభసూచకం.

• • •

అమెరికా ఎంతజేసినా, చేస్తానన్నా, దానిమీద సంశయం మనదేశంలోపోదు. ఉదాహరణానికి గురూజీ గోల్వాల్కర్

—కొరవ 12 వ పేజీలో

ఇంటి జాగా అమ్మబడును

నెల్లూరు వేదంవారి అగ్రహారములో 'విజయమహల్' ఎదురుగావుండు సుమారు 73 అంకణముల ఖాళీజాగా అమ్మబడును. వలయువారు మాతో సంప్రదించండి.

B. KRISHNA RAU,
175, Sri Balachandra Road,
BOMBAY-14

ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ వర్క్సుశాఖ,
నెల్లూరు.

టెండరు నోటీసు

* * *

పనిపేరు:- నెల్లూరుజిల్లా, కనిగిరి తా॥ డొక్కలవాగుకు అడ్డముగా అనకట్టి నిర్మించి నీటిని చంద్రశేఖరాపురము చెరువుకు మళ్ళించుట.

సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీరుగారి ఆఫీసులో 9-3-66 తేదిన పై పనికి కె.టు. ఫారములో సీల్డుటెండర్లు తీసికొనబడును.
టెండరు డాక్యుమెంట్లఖరీదు రు. 20-40.
టెండరు డాక్యుమెంట్లు కోరుటకు ఆఖరు తేది 1-3-1966.
టెండరు ధరావతు రుసుము రూ. 7000/- లు.

సి. హెచ్. జగన్మోహనరావు,
సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీరు,
నెల్లూరుసర్కిల్ - నెల్లూరు.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారి

ప్రకటన

నెల్లూరు ట్రంకురోడ్డులో రంగమహల్ సినిమాహాలుకు ఎదురుగా నూతనముగా కట్టబడిన ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి భవనంలోని 3-వ నెంబరు రూమును 10-3-66 తేది నుండి 31-3-68 తేది వరకు అద్దెకుతీసుకొను హక్కును మునిసిపల్ ఆఫీసుయొద్ద 2-3-1966 తేది బుధవారం పగలు 10 గంటల నుండి మునిసిపల్ సెక్రటరీగారిచే బహిరంగముగా యేలము వేయబడును. నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారిచే ప్రచురింపబడిన సదరు కొట్లకు సంబంధించిన 9-7-65 తేది వేలము నోటిఫికేషనులోని షరతులన్నియు దీనికి వర్తించును. వేలం షరతులు, గుత్తనిబంధనలు వగైరా వివరములు మునిసిపల్‌ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో తెలుసుకొనవచ్చును.

యస్. యం. ముర్తూజా,
సెక్రటరీ.
మునిసిపల్‌ఆఫీసు-నెల్లూరు, 17-2-66.

నెర్వొటాల్

నరముల బలహీనత -
- రక్తపుపోటుకు

బంగారము, మంచిముత్యములు మొదలగు విలువగల భస్మసంపుటిచే తయారుచేయబడినది. ఎట్టి నరముల బలహీనతనైనను హరించి, చక్కని దేహదారుఢ్య మొసగును. నిస్సార, నిస్సత్తువ, మలబద్ధకము, కాళ్ళతీత, తలతిరుగుట, పాలుమారిక, కాళ్లు, చేతులు మంటలు, తిమ్మిరులు, చెవిలో ధ్వని, సరిగా నిద్రపట్టకుండుట, గుండెదడ, ధాతునష్టము మొదలగువాని నన్నిటిని నిర్మూలించి, మంచికాంతిని, మనోల్లాసమును కలిగించుటలో మించకుండిన ఔషధము మరొకటి లేదు.

8 ఔం. సీసా 5-96 న. పై.

ఇండియన్ మెడిసిన్‌హౌస్
విజయవాడ

బ్రాంచీలు : రాజవీధి - నెల్లూరు.
రాజవీధి - గూడూరు.
బజారు వీధి - నాయుడుపేట.

సంస్కృత సాహితీ సంప్రదాయముల అపరంజిముద్ద

కళాప్రపూర్ణ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రి

వారి నాటక రచన కళాపాండితి

[మహామహోపాధ్యాయులు వేదం వేంకటరాయ శాస్త్రిగారు మరణించినపుడు మహా సంపాదకులు కీ. శే. ముట్నూరి కృష్ణారావుగారు సంపాదకీయంవ్రాస్తూ "వెంకటరాయశాస్త్రి మగ్గిన పండితుడు" అని అన్నాడు. ఈ ఆధునికతరంలో నిజానికి అంతటి పండితులు అరుదు. వేదం వెంకటరాయశాస్త్రి ఆధునిక ఆంధ్రావనిలో ప్రత్యక్షమయ్యే అభిరివాగనుశాసనుడు. ఇటీవల ఆంధ్ర సాహిత్య ఎకాడమీవారు హైదరాబాదులో యేర్పాటుచేసిన వేదంవారి వర్ధంతి సభలో మన 'హాలికుడు' ఆయన బహుముఖ పాండితిని చర్చిస్తూ ప్రసంగించారు. ఆ ప్రసంగమే యీ క్రింది వ్యాసం.]

—సం, జ. రై.

శ్రీ మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి

ముందుమాట

"సాహిత్యరంగమున వేదం వేంకటరాయశాస్త్రి పైకి యెగిరి అందుకొనని యెత్తుగాని, క్రిందికిదూకి తాకని లోతుగాని లేదు"–అన్న స్వర్గీయ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి ఒజవువేసి నిర్ణయించిన మాటలలో శాస్త్రిగారి సమగ్రమైన సారస్వతమూర్తి అభివర్ణితమైయున్నది. కాబట్టే రెడ్డిగారు "కళాప్రపూర్ణ" బిరుదమును, మహాపండితులతో సంప్రదించి సృష్టించి, మొట్టమొదటతడవగా వేదంవారిని అలంకరించినారు.

శాస్త్రిగారు సంస్కృత సాహితీ సంప్రదాయముల అపరంజిముద్ద. ఈ మహాశిల్పి చేతికుంచె ఒక్కొక్క పోటకు ఒక్కొక్క ప్రత్యేక ప్రతిభగలదు. పండితుడు-కవి-విమర్శకాగ్రేసరుడు-వ్యాఖ్యాతృచక్రవర్తి - నాటక రచయిత - నాటక ప్రయోగదర్శకుడు - ప్రథమశ్రేణి ఉపాధ్యాయుడు-మధుర గంభీర వచన రచనా ప్రవీణుడు- ముద్రాపకుడు–గడుసరి–ఇట్లు యెన్నో అసమాన కళలకు నెలవై, సరస్వతంత్రానికి బిరుద విభూషణుడు యీ వేదము పండితుడు.

ఉదారాశయుడు. కాని, నేటి అపండితుల సాహిత్య అరాజకమును నిరోధించిన పురోగామి. పాత్రోచితభాషను - వ్యావహారికమనండి–మొట్టమొదట తెనుగు చదువులరాణికి అలంకారంగా సంతరించినదివీరే! 1897 లోనే, అనగా కమ్యూనిస్టుల యుగకర్త–గురజాడవారి కన్యాశుల్కానికిముందే ప్రతాపరుద్రీయమును ప్రచురించి వాడుకభాషకు దారిచూపినవారు. ఇది పుస్తకరూపంలో వెలువడేదానికిముందే పత్రికలలో ప్రకటింపబడినది.

గురజాడవారి ముత్యాలసరాలఛందము, పోతులూరు వీరబ్రహ్మంగారి తత్త్వాలఛందము – గొబ్బిపాటలమాదిరే అగుటచే అప్పారావుగారి "సృష్టికి" కొత్తదనము సోగొట్టినది.

గద్యం

"గద్యం కవీనాం నికషం" అనిగదా పెద్దలనేది! శాస్త్రిగారు 8 తెలుగుల గద్యమున్వ్రాసి, ఇంద్రధనువులోని వర్ణశబలత ఐక్యమును పొందినట్లు–తమ వివిధ రచనలలో దీపింపజేసినారు. సంస్కృత మాధుర్యమును గాంభీర్యమును బట్టీబెట్టి దించి, తెనుగుతనపు పుట్టుతేనెలోగలిపి,

ఈ బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలితుడు తమిళులుగాబుట్టిన పుదూరు తెనుగుబిడ్డ. ఆంధ్రభారతిని సేవించిన మహామహులలో అగ్రశ్రేణికిచెంది వెలుగొందినారు. ప్రాచీన కులపతులవలె ప్రసిద్ధ భారతీయులను శిష్యులుగాగలిగిన గురుశ్రేష్ఠుడు యీయన. డాక్టర్ పట్టాభి–పూరీ శంకరపీఠమధిష్ఠించియుండిన స్వాములు మొదలగువారి వీరి శిష్యపరంపరలోనివారు.

యుగకర్త

అనాడు పండితలోకమున గోరాడుకొనిడికొనిన దిగ్దంతులలో ఒకరైన వేదం వారు, నిజంగా ఒక నవ్యయుగకర్త అనదగినవారు.

పూర్వాచార పరాయణుడయ్యు, నేటి అభ్యుదయ రచయితలకు మార్గదర్శకులైన కథా సరిత్సాగరమునందును సంస్కృత నాటక అనువాదములందును పారింపజేసి పాఠకుల ముగ్ధులజేస్తున్నారు. అనాడు నన్నయ–ఈనాడు చిన్నయసూరి, వెంకటరాయశాస్త్రి – కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారలే సజీవనలక్షణ ఆంధ్ర గద్యరచనకారులు!

నాటకకర్త

"భారతసాహ్న ప్రచారంబుగ నాటకములు, తన్నిగమంబు గలుపినారు" అని సగర్వంగా చెప్పికొనుట వారికి తగియున్నది. నాటకములవ్రాసి, నేర్పించి, ఆడించి నెల్లూరు ఆంధ్ర భాషాభిమాని సమాజమూలకంగా ఆంధ్రుల తనియింపజేసినారు. ప్రఖ్యాత నటులు – బంగారయ్య, సుందరరాజా, సినిమానటుడు రంగస్వామి, సినిమాదర్శకుడు వై. వి. రావు, పాణకా శేషరెడ్డి, నటసార్వభౌముడు కందాడై శ్రీనివాసన్ (దొరస్వామి) –భరతమునిగా శాస్త్రిగారు దిద్దితీర్చగా, మహానటులుగా, ఆంధ్రనాట్యరంగ వియత్తలమున మెరసిన దీప్తతారలు.

ఆంధ్రత్వము

శాస్త్రిగారు ఆంధ్రమాత అకళంకోపాసకులు. ఆంధ్రత్వమన్న వారికున్న అభిమానము – ఆ దినాలలో, ఏ యితర తెనుగు కవికి లేదంటే అతిశయోక్తి కానేరదు. అనాడు కథలలో, నవలలో వీరరసమునకుగా రాజస్థానపు ఇసుకఎడారులకు పరుగెత్తుచుండిరి. కాని, వేదంవారు తమ రెండు నాటకరాజములకు, ఆంధ్రచక్రవర్తులు కాకతీయులను, బీరపుగడ్డ బొబ్బిలి రావు వారినే నాయకులుగా జేసినారు.

శాస్త్రీయ ప్రాబల్యము

శాస్త్రిగారు సంస్కృత–ఆంగ్లేయభాషా సంప్రదాయములలోను మాధుర్యములోను బాగా ఊరి రుచిఎక్కిన వ్యక్తి. వీరిపై శాస్త్రీయ ప్రాబల్యము (Classical Influence) బాగా పొగినది. వీరి ఉరుదు పరిజ్ఞానము తెలంగాణేతరులకు

—తరువాత 10 వ పేజీలో

నేత్రదాన మహోత్సవం

పద్మశ్రీ మోదీ తిరుపతి క్యాంపు విశేషాలు

తిరుపతి దేవస్థానం వారు పద్మశ్రీ మోదీక్యాంపుకు చక్కని పేరు పెట్టారు– నేత్రదాన మహోత్సవం అని. అసలు బ్రహ్మోత్సవాలు వుండనే వున్నాయికదా!

ఈనెల ప్రారంభంలో పదవసారిగా డాక్టరుమోదీ క్యాంపు జరిగింది. ఆంధ్ర, మద్రాసు, మైసూరు రాష్ట్రాలకు చెందిన 1046 మందికి కంటి ఆపరేషన్లు జరిగాయి. జిల్లాలవారీగా ఆపరేషన్ల వివరం–

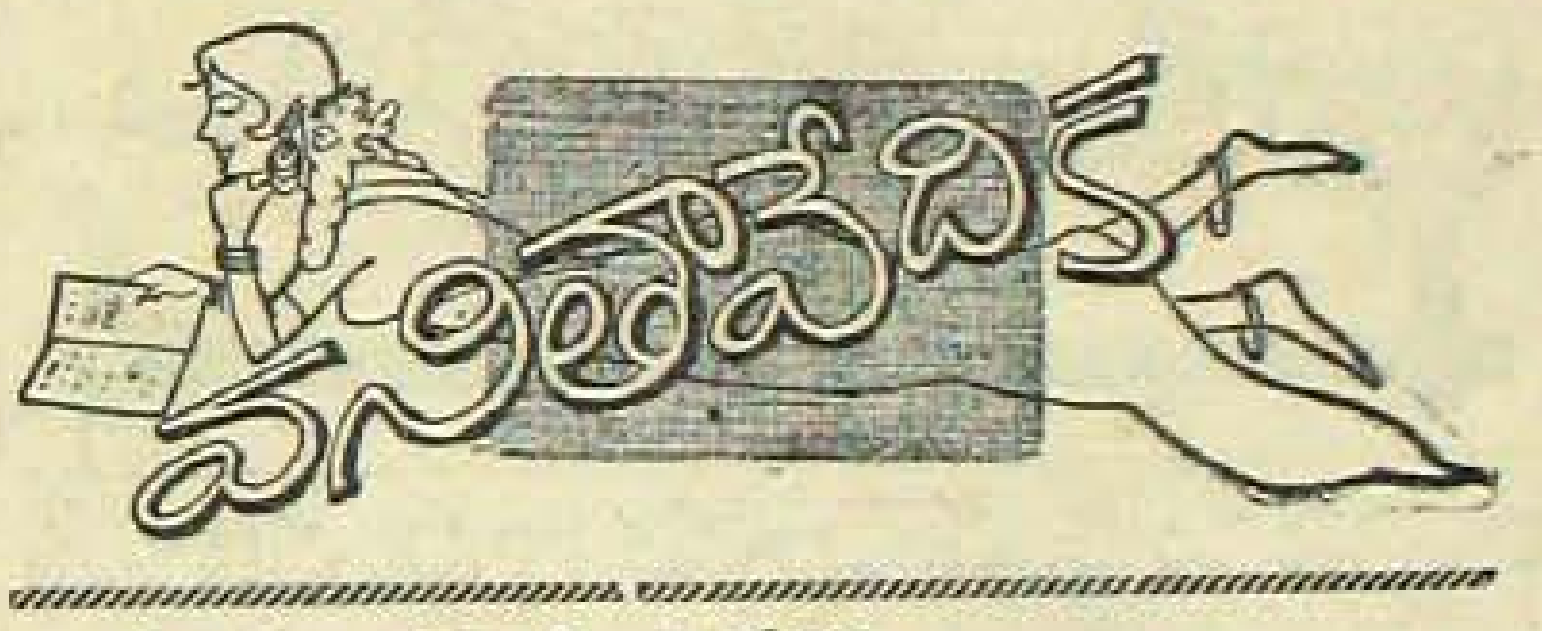
	పురుషులు	స్త్రీలు	మొత్తం
చిత్తూరు	223	246	469
కడప	165	230	395
అనంతపురం	39	32	71
నెల్లూరు	24	30	54
కర్నూలు	8	1	9

నేత్ర రోగులలో పురుషులకంటే స్త్రీలే ఎక్కువగా వున్నారు. నెల్లూరుజిల్లా వారికి సకాలంలో తిరుపతిక్యాంపు విషయం తెలిసినట్లులేదు. లేకుంటే వారి సంఖ్య ఎక్కువగానేవుండేది. వీరుకాక మద్రాసు రాష్ట్రంలోని చెంగల్పట్టు జిల్లావారు 37, ఉత్తరార్కాటు జిల్లావారు 8 మంది వున్నారు. వీరిలో పురుషులే ఎక్కువ. మైసూరు రాష్ట్రంనుండి ముగ్గురువస్తే ముగ్గురూ స్త్రీలే.

ఈ క్యాంపులో డాక్టరు మోదీ మొత్తం 20,365 మంది రోగులను పరీక్షించారు; 1046 మందికి ఆపరేషన్లు చేశారు; 6,432 మందికి మందులిచ్చారు.

తిరుపతిలో ఇలాంటి క్యాంపు 1955 నుండి ఏటా జరుగుతున్నది. రోగులందరికీ బస, భోజనపుటేర్పాట్లన్నీ తిరుపతి దేవస్థానంవారు చేస్తున్నారు. 1955 లో ప్రారంభమైజరుగుతున్న ఈపది క్యాంపుల్లో డాక్టరు మోదీ 1,53,230 మందిరోగులను

—తరువాత 10 వ పేజీలో

గృహ పరిశుభ్రతకు–

ఇల్లాలు కృషిచేస్తేనే చాలదు– యజమానీ సాయపడాలె– అప్పుడే పిల్లలూ నేర్చుకుంటారు!

శ్రీమతి రేబాల దమయంతీదేవి

ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యం అంటారు పెద్దలు. అందుకు మొదటిస్థానం పరిశుభ్రతకివ్వబడినది. అలాంటిది కొందరిండ్లలో అడుగుపెడితేచాలు ఓ అడవిలో అడుగుపెట్టినట్లేవుంటుంది. అలాంటి ఓ గృహాన్ని మీకు పరిచయంచేస్తాను. ఆ ఇంట్లోకి వెళ్తే మన పాదాలకు మురికి, కాగితాలు, పుల్లలేకాక; ఎలుగుబంట్లు, జిరాఫీలు, దుప్పులు... నానారక మృగసముదాయంలాంటివస్తువులు మనలను నలువైపులా చుట్టుముట్టేవవి. తలుపులమీద చాకలివెళ్లిననాటినుండి విడిచిన దుస్తులు; కుర్చీలలో విప్పివడవేసిన బనీన్లు, ఓణీలు, ఫ్రాకులు మొదలు గృహయజమాని షరాయిలవరకు చూడవచ్చు. పుస్తకాల అలమారాలలోకూడా డ్రాయర్లు, బొకెట్లు, టవల్సు, నేప్‌కిన్సు దొరుకవచ్చు. పుస్తకాలు వరండామొదలు దొడ్డిసమ్మంవరకూ గల ఏదోటనైనాకనుపించవచ్చు. రిబ్బన్లు, హెయిర్ నాడాలలాగాకూడా ఆవసరానికి వాడబడుతుంటాయి. ఇంకా నవరం (మరొగది) వెళ్తే ఓ హంసతూలికాతల్పం. ఎల్లవేళలా ఆపద్బాంధవునిలా అందరికీ అన్నివిధాలా ఆశ్రయమిచ్చే ఓ పెద్ద మంచం, దానిమీద పరుపుకవర్లు, దిండుకవర్లు, దుప్పటి – ఎన్నడూ చాకలిముఖం చూడనివానిలావుంటాయి. దానిమీద ఓ చాకలిపెట్టెకు సరిపడగలిగినన్ని మాసిన, ఉతికినబట్టలు చూడవచ్చు. తడిటవల్ దగ్గరనుంచీ మసిగుడ్డవరకూ అవసరానికి ఎవరికి ఏబట్ట కావలసివచ్చినా దీనిలో సాక్షాత్కరిస్తుంది. ఆ పరుపుమీదనే పూలు పోసినట్లే కుమారిని, అద్దాలే బూట్ పాలిష్‌చేసే కుమారుని, హోంవర్కు చేసే చిన్నబ్బాయిని, బొమ్మలకు స్నానం చేయించి మందులుపోసే చిట్టెమ్మాయిని చూడవచ్చు. హడావిడిగా గడ్డంచేసుకొని ఆ షేవింగ్‌సామాను కడుగమని వంటయింట్లోకి గిరాటు వేసే యజమానిని, త్వరగా తెమలాలికమూలని వంటచేస్తూ గిన్నెలమసినుంచీ పిల్లల ముక్కులవరకూ తన చీరకొంగుకేతుడిచే గృహిణి వంట

—తరువాత 10 వ పేజీలో

* నర్సరావుడ నిరుపేద ఇల్లాలి ఆవేదన
* ఆత్మకూరు బి. డి. ఓ. ల టీ పార్టీకి వి. ఎల్. డబ్ల్యు. లంతా గైర్‌హాజరట!
* మరొక రెండు హాస్టళ్లపై దాడి
* వీగిపోయిన బిట్రగుంట అవిశ్వాస తీర్మానం—సభ్యులనిర్బంధం
* గ్రామాలలో ఎ.జి.ఓ.ల నిరసనసభలు

నర్సరావుడ మద్యపానం

మాకైమేము త్రాగుడును కట్టుబాటు చేసుకుంటే; త్రాగకుండా వుండడానికి మిరెవరు, కల్లు పాక వుంది తీరాల్సిందే నని నిర్బంధంగా పెట్టిందారు. కల్లు వుండంగా నేనేం పావంచేశానని సారాయి మళ్ళీ అడుగుపెట్టింది. కలో, గంజో కడుపునింపుకొంటుండిన మేము - మాపిల్ల లము తిరుగా వస్తులు మాడాల్సినకాలం దాపురించింది. ఇంట్లో శాంతి నోందింది. ఇదేనా గాంధీజీ వారసులమనుకునేవాగ అనునరించవలసిన విధానం? మహాను భావులారా! చెప్పండి.

—ఒక నిరుపేద ఇల్లాలు

ఆత్మకూరు వార్తలు

6 వ తేది ఒక పామువాని ఇంటిలోకి ఒక నాగుపాము రాగా, అతను దానిని పట్టుకొని, కోరలుతీయకుండా, బజారులోకి తెచ్చి, అడింది, నాలుగైదు రూపాయలు సంపాదించుకొని, కొంచం సారాయి గుక్కలో పోసుకొని వరమానందంతో యింటికిచేరాడని, బుట్టలోనుండి యటకు వచ్చిన పామును మళ్లలో తోకపిడకొట్టగా, అది కరచిందని, ఏమిచేసినా అతను బ్రతకడేదని తెలుస్తున్నది. అతని పేరేమైనది తెలియలేదు.

• • •

9 వ తేది నేతాజీ క్లబ్బులో 150 మంది ఎఫ్. జి. ఓ. లు ఆత్మకూరు పంచాయతి ప్రెసిడెంటు శ్రీ యానాదిరెడ్డి అధ్యక్షతన సమావేశమై, గిరగిరనదినాన్ని పాటించారు. ఎఫ్. శ్రీనివాసమూర్తి, పి. సుబ్రహ్మణ్యం గారలు ప్రభుత్వోద్యోగుల కోర్కెలు వివరిస్తూ వుపన్యసించారు.

• • •

ఎట్టచేలకు వి. డి. ఓ. శ్రీ రమురాం రిటైరై పొదిలికి పోవడం, క్రొత్త వి. డి. ఓ. శ్రీ బయ్య దార్జి తీసుకోవడం జరిగింది. రమురాం గారిని నిలువుకొనుటకు విశ్వ ప్రయత్నం జరిగినట్లుండికాని ఫలించలేదు.

రమురాంకు వీడ్కోలుగా, బయ్యకు స్వాగతంగా విర్సాటు చేయుబడిన టీ పార్టీకి ఒక్క వి. ఎల్. డబ్ల్యు. కూడా రాలేదట. రాదలచినవారినికూడా రానివ్వ లేదట. ఆత్మకూరులో ఏమిటీ వి. ఎల్. డబ్ల్యు. ల పెత్తనం? జి. వ. చేర్మెన్‌గారూ! ఈ వి. ఎల్. డబ్ల్యు. లు ఒక్కొక్కరు ఒక్కొకటోట ఎన్నేసిపిండ్లనుండి పాతుకొని పోయి వున్నారో ఒక్కసారిమాది, వారిని కదలించండి. లేకపోతే సమితిపాలన అవ్యవస్థితపాలై పోతుంది.

• • •

వి. డి. ఓ. ఇలాదార్టిలో వుండిన శ్రీ నత్యనారాయణను దుర్భాషలాడిన వి.ఎల్. డబ్ల్యు. ను పాత వి. డి. ఓ. శ్రీ రమురాం గారే మందలించడం జరిగిందట. ఈవిషయం శాననసభ్యుడు శ్రీ నంజీవరెడ్డిగారి దృష్టికికూడా పోయిందట. బెదరింపుబాబు

—కొరవ 8-వ పేజీలో

కర్నూలుజిల్లా ఎమ్మిగనూరు పంచాయతీ సమితి మేళాపందర్భంలో జరిగిన వాటుకపోటీలలో ప్రథమ బహుమతి పందుకున్న చిరంజీవి ఎం. ప్రభాకర్; ప్రక్కనున్నవారు జిల్లాపోలీస్ సూపరింటెండెంటు శ్రీ కె. ఎఫ్. శ్రీనివాసన్

కవిసమ్మేళనాలు.

మనగ్రామసీమల్లో మనఆడవాళ్ల ఇబ్బందులు

మొన్నటివారం యీ శీర్షికక్రిందకొన్ని జగుప్సాకరమైన విషయాలు చెప్పవల్సి వచ్చి చెప్పాను. కనీసం యూరినల్స్, టైలెట్ అవుటో లెట్రిజాలుకూడా లేకుండా అనాగరికంగా ప్రవర్తిస్తున్న మన పురాతన నెల్లూరు వి. ఆర్. కాలేజితో ప్రారంభించి; దారిదొంకలే మలమూత్ర విసర్జనా కేంద్రాలుగా, విధులే కక్కసులుగా వుంటున్న మన పట్టణ పారిశుద్ధ్య పరిస్థితులను ప్రస్తావించి; వి.ఎస్.నైపాల్ (విద్యాధర శివప్రసాద్ నైపాల్) అనే ఆంగ్లరచయిత 'మన' ఇండియామగూర్చి వ్రాసిన "An area of darkness" (ఒక చీకటి ప్రాంతం) అనే గ్రంథ ప్రవక్తతో ముగించాను.

ఇప్పుడు కావలి కాలేజి 'జవ్వాద్‌భారతి' గ్రంథాలయంనుండి తెచ్చిన మరొక ఆంగ్ల గ్రంథాన్ని చదువుతున్నాను. "రొనాల్డ్ సెగల్" అనే పత్రికావ్యాసకర్త వ్రాసిన రచయిత "The crisis of India" (ఇండియా సంక్షోభం) అనే పుస్తకం ఇది. ఇందులోకూడా యీ రచయిత 'మన' ఇండియా సామాజిక జీవితాన్నిగూర్చి పరమదారుణంగా, నిశితంగా విమర్శించి వున్నాడు. ఈ గ్రంథాలను చదువుతుంటే నాకనిపించింది-మనం, మనచుట్టూ పేరుకొనివున్న చెడ్డనుగూర్చి అధ్యయనం చేయవల్సిన రోజులు నమీపిస్తున్నవని. "చెడ్డను చూడవద్దు, చెడ్డను వినవద్దు, చెప్పవద్దు" అని ముక్కు, చెవులు, నోరు మూసుకొన్న మూడు కోతుల వ్రతమును ముందుపెట్టుకొని మడిగట్టుకొని కూర్చొన్నమాత్రంచేత మనకు వొరిగివడేదేమి వుండదనిపిస్తుంది. మననాయకులు, పాలకులు అవ్యవస్థితులయిబ్బాంది పుస్తకాలు చదువుతుంటేలయినా

—కొరవ 11 వ పేజీలో

ఎల్. ఎల్. ఏ. ఎన్నిక వార్తలు–విశేషాలు

గ్రంథాలయాలకుకూడా రాజకీయ దుర్గంధాన్ని పూయకండి!

రాజకీయ పరిణామాలనంతరం ప్రత్యక్షంగా బలాబలాలు తేల్చుకోడానికి లైబ్రెరీ అథారిటీ ఎన్నికలే ప్రస్తుతానికి మిగిలినట్లున్నాయి. ఇవి ఒక్కొకటిగా జరుగుతున్నాయి. సభ్యుల ఎన్నికకుముందే అధ్యక్షుని ఎన్నిక జరిగిపోయింది కాబట్టి, దానిని నిలబెట్టుకోడం ఒకవర్గానికి అవసరం; ఆ అధ్యక్షుడ్డి తొలగించి, ఆ పదవిని హస్తగతం

ఒక గ్రంథాలయాభిమాని

చేసుకోవాలని ఈవలివర్గంవారి పట్టుదల. దీనితో నందడి నప్పిడిలేకుండా జరిగిపోయే ఈ లైబ్రెరీ ఎన్నికలుకూడా తీవ్రరూపాన్నే ధరిస్తున్నాయి. ఈ ఎన్నికవల్ల తేలేదేమి లేకపోయినా, గాలివాటం ఎలావుందో తెలుసుకోడానికి వుపయోగపడుతున్నదని ఒక వర్గంవారి వాణి చెప్తుంది. దీన్నిబట్టి ఆగాలిని తమవైపుకు పీచేట్టు చేసుకోడానికి ఇరువర్గాలవారూ ప్రయత్నిస్తున్నారనేది నష్టం.

ఇంకో విషయంకూడా ఈ లైబ్రెరీ ఎన్నికలకు రాజకీయవర్గాలు,అందులో ఒక వర్గం ఎంత ప్రాముఖ్యత యిస్తున్నది తెలియజేస్తుంది: 13 తేది కావలిలో జరిగిన ఎన్నికకు ఎల్. ఎల్. ఏ. అధ్యక్షుడు హాజరై ఎన్నికైన సభ్యులకు పూలమాలలు వేశాడట; దిన్న అభినందన సభ జరిగిందట; కోవి రామయ్యచౌదరిగారు అవ్వారట-జిల్లాప్రజలు ఎవరి నాయకత్వాన్ని కోరుతున్నారో ఈ దిన్న ఎన్నిక తెలియజేస్తుంది-అని. హైదరాబాదుకు పోతుండిన శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డిగారు, కావలిలో కొంతసేవుండగి, సభ్యులను అభినందించి పోయాడట. ఇదంతా ఎందుకు వుల్లేఖిస్తున్నామంటే, 'నామ్ నిషానీ' లేని లైబ్రెరీ అథారిటీ ఎన్నికకుకూడా జిల్లారాజకీయ పరిణామాల వున్మాన ఎంత దళపట్టిందా అని తెలియజేయుటకే!

కావలి డివిజను లైబ్రెరీల ప్రతినిధులుగా శ్రీ కొల్లికుమరు వెంకురెడ్డి (కోవూరు తాలూకా),శ్రీ ఎం. వెంకురెడ్డి(ఉదయగిరి తాలూకా, ఎన్నుకోబడినారు. ఈఎన్నికను డి. ఇ. ఓ. శ్రీ ఎఫ్. బసవరాజు నిర్వహించారు. ఈ ఎన్నిక హైకోర్టు కెక్కింది. ఉదయగిరితాలూకా దుత్తలూరి వారు కాబోలు ఒక దావావేశారట. ఈ

—కొరవ 8-వ పేజీలో

శ్రీ

వెంకటేశ్వర ఇండస్ట్రీస్

అల్లూరు

(కోవూరు తాలూకా - నెల్లూరుజిల్లా.)

ఫ్యాక్టరీ:- ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్–నెల్లూరు

* * * * * *

పేలథీన్ ట్యూబులు - కారిగేటెడ్ రోల్సు బాక్సులు, వాటర్ ప్రూఫ్ ప్యాకింగు సామగ్రి.

వివిధ సైజులలో - మందంలో కావలసినంత స్టాకు తయారుగా వున్నది.

వివాహాదులలో వుపయోగించే నారికేళ - తాంబూలాలిచ్చే అందమైనకవర్లు మా వద్ద సిద్ధంగావున్నవి.

వ్యవసాయం - వర్తకం - చేతిపనులు

అద్భుతమైన ఎగ్జిబిషన్

త్వరలో ప్రారంభం – నెల్లూరు జిల్లాకోర్టు ఎదుట.

ప్రచురణచేయువారు:- బ్రేరర్స్, కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ.

("గవర్నమెంటుస్టాల్"వారు కూడా ఇందులో పాల్గొనుచున్నారు)

కంటికిన్ని - మనస్సునకున్ను ప్రమతజెందు అతిఅద్భుతమైన విందు. అసగా, ఎన్నడు మీరు చూడని నూతనమైన (ఎగ్జిబిషన్) రాజన రాట్నం, గొడుగు రాట్నం - నముద్రవిమానం ఆడుట - రైలుబండి - మృతినొందు సుయ్యి (కాపి) - మర్మమనిషి - మాయజాలం - బంతులకాల - ఆశ్చర్య పిల్ల - నాగ స్త్రీ - జల స్త్రీ - టిరియంటల్ నటనం - వ్యతిరోజు విశాలమైన మైదానం వేదికలో "సినిమా స్టార్" వ్యాఖ్యాతి గాంచిన నటికుల - నాటకం - నటనం. ఇంకా మరికొన్ని విదమైన మూవులు చేస్తుయున్నాము.

గమనిక:- మీ యిర్క్ స్టాల్ బుక్ చేసుకొనుటకున్న, తతిమ విపరములకు నేరుగా వచ్చి సంప్రతించవలెను. క్యాంటీన్ - సైకిల్‌స్టాండు, వర్షసిటీ అన్నిటికీ వచ్చి యేర్పాటు చేసుకోవచ్చును.

ఆర్గనైజర్:- యం. గోవిందస్వామి.

సర్కస్‌గ్రౌండ్ - జిల్లాకోర్టు యెదుట - నెల్లూరు.

కావలెను:- టిక్కెట్టు కలెక్టర్లు – బుకింగ్ క్లార్క్స్. (స్త్రీలు-పురుషులు) ధరావతు రూ. 200/-

నోటీసు

వెంకటగిరి టవిూ, రాపిడి కావురస్తు రాలు చేటు మాళ్వాక యజ్ఞయ్యకార్య వెంకట సుబ్బమ్మ ఇంపువల్ల యీవన్నయందికి తెలియజేయుచ మేమనగా:- నదరు వెంకట గిరిటవిూ రాపిడిలో నేను కావురముండు డోర్ నెం. 61 రుగల యిల్లు - అందుకు సంబంధించిన ఖాళీస్థలం యావత్తు నాకు వా తల్లి-దండ్రుల ద్వారా 10-12-1903 తేది గల పిలునామా ద్వారా సంక్రమించి తదాది నా అధిచ్ఛిన్న స్వాధీనానుభవంలో ఉంటుఉన్నది. అందులో వా కుమారుడు రామకృష్ణయ్యకుగాని, కుమార్తె కేనరి సీతమ్మకుగాని ఎంతమాత్రమును హక్కు లేదు. యిదిగాక, దిలమన్నారులోగాని, యితర గ్రామములలోగాని ఉండు నా తర్వగారి స్థిరాస్తులలో నాకు సగభాగమునకు అధిచ్ఛిన్న హక్కు అనుభవములు గలిగియున్నది. నదరాస్తులను నా కుమారుడు, కుమార్తె యితరుల దున్నలహోలతో అన్యాక్రాంతములు చేయుటకు వ్యయత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. కాబట్టి నదరు ఆస్తులను వారివద్ద యెవరున్ను విక్రయములుగాని, అధమానములుగాని, యితర పరాధీనములుగాని చేనుకోకూడదనియు అట్లు చేసిన యెడల అవి చెల్లనేరవనియును తెలియజేయుచున్నది.

మాళ్వాక వెంకటసుబ్బమ్మ.

వెంకటగిరి, 24-2-66.

హెచ్చరిక

నెల్లూరు తాలూకా యీదూరుగ్రామ కావురస్తుడుగా యుండిన లేటు యీదూరు వీరయ్య నాయుడు, నా సోదరుడు నదరు వీరయ్య నాయుడు అనంతరం ఆయన తాలూకు నదరు యీదూరు గ్రామంలోని మాగాణి భూములున్ను, నివేశనయిల్లు-ఖాళీస్థలములున్ను కుటుంబవాస్తియున్ను ఆయనభార్యయగు యీదూరు రంగమ్మ స్వాధీనంలోయుండుకొని అయివేజులు అనుభవించుచూవచ్చి, గతదినం 12-2-1966 తేదిన యీదూరు గ్రామంలో వనిపోయినది. అమె మరణానంతరంనుండియు నదరుఆస్తి అయివేజులయందు నాకు సర్వస్వతంత్ర హక్కులు నిర్ణయించియున్నవి. నదరు ఆస్తి అయివేజులకై వాకు కలిగియుండు హక్కులకు భిన్నముగా మరెవ్వరుగాని ఏలాటిచర్యలు జరిపినను, అట్టిచర్యలు ఏ మాత్రము చెల్లనేరవనియు, ఆ మూలమున మరెవ్వరుగాని ఎట్టిపరిహారములున్నూ పొందజాలరనియు గూడా యీ మూలమున బహిరంగ హెచ్చరిక చేయుచున్నాను.

యీదూరు వెంకయ్యనాయుడు,

మినగల్లు, 25-2-66.

ది నెల్లూరు కో-ఆపరేటివ్
హవున్ బిల్డింగు సొసైటీవారి

వేలం నోటీసు

The Nellore Co-operative House Building Society Ltd., V. 271, Nellore.
—Decree Holder.
Vs.
Mamidala Rangaiah & others
—Judgment Debtors.

పై సొసైటీవారికి రావలసిన బాకీ మొత్తము రాబట్టుకొనుటకుగాను జె. డి. ల యొక్క స్థిరాస్తియింటిని నదరు ఆఫీసువద్ద 7-3-66 తేది వగలు 10 గంటకు సేల్ ఆఫీసరు బహిరంగముగా వేలము వేయుదురు. పాటదారులు వేలము షరత్తులకు లోబడి పాట పెట్టవచ్చును. ఇతర వివరములు ఆఫీసు వనిచేయుకాలములో ఆఫీసులో కనుగొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:-నెల్లూరువిట్టు II వట్టా నె. 230, నెల్లూరు మునిసిపాలిటీలో వార్డు నె. 4 రు, డోర్ నె. 269 రుగల నర్వీ నె. 551/1 రున, దు 6-6 ట్టుకు హద్దులు:- [ఉ] ఉప్పల పాటి వెంకట్రామారాజు, కమలమ్మన్తళం [తూ] రోడ్డు [ద] ఇరుగూరు వీరారెడ్డి లంబించిన్తళము [ప] కాసిపీడు. ఈ హద్దుల లోని 30 అంకణములు గల స్థళము, అందున కట్టబడిన యిల్లు.

ఆర్. ఎల్. రెడ్డి,
వైస్ ప్రెసిడెంటు.

నెల్లూరు వార్తలు

విమర్శకుడు

రాకపోకలు

శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ఈరోజు నెల్లూరుకు వచ్చారు.

మంత్రి శ్రీ పి. సి. 21 రాత్రి నెల్లూరుకు వచ్చారు. 27 తేది సాయంకాలం గుంటూరుకు బయలుదేరిపోతారు. 28 వుదయం హైదరాబాదుకు చేరుతారు.

మంత్రి శ్రీ బెంకరామానాయుడుగారు 22 తేది వచ్చారు. 22, 23 తేదులలో జిల్లాలో పర్యటించారు. 24 రాత్రి నదరన్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో విజయవాడపోయారు. ఈరోజు (25 తేది) ముక్తేవి, మదిలివట్టం, గుడివాడ పర్యటించి, ఈరోజు రాత్రికి నెల్లూరు చేరుతారు. రేపు పొదలకూరు, ఎల్లుండి అల్లూరు, కొండవిటిగుంట కార్యక్రమాలుచూచుకొని, ఆరోజే విటిగుంట నుండి జి.టి. లో తెనాలికిపోతారు. మార్చి 1 తేది వుదయం హైదరాబాదు చేరుతారు.

ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు శ్రీ తిమ్మారెడ్డి ఈరోజు నెల్లూరుకు వచ్చారు.

రెండవకారు అన్యాయం

కలిగిరి రిజిస్ట్రాయరు మొదటి ఆరు తూములక్రింద ఈ సంవత్సరం రెండవ కారుకుఅధికారు అనుమతించకపోవడాన్ని గూర్చి మొన్న మంత్రి శ్రీ బెంకరామానాయుడుగారు ఆ సమితిలో పర్యటించినప్పుడు ఆ రైతాంగం తమ నిరసనను, అందోళనను తీవ్రంగా వ్యక్తంచేసింది.

ఇదేమిటా అని మేము విచారించాము. కొంత లోతుగానే విచారించాము. నమ్మదగినవర్గాలలోనే విచారించాము.

కలిగిరి రిజిస్ట్రాయరును రెండవకారుకు వదకొండుబ్లాకులుగా విభజించి, కొచేషన్ పద్ధతిలో ప్రతినంవత్సరం ఒక్కొకదానుకు అనుమతి యిస్తుంటారు. ఈ సంవత్సరం నదరు కొనుకు అనుమతియిచ్చారు. ఇప్పుడు వివాదంలోవుండే 1200 ఎకరాలు ఈస్టరన్ కానల్ క్రిందవి. ఈ కానల్ క్రింద ఈభూమి అనాదిగా సాగవుతున్నది; ప్రభుత్వం అనుమతిస్తున్నది. ఈ భూములకు సిరువచ్చే అరు తూములలోలెవల్‌లో వుండేవని, రిజిస్ట్రాయరులో తక్కువసిరున్నా పారుదల అవుతుందని; అనలు ఈ భూములపూటసిరే ఈ భూముల సాగుకు సరిపోతుందని, అందువల్లనే ప్రతియేడూ ఆ రైతులు సాగుచేసుకుంటూవారనితెలుస్తున్నది. ఈ 1200 ఎకరాలను పర్మెనెంటుగానుచేసే ప్రతిపాదన ఒకటి, జిల్లా పి. డబ్ల్యు. డి., రివెన్యూ అధికార్ల సిపారసుతో ప్రభుత్వానుమతికై హైదరాబాదులో వున్నదట. ఈ సంవత్సరం ఆ రైతులు తాత్కాలికంగా అనుమతి ఇవ్వడం, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు రెకమెండు చేయడం జరిగిందట. కాని, ఆ శాఖామాత్యుల రాకేషన్‌పద్ధతిలో వీటా అనుమతించే బ్లాకులలోనివో, ఇవ్వదేనికీ అనుమతించవద్దని గట్టిగా అదేశించారని, దాంతో అనుమతి నిరాకరించడం జరిగిందని, విషయజ్ఞులు చెప్తున్నారు.

మంత్రిగారు పి వుద్దేశ్యంతో ఈవిధంగా అదేశించారో తెలియదు. అక్కడిరైతులు మాత్రం రాజకీయ కారణాలతో ఈ విధంగా తమకు అపకారం జరుగుతున్నదని అపోహపడుతున్నారు, అభిప్రాయపడుతున్నారు; నమ్ముతున్నారుగూడా! రాజకీయేతరమైన కారణాలతో మంత్రిగారు ఈ అదేశాలనిచ్చివుంటే, తన వుద్దేశ్యాలను రైతులకు వివరించి, వారిలో నాటుకున్న అపోహను తొలగించవలసి వుంది. వారు శేవలం పి. డబ్ల్యు. డి. మంత్రిశాఖకు అధ్వర్యం వహిస్తున్నదికూడావారే. లేని నీటివసతి అనుకూడా కల్గింది, అధికోత్పత్తికి ప్రోత్సహించవలసిన అదనపు బాధ్యత వారిపైన వుంది. అలాంటప్పుడు 1941 నుండి పిబాసాగవుతుంటిన ఈ1200 ఎకరాల సాగుకు ఈ సంవత్సరం ప్రతిబంధకం కల్గించడం ఎంతవరకు సమంజసంగా వుండగలదో అలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

కోర్టులవునర్వ్యవస్థీకరణ: 4 తాలూకాలకుఅన్యాయం

కోర్టుల వునర్వ్యవస్థీకరణ జరిగి, మార్చి 1 తేదినుండి నూతన వ్యవస్థతో వనిజేయబోతున్నవి.

తెలంగాణాలోవలె ప్రతి తాలూకాకు సివిల్, క్రిమినల్ వ్యవహారాలు విచారించే ఒక వన్టుక్లాస్ మేజస్ట్రేటుకోర్టు వుండాలనే విధానం మనకూ ప్రవేశపెట్టబడుతున్నది.

దీనిమూలంగా జిల్లాలోవుండే అన్ని సెకండుక్లాస్ మేజస్ట్రేటు కోర్టులు రద్దయిపోతవి. కావలిలోని అడిషనల్ జిల్లా మునిసిఫ్‌కోర్టుకూడా రద్దవుతుంది. యిక ముందు ఈ క్రిందిబోట్టు మునిసిఫ్ మేజస్ట్రేటు కోర్టులు వనిజేస్తవి: దర్శి, కనిగిరి, కందుకూరు, కావలి, ఆత్మకూరు, గూడూరు, వెంకటగిరి. నెల్లూరులో ఇప్పుడున్నవికాక, ఇంకొక జిల్లామునిసిఫ్ మేజస్ట్రేటుకోర్టు అదనంగా నెలకొల్పబడుతుంది. పొదిలి, ఉదయగిరి, రావూరు, సూళ్లూరుపేటలకుమాత్రం ప్రత్యేకంగా కోర్టులు నెలకొల్పబడడంలేదు. ఇవి వరుసగా దర్శి, ఆత్మకూరు, గూడూరు, వెంకటగిరి మునిసిఫ్ మేజస్ట్రేటు కోర్టులక్రింద చేర్చబడినవి.

ప్రజలకు కోర్టులు అందుబాటులో వుండాలనేది ఈ పునర్వ్యవస్థీకరణ వెనుక వున్నసూత్రం. అలాంటప్పుడు నాలుగు తాలూకాలకు – పొదిలి, ఉదయగిరి, రావూరు, సూళ్లూరుపేట-కోర్టులు లేకుండా చేయడం ఏమాత్రం న్యాయంగాలేదు. ఆ కాలాకాలలో కోర్టులకు తగినపని వుండదనే ఆక్షేపణేదైనా వస్తుందేమో! తెలంగాణా కోర్టులకున్న వనికంటే వీటికి తక్కువ వుండబోతుందా? కొద్దో గొప్పో యెక్కువ వుండవలసిందేకాని, తక్కువ వుండదని తెలిసినవారు చెప్తున్నారు. కోర్టుల పునర్వ్యవస్థీకరణ ప్రజాసౌకర్యంకోనమే అయితే కొన్ని తాలూకాలను మినహాయించడం ఆ సూత్రానికే విరుద్ధమవుతుంది. అర్థంలేనిదవుతుంది. అందువల్ల వ్యస్తుతం మినహాయించిన ఆ తాలూకాలలోకూడా కోర్టులు పెట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాము. ఈ విషయంలో మన శాసనసభ్యులు ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించవలసి వుంది. అవసరమైతే శాసనసభలోనైతం ప్రస్తావించి వ్యక్తిత్వదృష్టికి తీసుకరావలసి వుంది. జిల్లాజడ్జిగారుకూడా ఈవిషయంలో సహాయపడడం వుచితంగా వుంటుంది.

* * *

మార్చి 1 తేదినుండి ఆయాకోర్టులకు నియమింపబడిన జిల్లా మునిసిఫ్ మేజస్ట్రేట్లు—

గూడూరు: శ్రీ కె. పద్మనాభగౌడ; వెంకటగిరి: శ్రీ వి. పి. జయచంద్రారెడ్డి; నెల్లూరు: ప్రిన్సిపల్ జిల్లామునిసిఫ్ మేజస్ట్రేటు-శ్రీ ఎఁ. కృష్ణమూర్తి, మొదటి అ. జి. ము. మే. – శ్రీ బి. వి. శేషాచార్యులు, రెండవ అ. జి. ము. మే.-శ్రీ డి. వి. సుబ్బారావు; కోవూరు: శ్రీ పి. వెంకటేశ్వరరావు; ఆత్మకూరు: శ్రీ ఎఁ. బాబ్జీ; కావలి: శ్రీ వై. అర్. నంచన్న గౌడ; కందుకూరు: శ్రీ ఎం. శ్రీరాములు; కనిగిరి: శ్రీ ఆర్. వట్టాభిరామయ్య; దర్శి: శ్రీ నయ్యద్ మాసేఁ.

పొలిస్ బాలుర హాస్టలు

కొండాయపాళెం రెవల్ క్రాసింగువద్ద, పొలిస్‌పిల్లల సౌకర్యార్థం, 70వేల ఖర్చుతో నిర్మించ తలపెట్టిన హాస్టలు భవనానికి, శ్రీ పి. సి. నరిమణి శ్రీమతి అన్నపూర్ణమ్మ గారు 24 తేది శంకుస్థాపన చేశారు. ఐ. జి. శ్రీ నంబియార్ పొలిస్ నంజేమ నిధి ఆశయాన్ని, కార్యకలాపాలను వచ్చీరాని తెలుగులో వివరించారు. శ్రీ పి. సి. ఈ హాస్టలు, పొలిస్ బాలురకేకాక, అన్ని శాఖలలోని నిస్సహాయులైన పిల్లలకు అనాథాలు కావాలని సూచించారు. దీనికి దాతలు వుదారంగా విరాళాలివ్వాలని విజ్ఞప్తిచేశారు. తనకంటే తన అర్ధాంగి అన్నపూర్ణమ్మకు తెలుగుదాపాల్జానం ఎక్కువనిచెప్తూ, ఈసారైనా ఆమె వుపన్యసించాలని కోరారు. ఎస్. పి. శ్రీ శరణ్యా తెలుగులోనే ధన్యవాదములు చెప్పారు.

నగరపు మంత్రి శ్రీ బెందురామానాయుడుగారుకూడా వచ్చారు. పి. సి., నాయుడుగారలు కూర్చోడంలో ఒకరు తూర్పుకొనగా, ఇంకొకరు పడమటకొనగా కూర్చున్నారు. శేరిన ప్పుడు పి. సి. నాయుడుగారి తుడాలమీద చేతులువేసి వలంకరిస్తుండగా సభస్యులలో ఒకరు ఫోటోతీయాలంటే, హృదయాలు ఎక్కువే తీయాలన్నారు బెంకటరు!

కలరా: 2 చావులు

19 తేది నుండి 25 తేదివరకు నెల్లూరు అంటువ్యాధుల అస్పత్రిలో మొత్తం 16 మంది కలరారోగులు చేర్పబడగా యిద్దరు మరణించారు. ఈరోజు అస్పత్రిలో 9 మంది వున్నారు.

చనిపోయిన ఇద్దరూ పొట్టేపాళెం గ్రామస్తులు-ఒక వురుషుడు, ఒక స్త్రీ. బింతారెడ్డిపాళెంలో, నెల్లూరు బవుజాలో కూడా కలరా వున్నదట.

మంత్రి నాయుడుగారి పర్యటన

రెండోకారుసిఫార్సు రాజకీయాలకు గురైనవా?

బుచ్చి రైతుల ఆందోళన, ఆరోపణలు

సి.ఆర్.రెడ్డి గారన్నమాటలు స్మరణకొస్తున్నాయి: 'The world of politics is a world of action of quick resolves, firm and sudden movements. To besitate is to be lost.'' రాజకీయప్రపంచం ఒకవిధముగా క్రియాత్మకమైనది. వేగంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవడం, గట్టిగా హఠాత్తుగా నంచలించడం దానిలక్షణం. తటపటాయించడమంటే వెనుకబడిపోవడమే-అని దానికి తెలుగులో అర్థం చెప్పాలో వస్తు.

జిల్లాలో అధికార రాజకీయమార్పుల అనంతరం తిరుగుబాటుచేసిన కొత్తవర్గం వారు యీ సూక్తిప్రకారంగా ముక్కుకు కాన్న సూటిగా ముందుకుపోతున్నారు. తటపటాయింపులులేకుండా కనపడినప్రదేశంలోకల్లా కాలూని, దూసుకొని ముందుకువరుగిదుతున్నారు. వర్యటనలుపిర్యాటు చేసుకొని గట్టిస్థావరాల్ని యేర్పరుచుకొని బలాన్ని నమీకరించుకొంటూవున్నారనే చెప్పాలి.

అవశకంలో భాగంగానే మంత్రి నాయుడుగారిపర్యటన ఏర్పాటైనట్లున్నది. బుచ్చికి బయలుదేరేముందుగా నెల్లూరు మున్సిపల్ వాటర్‌వర్క్సునుచూసి,మైపాడు రోడ్డులో పెన్నగట్టునవుండే రాయలసీమ స్కిన్ ప్రైవ్స్ ఫ్యాక్టరీని సందర్శించి నేరుగా బుచ్చినమితిలోని ఇన్కుపాళెంపోయి ప్రాథమికపాఠశాల భవనానికి ప్రారంభోత్సవం చేశారు. వందమందిదాకవుండేవిద్యార్థులకు ఒకే ఒకగది రెండువరండాలుండే కట్టడం సరిపోతుందా అనేఅనుమానంతప్పమిగతా హంగులన్ని కాగున్నాయనేచెప్పాలి.

ఇన్కుపాళెం విమర్శలు

ఇన్కుపాళెంసభలో ముఖ్యంగా చెప్పకోదగింది దేవళ్ల రాఘవేంద్రారెడ్డిగారి వుపన్యాసం. మంత్రికి స్వాగతంచెప్తూ నేటి ప్రభుత్వాన్ని గూర్చి ప్రజలేమనుకొంటున్నారో వూన్నగుద్దినట్లు చెప్పారు.

రెండోకారు సిఫార్సును గురించి ప్రస్తావిస్తూ అనాదిగా తూర్పుకాల్వకు నీళ్లిస్తుండేది యాతూరి యివ్వలేదని; ఈ ప్రాంతంలో పూర్వం రెండోకారుకు 10 రూపాయల దండధాన్ని శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రతిపుబించినందువల్ల యివ్వసు కష్టతో, ముఖారాజకీయ ప్రభేయింతో తూకాల్వకు నీరువదలలేదని, మధ్యలో నన్నకాదురైతులు బాధపడవల్సి వస్తున్నదని నిశితంగా అపోరమంత్రి చర్యల్ని విమర్శించారు.

శ్రీ బెంకురామానాయుడుగారు మాట్లాడుతూ రెండోకారు విషయంలో నిరుత్సాహపడ నవసరంలేదని చెప్తూ తమకు జరిగిన అన్యాయాన్ని చెప్పగలిగే రైతుప్రతినిధులు ముందుకొచ్చే వర్గంలో వారిని ముఖ్యమంత్రివద్దకు తీసుకొనివెళ్లి తగినవ్యాయం చేకూరేటట్లు చూడగలవని మాత్రం సౌమ్యంగా సమాధానంచెప్పారు.

మేనహారు-బొడ్డ

తర్వాత బుచ్చిలో ప్రాథమికపాఠశాల భవనానికి శంకుస్థాపనచేసి బొడ్డ లక్ష్మినరసారెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన బుచ్చినమితి సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. నమితివారు జీ యిచ్చారు. దానితర్వాతే మేనహారు బాలయ్యగారు తమ స్వగ్రామంలో మంత్రిగారికి మరో 'జీ'యిచ్చారు. ఈ 'జీ'కి బొడ్డ లక్ష్మినర్సారెడ్డిగారు రావడంమాత్రం గమనార్హం.

దీనితర్వాత బుచ్చి సినిమాహాలులో బుచ్చినమితిప్రాథమికోపాధ్యాయుల సమావేశం జరిగింది. స్వాగతాలు, సన్మాన పత్రాలు, పూలమాలలు, జి. వి. ఛేర్మన్, మంత్రిగారిప్రసంగాలు ముగిసేసరికి బాగా చీకటివడింది. ఈసమావేశకారణంగా ఒక అరగంట నమితిప్రాంతమంతా ప్రాథమికపాఠశాలలు మాతబడడంమాత్రం మెచ్చుకోతగిందికాదు.

తురిమెర్ల కాలనీ

దీనిఅనంతరం తురిమెర్ల నమీపంలో కొత్తగా వెలసిన రామచంద్రపురం గిరిజన కాలనీసభలో మంత్రిగారు పాల్గొన్నారు. ఈ రోడ్డు పరమ అధ్వాన్నంగా వుంది. నెల్లూరుజిల్లాలోకల్లా సంపన్నమైన బుచ్చి ప్రాంతంలో యింత రోడ్డు యింత దారుణంగా వున్నాయంటే శోచనీయమే మరి! దాల్పాంతాలనుంది యానాదులు వలస వచ్చి యిక్కడ గుడిసెలు నిర్మించుకొని కావురం వుంటున్నారు. ఇదంతా పాకెట్టు శాఖవారి భూమి అట. ఒక్కచెట్టు జేమకూడాలేని ఈప్రాంతం అడవిగా ప్రభుత్వరికార్డులలో నమోదైవుందిమరి. పాకెట్టుశాఖ నుండి భూమినిసేసి వ్యవసాయవసులకు యివ్వాలంటే మంత్రిమండలిముందుకు పోవాలని; చెబ్బుచేమలుసేసి ప్రాంత

—కొరవ 7 వ పేజీలో

నెల్లూరు డ్రెయినేజి

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

కుమార్ అధ్యక్షత వహించారు.

ఈ అండర్‌గ్రౌండు డ్రెయినేజికి శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు మునిసిపల్ ఛేర్మెన్‌గా, శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారిచేత 1958 లో దాదాపు శంకుస్థాపన చేయించారు. మునిసిపాలిటీవద్ద వుండిన నిధులతో ఆ స్కీము కావలసిన పైపులు వగైరాలు అప్పుడేకొని అక్కడక్కడ పెట్టి, ఆయాభోట్లకు అప్పటినుండి బాడుగలు చెల్లించడం జరుగుతున్నది. ఇంతకాలంగా వెనుకబడిపోయిన ఈ స్కీముకు ఇప్పుడు కదలిక కలిగింది. ఈ స్కీములో కొంత భాగానికి టెండర్లు పిలువబడివున్నాయి. నెల్లూరు మండలీయులైన శ్రీ నాయుడుగారు మునిసిపల్‌శాఖకు అధ్యక్ష్యం వహిస్తున్నారు కాబట్టి, వారు ఈస్కీముపట్ల శ్రద్ధ వహిస్తున్నారు కాబట్టి, అవసరనిధులకు హామీ యిస్తున్నారుకాబట్టి, ఇకముందు ఈ స్కీము మూలబడకుండా జరుగగలదని ఆశించవచ్చు.

మునిసిపల్ స్పెషల్‌ఆఫీసరు శ్రీ ఎస్. ఎం. ముర్తుజా ఆహూతులకుస్వాగతమిస్తూ నివేదిక చదివారు. అంటువ్యాధులఆస్పత్రికి అనుకొని దక్షిణంగావుండే షుమారు ఐదెకరాల ప్రదేశంలో నిర్మాణం కావలసిన 84 ఇండ్లలో, ప్రస్తుతం తలపెట్టిన 50 ఇండ్లకు మంత్రి శంకుస్థాపనచేశారు. వీటికి రూ 1,75,762 లు ఖర్చుకాగలదని; ఇది కేంద్రప్రభుత్వ సహాయక పథకమని; ఒక్కొక ఇంటికి 3 వేలు ఖర్చవుతుండగా, కేంద్రం ఇచ్చే రూ 750 లు పిమ్మాత్రం చాలదని, దాన్ని పెంచాలని స్పెషల్ ఆఫీసరు కోరారు. మరొక వంద ఇళ్ల నిర్మాణ పథకాన్నికూడా మునిసిపాలిటీ చేపట్టిందని; కొండదిబ్బలోని 50 ఇండ్ల నిర్మాణం పూర్తికావస్తున్నదని వివరించారు.

మునిసిపల్ ప్రాథమికోపాధ్యాయుల పక్షంగా తమకోర్కెలతో కార్యదర్శి శ్రీ టి. వరదయ్య మంత్రికి ఒక విజ్ఞాపన పత్రాన్ని సమర్పించారు.

పిమ్మట నెల్లూరు శాసనసభ్యుడు శ్రీ జి. సి. కొండయ్యగారు టవును అవసరాలను వివరిస్తూ ప్రసంగించారు. మార్చి ఆఖరులోగా ఖర్చుచేయుటకు డ్రెయినేజి స్కీముకు 5 లక్షలరూపాయలు మంజూరు చేయవలసిందని; స్టోనాహౌస్‌పేట బ్రిడ్జి వెడల్పుచేయుటకు ఒకలక్ష; ఎద్దులరేవు వద్ద సర్వేపల్లికాల్వకు వంతెన నిర్మించుటకు 2 లక్షలు; స్వతంత్రపార్కువద్ద, మద్రాసు బస్‌స్టాండువద్ద మునిసిపాలిటీకి ఆదాయాన్ని చేకూర్చిపెట్టే షాపురూముల నిర్మాణానికి 3½ లక్షలు; మూలప్పేట హైస్కూలుభవన నిర్మాణానికి 3 లక్షలు; ల్యాండు అక్విజిషన్‌కు 1½ లక్షలు;మల్లప్పకాల్వ, పుట్టాలకాల్వలు బాగుచేయుటకు—మొత్తం 8 లక్షలరూపాయలు ఋణం యిప్పించవలసిందని మంత్రిగారినికోరారు.

శాసనసభ్యులు రేబాల దశరథరామరెడ్డిగారు నెల్లూరు పౌరులనుబాధిస్తున్న దోమల బాధను వివరించారు. జి. ప. ఛేర్మన్ శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు కలరాఆస్పత్రి అనుకొని కాలనీ కట్టడంవల్ల, అంటువ్యాధుల ప్రమాదం వుంటుందేమోననే శయసందేహాలను వెలిబుచ్చారు. దోమలు ప్రజలను పీక్కుతింటున్నవని, వీటి నివారణకు శ్రీహరికోటలోవలె ప్రత్యేక కృషిచేయడం అవసరమని సూచించారు. అందానికి, పారిశుద్ధ్యానికి పేరుపొందిన నెల్లూరుకు ఈదోమలబాధ తీరని కళంకమని చెప్పారు. మాజీ మునిసిపల్ ఛేర్మన్ శ్రీ పేరూరు లక్ష్మణగుప్తగారు మండలీయులైన శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారి మంత్రిత్వంలో నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ అభివృద్ధి చెందగలదనే ఆశాభావాన్ని వ్యక్తంచేశారు.

మంత్రి శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారు దోమలబాధను ప్రస్తావించి అండర్‌గ్రౌండు డ్రెయినేజివస్తే యివి తగ్గుతాయని చెప్తూ, అయినా పౌరులను ఈవిధంగా దోమలచేత పీడింపజేయడం భావ్యంకాదని, ఆరోగ్యశాఖ ప్రత్యేక శ్రద్ధతీసుకొని ఈ బాధను నివారింపజేయాలని కోరారు. మునిసిపాలిటీలు యిక 20 మాసాలు స్పెషల్ ఆఫీసర్ల అధ్వర్యాన వుండగలవని మునిసిపల్ వుద్యోగులు కేవలం జీతాలు తీసుకొని సరిపెట్టుకోవడం కాకుండా, ప్రజా కార్యక్రమాలలో శ్రద్ధతీసుకోవాలని హెచ్చరించారు. ఉపాధ్యాయుల కోర్కెలను ప్రస్తావించి, ద్రవ్యవసతితో కూడిన ఈ విషయాలపై తాను జవాబు చెప్పడానికి వీలులేదని, ముఖ్యమంత్రి వీటినిగూర్చి సానుభూతితో పరిశీలిస్తున్నారని చెప్పారు. పెద్దాసుపత్రి దర్గామిట్టకు పోతుందికాబట్టి, చంద్రశేఖరరెడ్డి వెలిబుచ్చిన శయసందేహాలకు అస్కారంలేదన్నారు. స్పెషల్ ఆఫీసరు శ్రీ ముర్తుజా వందన సమర్పణంతో కార్యక్రమం ముగిసింది. —మా. వి.

రెండవకారు

(6 వ పేజీ తరువాయి)

గనుక సాధ్యమైనంతవరకు ఈ భూమిని పేదలకు పంచేటట్లు చూడగలనని చెప్పారు శ్రీ చెంచురామానాయుడు. సమితివారు కూడా ఒకటిరెండు మందినీటిబావులను ఈ కాలనీలో త్రవ్వించడానికి కాంక్షచేసివున్నారట.

కోరాబత్తిన చిన్నయ్యగారి యశిప్రానల హాస్యమయ ప్రసంగం వినదగిందేగాని రిపోర్టు చేయతగిందికాదు.

శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మీనర్సారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ త్వరలో యిక్కడ సమితి తరపున ప్రాథమికపాఠశాల, చాపలు మొదలైన చేతివృత్తులకేంద్రం స్థాపించనున్నారని చెప్పారు.

తర్వాత బుచ్చివంచాయతీ పార్కులో జరిగిన బహిరంగసభలో వుపన్యాసాలు కాస్త వేడిగానే సాగాయి. రెండోకారు విషయమై యీప్రాంతంవారికి జరిగిన అన్యాయాన్నిగూర్చే అందరూమాట్లాడారు. ముందు మంత్రిగారికి బుచ్చివంచాయతీవారు ఒక సన్మానపత్రాన్ని సమర్పించారు.

కొడూరు శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ "గత 20 సంవత్సరాలనుంచీ తూర్పుఛానల్‌క్రింద రెండోకారుకు నీరు వదిలేవారు; చెరువులో 15 అడుగుల నీరుండేటప్పుడుకూడా మొదటి 6 తూములకు నీరువదిలేవారు. అట్లాంటిది ఇప్పుడు నదరన్ ఛానల్‌కు మాత్రమే నీరువదిలి కూర్చున్నారు. 12 అడుగులవరకు నీరున్నప్పుడే నదరన్ ఛానల్‌కు నీరు ప్రవహిస్తుంది. ఆక్రిందవున్న నీరు ఆ కాలవకు పారదు. అనీరైనా యిటువైపుకు వదలవచ్చుగదా! వదలడానికి వీల్లేదన్నారట ఆహారమంత్రిగారు. జిల్లా రాజకీయాలలో మార్పులురాగానే కక్షతోనే యీ పని ఎ. సి. గారు చేశారని నేను ఆరోపిస్తున్నాను" అని అన్నారు.

తర్వాత జి. సి. కొండయ్యగారు చాల ఆవేశంగా మాట్లాడారు. "రెండోకారుకు 10 రూపాయలు బొప్పున దండివ్వమంటే నోరెత్తకుండా యీప్రాంతంవారు దండి ఆమొత్తాన్ని కొందరు నాయకులకిచ్చారు. మనం ఏనాడో ఆత్మగౌరవాన్ని కోల్పోయాము, కోల్పోతున్నాము. Sheep of nation లాగా ప్రజలము గొర్రెలజాతిక్రింద పరిగణింపబడుతున్నాము. ప్రతిఘటించే ధైర్యము వోపిక మనలో పోయింది. కాంగ్రెస్ పేరుతో దౌర్జన్యం చేసినవారిని మనం క్షమిస్తామా? రెండోకారుకు నీళ్లు విడుదలచేయడంలో చాలా లోపాయికారి వ్యవహారం జరిగిందని అంటున్నారు. నదరన్ ఛానల్‌క్రిందకుపోగా మిగిలేనీరును తూర్పు ఛానల్‌కు వదలవచ్చుగదా! అహా వదలడానికి వీల్లేదు, అట్లనే వుంచండని మంత్రిగారు చెప్పిపోయారంటున్నారు. మరి లెవీ రద్దువిషయంలో మనం యిచ్చిన పోరాటంమాదిరిగా యీ నీటి విషయంలో యెందుకివ్వలేము? రేపు 28 తేదిన ముఖ్యమంత్రివద్దకెళ్లి వారికివిషయం ఎందుకు నివేదించుకోకూడదు?" అని అన్నారు.

శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డి సౌమ్యవుపన్యాసం తర్వాత శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిమాట్లాడుతూ 1—6 తూములదాకా పర్మనెంట్ జోన్‌క్రిందవుండాలని సిఫారసు రివెన్యూబోర్డుదాకా వెళ్లివున్నదశలో సరిగ్గా అకాలువక్రింద నీళ్లువదలకపోవడం ఘోర అన్యాయమన్నారు. చెరువునిండా నీళ్లుంటే 10—12 వేల ఎకరాలైనా పంటపండుతుంది. అట్లాంటిది ఇప్పుడు చెరువునిండా నీళ్ళున్నప్పటికీ నదరన్ ఛానల్‌క్రింద 8 వేల ఎకరాలకు మాత్రంయిచ్చి నిలపడం అన్యాయమన్నారు. ఈజరిగిన అన్యాయానికి శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారు పూరకే వుండరు; కాబినెట్ మీటింగులో చెప్పకుండా వుంటారా? చెప్పకొంటే జరిగిన అన్యాయం రద్దయి నీళ్ళువదలడంజరిగి యీ కాల్వక్రింద రెండోకారు పండకుండా వుంటుందా? 16 అడుగులనీరువున్నప్పుడే 10 వేల ఎకరాలకుపైన నీరుయిచ్చేవారే? ఇప్పుడు నీరు 22½ అడుగులున్నప్పుడు 8వేల ఎకరాలేనా?అంటూ-ఈఅన్యాయాన్ని ప్రతిఘటిస్తూ చెంచురామానాయుడుగారు తప్పక చర్యలు తీసుకోగలరనే ఆశాభావాన్ని ప్రకటించారు.

శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారు మాట్లాడుతూ ఇక్కడ నీరు సమృద్ధిగావుండికూడా అది సరిగా వాడుకొనేస్థితిలో లేకుండా వుండడం శోచనీయమన్నారు. రైతులు ముందుకొచ్చి ముఖ్యమంత్రి ప్రమేయాన్నయినా అర్థించాలనికోరారు. రాత్రి పెంటావాత దశరథరామిరెడ్డిగారి ఇంటిలోవిందుజరిగింది. మొత్తానికి బుచ్చి పర్యటనలో రెండోకారు సినాదం దట్టంగా విన్పించింది. —మా ప్ర. వి.

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటి పేజీతరువాయి)

అందరూ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి అనుచరులమని ప్రకటించుకొన్నారు. 'పి.వి.' మొదటసంజీవయ్య, తరువాత రామచంద్రారెడ్డి వంచనచేరారు. గురుమూర్తి సంజీవరెడ్డి నాయకత్వం అంగీకరించారు. ఫలితం రాజుగారు ఒక వ్యాధుకన శిష్యుడైన గురుమూర్తిగారిక్రింద ఉద్యోగం చేసుకుంటున్నారు. డాక్టర్ లక్ష్మీనరసయ్య సంజీవరెడ్డిగారి అనుచరవర్గంలో నేరుగా చేరిపోయిన తరువాత చెన్నారెడ్డిగారికికూడా చెప్పుకోతగ్గ పలుకుబడి మిగలేదు.

బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు నెల్లూరులో ఈ టెక్నిక్కునే అవలంబించారు. వరంగలులో అవలంబించారు. విశాఖలో ఆదివరకే అవలంబించారనేది కొట్టం శ్రీరామమూర్తికూడా పి. వి. రాజుగారిని విడిచిపెట్టినప్పుడే తేలిపోయింది. దానికితోడు ఆయన అనారోగ్య పరిస్థితికూడా అనుకూలించింది. ఇప్పుడు వరంగల్లు వంతు. 1967 లో కూడా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారే ముఖ్యమంత్రి అనవచ్చును. సంజీవరెడ్డిగారి జాతకమొక్కటే తిరకాసు.

హెచ్చరిక

నెల్లూరు తాలూకా మల్లూరు గ్రామములోని సర్వే నె 3-1 రు య 5-72 ట్లు సర్వే నె 3-2 రు య 0-06 ట్లు వల్లూరు గ్రామంలోని సర్వేనె 731 రు ఎ 0-86ట్లు, సర్వే నెం. 263 రు, య 0-05 ట్లు, సర్వే నె 851 రు ఎ 1-10ట్లు కుల్లు: ఎ 7-79 ట్లు మాగాణి భూములయందున్నూ సదరు భూముల తాలూకు ఆయివేజులయందున్నూ నెల్లూరు సబ్‌కోర్టు ఫైల్ O.S. 80 of 24 రాజీనామా ననునరించిన తీర్పుప్రకారమున్నూ దరిమిల్లాన 1942 సంవత్సరములో రిజిష్టరు పత్రముద్వారా పిర్చాట్లు ప్రకారమున్నూ, నాకున్నూ, నా కుమార్తె తోటపల్లి రమణమ్మకున్నూ సర్వస్వతంత్ర హక్కులు సంక్రమించియున్నవి. ఇట్టుండుటలో సదరు వల్లూరుగ్రామ కాపురస్థుడు వల్లూరు రమణయ్య అనునతను సదరు ఆస్తిపై మాకు సంక్రమించియుండు హక్కులను భంగపరచవలయుననే చెడు తలంపుతో సదరు భూములతాలూకు కౌలుదార్లను లోబరచుకొని వారితో కుట్రలు పన్నుచూ సదరు ఆస్తిపై అక్రమ చార్జీలు కల్పించుటకున్నూ, అక్రమ పరాధీనములు కల్పించుటకున్నూ దుష్ప్రయత్నములు చేయుచున్నట్లున్నూ నాకు తెలియవచ్చుచున్నది. సదరుఆస్తిపై ప్రస్తావన వల్లూరు రమణయ్య అనువానికి యెట్టి హక్కులేదు. సదరు పై వల్లూరు రమణయ్య కల్పించే విలాటిచార్జీలున్నూ చెల్లనేరవు. సదరు ఆస్తి ఆయివేజులపై మాకుండు హక్కుల సంరక్షణములో సదరు ఆస్తియొక్క కౌలుదారులున్నూ, ప్రస్తావన వల్లూరు రమణయ్యకున్నూ నాతరపుననూ, నా కుమార్తె తోటపల్లి రమణమ్మ తరపుననూ లాయర్ నోటీసులున్నూ పంపబడియున్నవి. సదరు నోటీసుల హంశములననుసరించిన పరిహారములకొరకు ప్రస్తావన వల్లూరు రమణయ్య వగైరాలపై చట్టరీత్యా అవసరచర్యలున్నూ జరిపించదలచివున్నాము కాబట్టి సదరుఆస్తి ఆయివేజుల గురించి ప్రస్తావన వల్లూరు రమణయ్యకల్పించే చార్జీలుగాని, పిర్చాట్లుగాని చెల్లబోవని, ఆ మూలమున యెవరుగాని నష్టపడకుందురనియు గూడా బహిరంగముగా తెలుపుచున్నాను.

—వల్లూరు పిచ్చమ్మ,

వల్లూరు, 24-2-66.

జనరల్ నోటీసు

*

నా కక్షిదారులైన శ్రీ ముంబాలూరు రామకృష్ణయ్యగారున్నూ ఆయన మైనరు బోడులైన (1) మధుసూదనరావు (2) గాంధీప్రసాదరావు (3) వెంకటరమణయ్య (4) నాగేశ్వరరావులకు గార్డియన్‌గాను నాకు యిచ్చియుండు సలహామేరకు యీ క్రిందివిధముగా ప్రకటించడమైనది.

నా కక్షిదారుల మేనమామ లేట్ వొమ్మిన పార్వతమ్మ వురఫ్ రుక్మిణమ్మగారి యింటిలో వారు చిన్ననాటినుండియు వున్నట్లున్నూ వారి తండ్రికి, తల్లికి గిట్టుబాటులేక వారి తండ్రి గూడూరులోను, వారు మనుబోలులోను కాపురము చేయుచున్నారు. వారి తల్లిగారి తండ్రియున్నూ, వారి అవ్వగారి భర్తయున్నూ అయిన లేట్ శ్రీ ఒమ్మిన రామకృష్ణయ్యగారు వ్రాయించి వుండు 20-11-1930 తేదిగల వీలునామా ప్రకారం పార్వతమ్మ వురఫ్ రుక్మిణమ్మ హక్కుగలిగి ఆమె అనుభవములో వుండు ఆస్తిని మంచితెలివితేటలతో 31-8-1961 తేది వీలునామా వ్రాయించి తదుపరి కొద్దిమాసములకు చనిపోయినది. ఆవీలునామాప్రకారం ఏ-షెడ్యూలులో కనుపరచియుండు స్థిరచరాస్తులకు మా కక్షిదారులున్నూ; బి-షెడ్యూలులో కనుపరచియుండు స్థిరాస్తికి మా కక్షిదారుల సోదరిలైన శ్రీమతులు: (1) కుమువల్లిగారు (2) లక్ష్మీకాంతమ్మగారు హక్కుదారులైయున్నారు. సదరు వొమ్మిన పార్వతమ్మ వురఫ్ రుక్మిణమ్మగారికి యుండిన ఆస్తులను విక్రయించుటకుగాను, అడుమానముంచుటకుగాని, కవులకు యిచ్చు వగైరా మార్పులకుగాని వాటిపై అప్పతెచ్చుటకుగాని మా కక్షిదారుల తల్లికి యేవిధమైన హక్కున్నూలేదు. అట్లు ఆమె చేసినను చెల్లనేరదు. ఆమె చెల్లువవర్తనకు లోనై కొంత ఆస్తిని విక్రయించి యిల్లువిడిచి పరారయి మా కక్షిదారుల ఆస్తిని దురుద్దేశ్యముతో మోసముగా విక్రయించుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నది. ఆమెచేయు పరాధీనములు మాకక్షిదారులను బద్ధగించవు, అవి చెల్లనేరవు. ఇందుకు భిన్నముగా ఎవరైనను ప్రవర్తించేయెడల వారిపైన సరియైన క్రిమినల్ సివిల్ చర్యలు జరుపబడునని ఇందుమూలకముగా బహిరంగముగా తెలియచేయడమైనది.

—మొగిలి లీలా మోహన్,

అడ్వకేటు—గూడూరు.

21-2-1966.

NELLORE MUNICIPALITY

TENDER NOTICE

*

Sealed Tenders are invited by the Secretary & Special officer, Nellore Municipality for the Printing and Binding Works for the year 1966-67 up to 4-00 p. m. on 28-2-66. Tenders received will be opened on the same day at 4-30 p m in the presence of the tenderers present. A tender deposit of Rs. 100/- should be paid into the Municipal Treasury and the relevant receipt attached and superscribed as 'Tenders for printing & Binding works 66-67. Tenders received after the due date & time will not be accepted. Tender copy can be obtained in the Municipal office on payment of Rs. 1/- along with tender conditions.

—S. M MURTUZA,

Secretary & Special Officer.

★★★ రావ్ సన్సు ★★★

ట్రాక్టరు & స్కూటరు విభాగము

రామసుబ్బయ్యవీధి - ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు (ఆం. ప్ర.)

రాజ్‌దూత్ మోటారుసైకిళ్ళు - యెస్కార్టు 37 - ఏర్‌కూల్డు, యెస్కార్ట్సు 27W - వాటర్‌కూల్డు - డీజెల్ ట్రాక్టర్లు, యింప్లిమెంట్సు - స్పేర్‌పార్ట్సు - ఉర్సాస్ - ఫెర్గూసన్ ట్రాక్టరు - స్పేర్‌పార్ట్సు దొరకును.

మోటారు సైకిళ్ళకు వాయిదా పద్ధతుల యేర్పాట్లు చేయబడును.

నెల్లూరు—రాయలసీమ జిల్లాలలో ట్రాక్టర్లు—మోటారు సైకిళ్ళకు సర్వీసింగు డీలర్లు కావలెను.

దయచేసి సంప్రదించండి.

పల్లెల వార్తావాహిని

(ని వ సీటీ కొరవ)

ఎవరు ప్రాపింది విచారణలోకాని తేలదు.

కలెక్టరుగారు న్యాయంగా ఈ వ్యవహారాన్నిగూర్చి విచారించడం కాగుంటుంది.

' ' '

అత్మకూరు తాలూకా ఎ౯. జి. ఓ. ల

సంఘానికి సి. వి. శివప్రసాదశర్మ అధ్యక్షుడుగా; ఎం. నరసింహులునాయుడు ఉపాధ్యక్షుడుగా; ఎ. లక్ష్మారెడ్డి కార్యదర్శిగా; కి. రామమూర్తి సంయుక్త కార్యదర్శిగా; మహమ్మద్ ఇబ్రహీంసాహెబు కోశాధికారిగా యెన్నుకోబడినారు.

—మా. వి.

మరికొన్ని హాస్టళ్ళు....

స్థానిక సంక్షేమశాఖ గతవారం కొన్నిహాస్టళ్లను తనిఖీచేయడం, లోటుపాట్లను వట్టుకోవడం జరిగింది. 16 తేది కుల్లూరు, కలువాయి హాస్టళ్లమీదకూడా దాడి జరిగిందట. కుల్లూరు హాస్టలులో 42 మంది వుండాల్సివుంటే, 14 మందే వుండినారట. అన్నంతినే గిన్నెలు లెక్కపెడితే 19 మాత్రమే వుండినవట. అంటే హాస్టలులో బోర్డర్లసంఖ్య 42 కాదనేది దీనివల్ల తేలుతుందంటున్నారు. అట్లనే కలువాయి హాస్టలులో 41 మందికిగా 16 మందేవుండినారట. 7 తేది నుండి అటెండెన్సేలేదట.

ఇలావున్నాయి మన హాస్టళ్ళు!

ఒక్క అత్మకూరు తాలూకా హాస్టళ్ల మీదనే కాకుండ, జిల్లాలోని అన్నిహాస్టళ్ళను ఒక్కసారి తొంగిచూడడం కాగుంటుంది.

—ఒ. వి.

బిట్రగుంట ఎన్నిక

ఈ రోజుల్లో కోర్టువరకుపోని ఎన్నిక, మంత్రుల ప్రమేయాన్ని కోరని విషయము వుండనేవుండదేమోననిపిస్తుంది, ఏదో ఒకవిధంగా అడ్డంకులు కల్గించవచ్చునని, అనుకున్నవని సాధించుకోవచ్చునని ప్రజలలో, ముఖ్యంగా రాజకీయవాదులలో ఒక నమ్మకం వీర్పడిపోయింది.

కావలి తాలూకా బిట్రగుంట పంచాయతీ అధ్యక్షుడుగా శ్రీ వుప్పుటూరు వెంకటనుబయ్య అనే యువకుడు పూర్వం పోటీలేకుండా ఎన్నుకోబడినాడు. అప్పుడు జిల్లారాజకీయాలలో విభేదాలులేవుకాబట్టి, పంచాయతీ ఎన్నికలోకూడా పీలికలు రాలేదు. నమితి ఎన్నికలోసైతం ఈ అధ్యక్షుడు ప్రస్తుతం కావలి నమితి అధ్యక్షుని పక్షాన్నేవహించాడు. కాని యిప్పుడు అసదరు వెంకటనుబయ్య అయ్యపరెడ్డిగారి వ్యతిరేకవర్గీయుడుకాబట్టి అతన్ని దింది పారేయ్యాలనుకున్నారట. రహస్యంగా ముగ్గురు సభ్యులను దాచిపెట్టేసి, అవిశ్వాస తీర్మానానికి నోటీసు యిచ్చారట. కావలి ఆర్. డి. ఓ. గారు 16 తేది సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేశారు. ఇవతలివారు మాత్రం తక్కువైనవాళ్లా? దాచిపెట్టబడిన ముగ్గురిలో యిద్దరి సభ్యత్వం రద్దయిపోయిందని శ్రీముఖంపంపారట. వారు సమావేశంలో పాల్గొనే అవకాశంలేకుండా హైకోర్టు పాత తీర్పు నొకదాన్ని వుల్లేఖించి చేసుకున్నారట. సమావేశంజరిగింది. అవిశ్వాస తీర్మానానికి అనుకూలంగా యిద్దరు, ప్రతికూలంగా నలుగురూ ఓటుచేశారు. అయ్యపరెడ్డి వర్గంవారి అర్భాటము, అంతవ్రయత్నమూ సిడుగారిపోయింది! ఇదీ సంగతి!!

ఈ విషయంకూడా కోర్టును చూడకుండా పోయినట్లులేదు; మంత్రుల ప్రమేయానికి సంసిద్ధంకాకుండా పోయి నట్లులేదు. అవిశ్వాసతీర్మానపు సమావేశం చూడడానికి పెద్దుగ్రామాలనుండి మూడు నాలుగువేలమంది జనంవచ్చి చేరారట. విద్యుత్ పొలిస్‌దళంతో ఒక సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరు, ఇద్దరు ఎస్. ఐ. లు శాంతి భద్రతలకు భంగం కలుగకుండా చూడడానికి నియుక్తులైనారట. అయ్యవారెడ్డిగారు న్యాయంగావచ్చి నిల్చున్నారట. వారి ప్రత్యర్థివర్గం వచ్చుంగాకూడా స్థానిక ముఖ్యులు చేరివుంటారు. దీన్నిబట్టే ఆ సమావేశం ఎంత వుద్రేక వాతావరణంలో జరిగిందీ; ఎంత సంబలనాన్ని కల్గించింది తెలిసికోవచ్చు.

ఈ ఎన్నికలో ఇంకో శోచనీయమైన విషయం: నమావేశానికి ఎన్ని రోజుల ముందో దాచిపెట్టబడిన ఒక సభ్యునికి ఈ నాటికీ బంధవిముక్తి కలుగకపోవడం. అతనికార్య పొలిస్ రిపోర్టుచేసినా, పొలిస్ నిస్సహాయంగా వున్నదట. ఇలాంటి విషయాల్లో పొలిస్‌మాత్రం ఏమి చేస్తుంది?

మొత్తానికి అవిశ్వాస తీర్మానం తేలి, ఓడిపోయిన సాదృశ్యం జిల్లాలో యిదొక్కటిగానే కనబడుతుంది.

గండిపాళెం టీచర్లు

ఉపాధ్యాయసంఘ సమావేశం 12 తేది శ్రీ వి. దిన్నయ్య అధ్యక్షతన జరిగింది. ఎ౯. జి. ఓ. ల నిరసనోద్యమానికి మద్దతును; మైసూరు ప్రభుత్వం మేర కైనా డి. పి. పెంచని ఆంధ్రప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనను తెలియజేస్తూ; రెండు సంవత్సరాల సర్వీస్ వూర్తి అయిన ప్రతివుపాధ్యాయుని వుద్యోగం ఖాయంచేయాలని; ఖాయమైన ఉపాధ్యాయుని ఏ. ఎఫ్. వందాదారుగా చేర్చుకోవాలని తీర్మానాలు చేశారు. కార్యదర్శి శ్రీ జి. వెంకయ్యార్లు వందనములు చెప్పారు. —ఒ. వి.

ఉదయగిరి ఎ౯. జి. ఓ. లు

ఉదయగిరి ఎ౯. జి. ఓ. ల నిరసన దినం 9 తేది శ్రీ ఎం. జేనుదాను అధ్యక్షతన జరిగింది. శ్రీయుతులు వి. వి. జ్ఞాన సుందరం, కె. రామచంద్రరావు ప్రభృతులు దీనమైన, వేదనాపూర్వకమైన తమ పరిస్థితులను వేడివేడి వుపన్యాసాలరూపంలో వ్యక్తంచేశారు. శ్రీ జె. లక్ష్మయ్య వందనములతో సభాకార్యక్రమం పరిసమాప్తమైంది. —ఒ. వి.

నార్తురాజుపాళెం నిరసన

జి. వ. సంస్కృతోన్నత పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు 9 తేది ఎ౯. జి. ఓ.ల నిరసనదినాన్ని జరిపారు. సభకు హెడ్మాస్టరు శ్రీ జి. రాధాకృష్ణయ్య అధ్యక్షత వహించగా, పి. వి. శేషగిరిరావు ఉపాధ్యాయులు–ఉద్యోగుల బాధామయ జీవితాలను వుపన్యాసరూపంలో చిత్రించారు.

—ఒ.వి.

వెంకటగిరి కేంద్రము

ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూటు అధ్వర్యాన 50 మంది వుపాధ్యాయుల శిక్షణకై నెలకొల్పబడిన బోధనోపకరణముల (1 నుండి 7-వ తరగతి) తయారు కేంద్రానికి జిల్లావిద్యాశాఖాధికారి శ్రీ ఎ౯. జనపరాజు ప్రారంభోత్సవం గావించిరి. నభకు అధ్యక్షత వహించిన వెంకటగిరి కుమారరాజాగారు విద్యాబోధనలో పిల్లల శీలము, ప్రవర్తనలు తీర్చిదిద్దుటకు ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యముండాలవ్వారు. గవర్నమెంటు హైయి నింగున్కూలు హెడ్మాస్టరు శ్రీ వాలిళ్ల వెంకట్రాయులవారి ధన్యవాదాలతో సభ ముగిసింది. —ఒ. వి.

బిరదవోలు కొత్త సర్పంచ్

15 తేది రావూరు నమితి పంచాయతీ దిన్నరజాధికారి అధ్యక్షతన జరిగిన పంచాయతీ ప్రత్యేక సమావేశంలో, క్రొత్త అధ్యక్షుడుగా శ్రీ బత్తల వెంకురెడ్డి ఏకగ్రీవంగా యెన్నుకోబడినాడు. 9 మంది సభ్యులలో 7 మందిమాత్రం హాజరయ్యారు. అవిశ్వాస తీర్మానంతో తొలగింపబడిన అధ్యక్షుడు హాజరుకాలేదు; ఉపాధ్యక్షుడు మాత్రం వచ్చాడు. —ఒ. వి.

ఊళ్లపాళెం రక్షణనిధి

జి. వ. ఉన్నత పాఠశాలవారు వేస రక్షణనిధికి రూ 1240-01 పైన వసూలు చేసి పంపారు. వ్రజలకు లెక్క చెప్పాల కాబట్టి వివరాలంతా ప్రకటించమంటాడు హెడ్మాస్టరు శ్రీ సూదనగుంట రామమూర్తి. వసూలుచేసిన ధనానికి వ్రజలకు లెక్క చెప్పాలనే తలంపురావడమే ఈ రోజుల్లో చాల గొప్పవిషయం. కాని చోటు చాలదు. క్షమించమని అడుగుతూ, హెడ్మాస్టరు–విద్యార్థుల కృషిని, గ్రామస్తుల ఔదార్యాన్ని ప్రశంసిస్తున్నాము.

శింగరాయకొండ సభ

అమర్త్య యువజనకాంగ్రెస్ కార్యకర్తల సమావేశం పేరుతో శింగరాయకొండలో ఒక దిన్నసభ జరిగింది. శ్రీ అనం సంజీవ రెడ్డి,శ్రీ ఎల్.వి. కృష్ణారెడ్డిగారలు నెల్లూరు నుండి పోయి ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. కనిగిరి నమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వర్మా వెంకయ్యనాయుడు, శ్రీ దివి వెంకయ్యచౌదరి, డాక్టరు కోటారెడ్డిగారలు కూడా పాల్గొన్నారట. పేరు యువజన కాంగ్రెసేది అయినా, దాని వుద్దేశ్యం వేరే అని నెల్లూరు రాజకీయవర్గాలలో వినిపించింది. కాని దాన్నిగూర్చి ధృవపరచుకొనే అవకాశం మాకు కలుగలేదు.

ఈ సభకు శ్రీ ఇనుకొల్లు బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు అధ్వర్యం వహించారట.

—మా. వి.

కోట ఆదర్శ అధ్యక్షులు

కోట నమితిలోని 66 మంది పంచాయతీ అధ్యక్షులలో 22 మంది సంవత్సరాంతంలో నమితి లోన్లు బాకీవుండగా, నమితి అధ్యక్షుడు–వి. డి. ఓ. గార్ల విజ్ఞప్తి మేరకు వడ్డీతోసహా పైసా బాకీలేకుండా చెల్లించివేశారట. అధ్యక్షుడు ఆదర్శవంతంగావుంటే, గ్రామమంతా ఆ ఆదర్శాన్ని అనుసరిస్తుంది. ఆదర్శంగావున్న అధ్యక్షునికి ప్రభుత్వమిచ్చిన అధికారాలకుతోడు, నైతికబలంకూడా యెంతోవుంటుంది. వీరి క్రాటిమీద నడచిన ఈ 22 మంది అధ్యక్షులను అభినందిస్తున్నాము.

సూళ్లూరుపేట వార్తలు

సూళ్లూరుపేట ఎ౯. జి. ఓ. ల సంఘానికి కొత్త అధ్యక్ష కార్యదర్శులుగ శ్రీ బి. ఎన్. కుమారస్వామి, శ్రీ ఐ. మునిసుందరంగారలు యెన్నుకోబడినారు.

9 తేది శ్రీ వై. సుబ్బరామరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన నిరసన దినోత్సవం జరిగింది. అధ్యక్ష కార్యదర్శులు వుపన్యసించారు.

' ' '

సూళ్లూరుపేట పంచాయతీ నౌకర్లకు 12 తేది వరకు జనవరి జీతాలు రాలేదట. ఇంత ఆలస్యమైతే నిరుపేద నౌకర్లు కటకట వడిపోరా? —మా. వి.

చెన్నూరు ప్రదర్శనం

హైస్కూలులో బారీయెత్తున ఏర్పాటు చేయబడిన విజ్ఞాన వస్తు ప్రదర్శనానికి గూడూరు నమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ ఈపూరు కుమారస్వామిరెడ్డి ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. ప్రైవేట్‌వ్యాపారులు శ్రీ ఎన్. ఎన్. రెడ్డి అధ్యక్షించగా, శ్రీ జి. దశరథరామ రెడ్డి వుపన్యసించారు.

ఈ ప్రదర్శనంలో చరిత్ర, భూగోళం, సైన్సు నంబంధమైన వరికరాలెన్నో పెట్టారు. వదికోజులు వున్నకాలు చదివినా కలుగని విజ్ఞానం, వదినిమిషాలపాటు ఈ ప్రదర్శనాన్నిచూస్తే కలిగేరకంగా వుండినవంటే అతిశయోక్తికాదు. ప్రదర్శనప్రారంభోత్సవానికిముందు శ్రీ అనంద రావు బహూకరించిన వ్యక్తీయ లాల్‌బహదూర్ చిత్రపటం ఆవిష్కరింపబడింది. కేంద్ర పర్యాటకశాఖ మంత్రి శ్రీ దామోదరం సంజీవయ్య, ఆంధ్ర విద్యామంత్రి శ్రీ అబ్దూరు బలరామరెడ్డి, జి. వ. ఛైర్మెన్ శ్రీ నల్లవ రెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారలు వంపిన సందేశాలను శ్రీ కె. కె. దాస్ చదివారు.

హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఎ౯.వి. సుబ్రహ్మణ్యం కృషిని వక్తలందరూ ప్రశంసిస్తే; అతిథులందరికీ శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం ధన్యవాదములు చెప్పారు. —ఒ. వి.

సర్వేపల్లి హెచ్చరికలు

మందినిధి కోనేరు రంపేరుకు తమ పంచాయతీ ఎప్పుడో అమోదం తెల్పినా, నమితి ఈనాటివరకు కదలలేదని, ఇప్పుడైనా సత్వరచర్య తీసుకోవలసిందని వెంకటాచలం నమితిని–

ఒకటిన్నర సంవత్సరంనాడు మంజూరైన పెలిఫోన్ సౌకర్యాన్ని ఇప్పుడైనా కల్గించ వలసిందని జయరామరావుగారి పెలిఫోన్ శాఖను–

గ్రామస్తులొకరు హెచ్చరిస్తున్నారు, ప్రార్థిస్తున్నారు.

పరగలి ప్రేమీమండలి

హిందీ ప్రేమీమండలి ద్వితీయ వార్షికోత్సవం శ్రీ కె. కె. ఆదార్య అధ్యక్షతన జరిగింది. కె. శేషారావు స్వాగతంచెప్పగా, శ్రీ వి. రామచంద్రారెడ్డి హిందీ గ్రంథాలయానికి ప్రారంభోత్సవం చేశారు. జి. కపిలదేవ్, పి. అప్పారావుగారలు హిందీ అవశ్యకతనుగూర్చి వుపన్యసించారు. కార్యదర్శి శ్రీ వి. శ్రీనివాసులుగారి నివేదనానంతరం వినోద ప్రదర్శనలు జరిగాయి.

—ఒ. వి.

వెల్లంటి భక్త్యాంజలి

స్వర్గీయ ప్రధాని లాల్‌బహదూర్ సంస్మరణసభ జరిగింది. శాస్త్రిగారి పటం పుష్పవంగావించబడుతుండగా, గ్రామస్థులు వేతులెత్తి నమస్కరించి, తమ భక్తి ప్రపత్తులను ప్రకటించారు. ఈ సందర్భంలో సోమల అంజవరెడ్డి జండా నెగురవేయగా, హెడ్మాస్టరు కల్లూరు వెంకటకృష్ణ వుపన్యసించారట. —ఒ. వి.

గునుపాడు కవలలు

ఇటీవల ఒక గేదెకు రెండు దూడలు వుట్టి, సజీవంగా వున్నాయి. ఇది చాల అసాధారణమైన విషయం. ఆముందురోజు గ్రామంలో ఇరువురు వ్యక్తులు చనిపోయారట. గ్రామాన్ని విడలేక వారే ఈ రూపంలో వునర్జన్మ పొందారా అని ఒక వ్యక్తి ఒక మూఢనమ్మకాన్ని వెలిబుస్తున్నాడు. అతనే దాన్ని మూఢనమ్మకమంటున్నాడుకాబట్టి, ఇక మన వ్యాఖ్య వనిలేదు.

పేరు సవరణ

11-2-66 'జమీ౯రైతు'లో కావలి ముస్తావూరం పంచాయతీ అధ్యక్షతకు పోటీచేసినవ్యక్తి శ్రీ అడవినాయుడు అని పొరపాటున ప్రకటించబడింది. పోటీచేసి ఓడిపోయినవారు మస్తానయ్యనాయుడు గారట. వల్లెటూరి పాఠకులు దయచేసి గమనించండి. —నం.

దిరసవంచ స్కూలు

తమ గ్రామ పాఠశాలను గృహస్థును చేయాలనే తలంపు గ్రామస్థులకు కలిగింది. వెంటనే నలుగురు పెద్దలుచేరి, వూర్వం తమగ్రామవాసులై, వ్యాపారార్థం దీరాల వగైరాచోట్లలోవున్న వచ్చివులును కుటుంబాలవారిని ఆహ్వయించి, ఐదువేల రూపాయల విరాళం సంపాదించి, నమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వర్మా వెంకయ్యనాయుడుగారి చేత వునాదిరాయి వేయించుకున్నారు. డాక్టరు వెంకటరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించిన సభలో వి. రామనుజ్ఞారెడ్డి, వి. వి. కొండయ్యగారలు వుపన్యసించారు. ఈ కృషికి గతంగిన శ్రీ కంజర్ల వెంకటసుబ్బయ్య, శ్రీ కొంబర్లి నారాయణగార్లను అభినందిస్తూ; అహరాతుంబు వంచన సమర్పణం గావించారు-వంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ గుంటూరు దివసుబ్బయ్య -మా ప. వి.

గ్రంథాలయాలు

(ని వ సీటీ కొరవ)

నవమంలో నభ్యత్వం కలిగిన తమకుముందు ఎలర్ట్ నోటీసులయిచ్చి, అకస్మాత్తుగా ఆ ఎన్నికను రద్దు జేసి; తమను ఓటర్లుగా తొలగించి, తర్వాత మరలా ఎన్నికజరిపారని, ఇది అక్రమమని; కావున ఈ ఎన్నికను నిలుపుదల చేయవలసిందని కోరారట. దానిపై హైకోర్టు, ఎన్నికను నిల్చుండా; మొదట ఓటర్లుగా వున్నలిస్టును, తర్వాత మార్చబడినలిస్టును పంచవలసిందిగా లైబ్రెరీ అథారిటీ కార్యదర్శికి నమ్మక చేసిందని తెలుస్తున్నది. అలిస్టులు రెండూ హైకోర్టుకు చేరిన తర్వాత, దావాదిదారణ జరిగి, తీర్పు వస్తుంది. అందువల్ల ఈ ఎన్నిక ఆతీర్పు మీద ఆధారపడివుంటుంది.

కందుకూరు డివిజ౯ ఎన్నిక 14 తేది జరిగింది. 168 సభ్యులకుగాను 114 మంది సభ్యులు హాజరైనారట. శ్రీ పాలగుళ్ల వీరాంజనేయులు (ఉప్పలపాడు), పత్తి వెందిరెడ్డి (దినవలవలపాడు) గారలు వీక గ్రీవంగా యెన్నుకోబడినారు. ఈ ఓటర్ల లిస్టులుకూడా తల్లక్రిందులు చేయబడినవని, కాని కందుకూరు డివిజ౯వారు కోర్టుల ప్రవక్తి పెట్టుకోలేదని తెలుస్తున్నది.

రాజకీయాలకు దూరంగా వుండవలసిన గ్రంథాలయాలవంటి సాంస్కృతికసంస్థలు కూడా ఈవిధంగా రాజకీయ దుమారాలకు లోనుగావడం విచారకరమైన విషయం. అనలు జిల్లాలో రాజకీయ మార్పులు రాకముందు; జిల్లా లైబ్రెరీ అథారిటీ అధ్యక్షతకు ఎన్నికజరిగినవ్వుడే అనుకొన్నాము, వీటికి వీదో దుర్గతివట్టమున్నదని. ఇక ప్రతి ఎల్. ఎల్. ఏ. లైబ్రెరీ ఒక రాజకీయ ముఠా కేంద్రంగా రూపొంద బోతుంది. అందులో వనిజేసే ప్రతివుద్యోగీ ఒక ముఠా వీటంటుగా మార్చబడకాడు. ఇక అందులోని సారస్వత స్వభావం మారినా ఆశ్చర్యంవుండదు. ఏమైనా యిరువర్గాలవారూ ఈ గ్రంథాలయ సంస్థను రాజకీయ దుర్గంధదూయిష్టం గావించకుండా; రాజకీయాలతో ప్రమేయంలేని విద్యావంతులైన పెద్ద మనుషులకు అవకాశమివ్వండి–అందరూ సంతోషిస్తారు.

జిల్లా లైబ్రెరీ అథారిటీలో సభ్యుల మొత్తంసంఖ్య 30 మంది. ఇందులో పంచాయతీ ప్రతినిధులు 13 మంది, గ్రంథాలయాల ప్రతినిధులు 8 మంది, జిల్లా లైబ్రెరీసంఘ ప్రతినిధులు 2, మునిసిపాలిటీల ప్రతినిధులు2, ప్రభుత్వం నామినేట్ చేసేసభ్యులు 4 గురు, సెంట్రల్ లైబ్రెరియన్ 1. మునిసిపల్ కౌన్సిళ్లు లేవు కాబట్టి, ఆ ప్రతినిధులుండరు. పోతే లైబ్రెరియ౯కాక మిగిలిన 27 స్థానాలలో, పంచాయతీలు 12 ఐ తప్ప మిగిలిన 15 స్థానాలు భర్తీ అయినవి. ఈ 15 లో పాత అధికారవర్గానికి 8, క్రొత్త అధికారవర్గానికి 6, ఏటూ తేలనిది ఒకటి వున్నదని అంటారు. జరుగవలసిన 12 తాలూకాల పంచాయతీ ప్రతినిధుల ఎన్నికలే, ఎల్.ఎల్.ఏ. ఎవరి హస్తగతం కాగలదో తేల్చగలవని ఆ వర్గాలవూహ.

—మా. ప్ర.

జమీ౯రైతు

సంవత్సరం చందా రూ. 10-00
6 నెలలకు ,, 6-00
అంతకు తక్కువకాముసలి వంపబడదు.

చిత్రసమీక్ష

రామినీడు ప్రతిభకు నిలువుటద్దం

పల్నాటి యుద్ధం

ప్రతిఒక్కరూ చూడవలసిన చిత్రం

శ్రీ గ్రిద్దలూరు గోపాలరావు

ఆంధ్రులమహోజ్వలవీరగాథ 'పల్నాటి యుద్ధం' వెండితెరకెక్కటం ఇది రెండవ పర్యాయం. కీ.శే. గూడవల్లి రామబ్రహ్మం, ప్రసాద్‌దర్శకత్వంలో యిదివరకుచూడాం. రామినీడు దర్శకత్వంలో ఇప్పుడుచూస్తున్నాం. కథావస్తువు అందరికీ తెలిసిందే.

బాలచంద్రుని జననంతో చిత్రం ప్రారంభమై, వల్లాడు నర్వనాశనంతో, శాంతిప్రబోధంతో అంతమవుతుంది. ఎన్. టి. రామారావు, గుమ్మడి, రాజనాల, కాంతారావు, భానుమతి, జమున, అంజలీదేవి మొదలగు పెద్దతారాగణంతో చిత్రం భారీఎత్తున నిర్మించారు అనురూపావారు. చిత్రం ప్రతిఅడుగునా తన ప్రతిభను చూపాడు దర్శకుడు రామినీడు. మొదటి నుంచి ముగింపువరకు చిత్రాన్ని విగువ నడలకుండా పట్టుకవద్యాడు. రామినీడు ప్రతిభకు నిలువుటద్దంగావుంది ఈ చిత్రం.

శాంతిసిద్ధాంతాలు, కడబాతి వుద్ధరణోద్యమము చిత్రంలో బాగా ప్రచారం చేసుకున్నాయి. దేశభక్తి, మాతృదేశ రక్షణ అడుగడుగునా మనలోని అణువణువును వుద్రేకపరుస్తాయి. విశ్వశాంతిని విశ్వసించే పి శాంతికాముకుడైనా దేశరక్షణ కర్తవ్యంలో ధర్మయుద్ధం చెయ్యకతప్పదన్న నగ్నసత్యాన్ని మన హృదయాలపై ముద్రవేస్తుంది యీచిత్రం.

వేడిలేని నాడిలోగూడా వుద్రేకం రేకెత్తింది, జీవంలేని కండలోగూడా వుత్తేజం కలిగించి మాతృదేశరక్షణకు నడుంబిగించి ముందుకుదూకించే సన్నివేశాలు చిత్రంలో ప్రతిభావంతంగా రూపొందించబడ్డాయి. ముఖ్యంగా పేరమ్మ నాగమ్మ నమయంలో దేశద్రోహియైన తన బిన్నాన్ను శిరస్సుఖండించే శవశం వల్లాడిపాడుల నుంచికోరడం, ఆ శవశం బాలచంద్రుడు చేవట్టడం; బాలచంద్రుని హాండాల యుద్ధ భూమికి సాగనంపటం -ఈ సన్నివేశాలు ప్రేక్షకులను కదిలిస్తాయి. అందరూ యుద్ధములో హతంకాగా చివరన శాంతిప్రియుడైనబ్రహ్మనాయుడే నమరరంగంలోదూకి, ప్రళయరూపంతో విజృంభించి యుద్ధం చెయ్యటం, చివరన శాంతిబృందం ఎదురుపడటంతో ప్రళయరూపం శాంతించటం చిత్రంలో గమనార్హం. "అనువమానమైన నీలోని పీమేధాశక్తితో వల్లాడును నర్వనాశనంచేశావో ఆమేధాశక్తిని మానవకళ్యాణానికి వినియోగించి వల్లాడును బాగుచెయ్య"మని బ్రహ్మనాయుడు నాగమ్మకుచెప్పినయుక్తి, ఈనాడు చెడుహృదయంతో మేధాశక్తిని మానవమారణానికి వినియోగించే మేధావులకంతా ఒక అమూల్యనూచన.

బ్రహ్మనాయుడు, నాగమ్మ పాత్రలలో దర్శకుడు నజీవంగా నిలిచాడు. బ్రహ్మనాయుడు శాంతి, నాగమ్మ నమరం. ప్రళయవీరత్వం తర్వాత ప్రశాంతివుంది. ఘోరనమరం ముగింపులో శాంతివుంది. బ్రహ్మనాయుడుపాత్రను రామారావు అర్థం చేసుకొని చక్కగా పోషించాడు. ఇటీవల పి పాత్రను తాను యింత పరిపూర్ణతతో పోషించలేదని నా వుద్దేశం. అగ్నిశిఖ పి రూపంలోవున్నా తగలబెట్టుంది. అగ్నిశిఖలాంటి నాగమ్మ పాత్రను బహుముఖ రూపంలో బహుముఖప్రజ్ఞతో పద్మశ్రీ భానుమతి పోషించింది. రాజ్యకాంక్షతో రగిలే రాక్షసహృదయంతో బాలనాల కాగా రాణించాడు. గుమ్మడివిషయం చెప్పనవసరంలేదు – పిపాత్రకూ అతను ఇంతవరకు అన్యాయంచెయ్యలేదు. పాత పల్నాటియుద్ధంలో బాలచంద్ర పాత్రధారి నాగేశ్వరరావుతో పోల్చిచూడకుండే హరనాథ్ పర్వాలేదు. మిగతావారంతా తమ పాత్రలు చక్కగానే పోషించారు.

ముఖ్యంగా చెప్పకలదించేదిటుంటే, చిత్రంలో యెక్కడా సెన్సేషనల్‌దృశ్యాలు చూపకుండా, నర్కసులో 'బఫూన్సు' లాగా హాస్యనటులను ప్రవేశపెట్టి చౌకబారుహాస్యాన్ని ఎక్కడా పొందించకుండా వుండినందుకు దర్శకునికి మనమెంతో కృతజ్ఞులము.

కాంతి-నమరాల అగ్నిగుండమై, ఆంధ్రుల మహోజ్వల దేశభక్తిప్రవూరితమైన 'పల్నాటియుద్ధం' చిత్రాన్ని ప్రతిఒక్కరూ చూడాలి.

——

ఎవరు, ఎప్పుడు ఏంచేస్తారోగదా!

అదునాతన అభ్యుదయ కవులంతా సినిమాలోకంలో చేరిపోయినట్లు; నెల్లూరు కమ్యూనిస్టురాజకీయాల్లో నతమతమవుతూవుండిన పహిల్వాన్ శ్రీ ఎన్. కాంతారావు సినిమాహాల్ కట్టినతర్వాత సినిమాల్లో దర్శనమిస్తున్నారు. ఇప్పుడు బహుశా తన కామ్రేడు రాజకీయాలకు దూరమై కాబోలు సినిమా నిర్మాతగా తమిళచిత్రం ''నర్వదు సుందరం'' తెలుగులో డబ్బింగ్ చేయిస్తున్నాడట. త్వరలోనే విడుదల కానున్నదట. రాజకీయాలు వదిలినా, వదలకపోయినా సినిమాల్లో అయినా 'షైన్' కాగలడని ఆశిద్దాం.

——

కావలిలో అంజలీదేవికి చీర–రవికె–సారె పెడుతున్న శ్రీమతి కేబాల దమయంతీదేవి

శ్రీమతి అంజలీదేవికి కావలి సన్మానం

మన ప్రజాస్వామ్యంలో అధికులు, విలువలు తారుమారు కావడం లేదంటారా? ఊరోజుల్లో రాజకీయనాయకులకు, సినీమారంగంలోని వ్యక్తులకేగదా గౌరవం. మనం పెద్దలనుకొన్న రచయితలు, సాంస్కృతికవరులుకూడా వారికి అంకితాలివ్వడము, సారస్వత-సాంస్కృతికసభాకార్యక్రమాలకు అధ్యక్షులుగా వారినే ఆహ్వానించడం మనం కళ్లారా చూస్తున్నాం. ఈ రకంగా చెలరేగుతున్నగుంపు సంస్కృతి త్వాలకు, సాముదాయిక సన్మాన వందడులకు మనం లొంగిపోతున్నాం. ఆంధ్రలో ప్రతిచోటా యీమధ్య కళా నమితులని, సాంస్కృతిక నమితులని వరం వరగా అవతరించి-పించేసినా, చేయడ పోయినా-సినిమా తారలను ఆహ్వానించి వారికి సన్మానాలు జరుపుతుండడం మాత్రం మనం చూస్తున్నాం.

ఉదాహరణకు కావలిలో యీ కోవకు చెందిన రెండు నమాచాలున్నయ్. కావలి మిత్రమండలి, కళాధాదనసమితి అని రెండు నమితులున్నాయి. ఆ మండలివారు వారి సినిమా తారను ఆహ్వానించి సన్మానిస్తే, యీ నమితివారు మరోతారను తీసుకొచ్చి సన్మానం చేస్తుంటారు. పందడి కల్గిస్తుంటారు, నవ్వడి చేస్తుంటారు. నాటికలు, నాట్యప్రదర్శనలు యేర్పాటు చేస్తుంటారు. కావలి మిత్రమండలివారు కేవలం యీ కార్యక్రమాలే కాకుండా వొక గ్రంథాలయంకూడా నిర్వహిస్తున్నారు.

మొన్న తమ మిత్రమండలి వారుతమ 4 వ వార్షికోత్సవ నుందర్భంగా సినిమానటి అంజలీదేవికి కావలి విశ్వోదయ ఓపన్ ఏయిర్ థియేటర్‌లో శ్రీమతి కేబాల దమయంతిదేవి అధ్యక్షతన గొప్పగానే సన్మానం యేర్పాటు చేశారు. ఒక తారామణి 'మఫ్టి'లో వస్తున్నదంటే చుట్టువట్టు గ్రామాలనుండి జనం రాకుండావుండారా? తండోపతండాలుగానే వచ్చారు. మొదట మంగళవాద్యాలతో, కర్పూరహారతులతో, పెద్దదిమ్మెల శబ్దాలతో చెవులు దిమ్మెక్కేలాగా నభావేదికవద్దకు నన్మాన నంరంభ నన్నాహాలు చేశారు. మిత్రమండలి అధ్యక్షులు శ్రీ పి. వెంకటేశ్వర్లు స్వాగత వచనాలు వల్కుతూ వొక అతిశయోక్తితో కూడిన అన్వయోక్తి వాక్యాన్ని వినిపించారు-ఈనాడు కావలి పౌరులకు తమ అభిమానికు నన్మానం జరుపుకొంటున్నారట. తర్వాత శ్రీ చెక్కా చెన్న కేశవులు మండలి వార్షిక రిపోర్టు చదివారు.

అనంతరం దమయంతీదేవిగారు మాట్లాడుతూ సినిమారంగంలో రెండు దొబ్బాలుగా అంజలీదేవి ప్రవేశించిన అమృతకళా కౌశలాన్ని వుగ్గడించారు. పరే, ఇక నన్మానంఅన్నతర్వాత బాగద్రలతో గంగలమనే నన్మానపత్రం నమర్పించబడాలి గదా! మిత్రమండలివారైన శ్రీ పి. మాల్యాద్రి వొక దాటంత నన్మానపత్రాన్ని చదివి అంజలీదేవికి అంజలిమఖిస్తూ నమర్పించారు. తర్వాత కేబాల దమయంతీదేవిగారు అంజలికి కుంకుమ-గంధ-వస్త్రాలు-పుష్పాలతో విలువైన చీర-రవిక-పెండి కుంకుమబరణి నమర్పించారు. కుమారి

—కొరప 10 వ పేజీలో

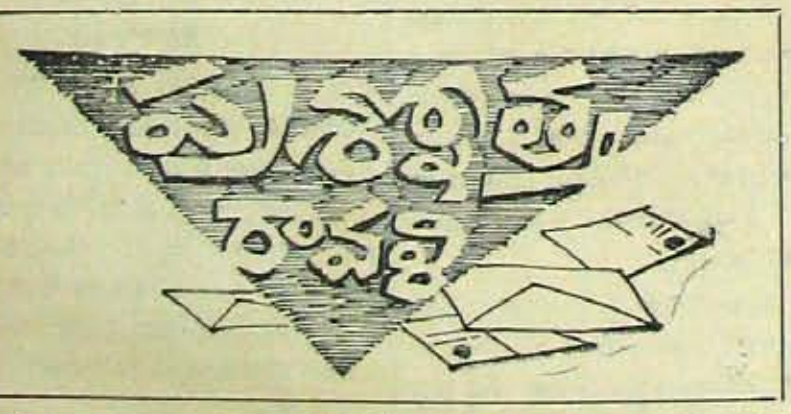
అన్నపూర్ణవారి 'ఆత్మగౌరవం'లో నాగేశ్వరరావు–కాంచన

తెలుగు చిత్రంలో హిందీతార పాట

తెలుగు చిత్రంలో హిందీనేపథ్యగాయిని లతామంగేష్కర్ ఇదివరకెవ్వరో ఒకపాట పాడింది. కాని హిందీతార ఎవ్వరూ తెలుగుపాట పాడిందిలేదు. ఇప్పుడాకొరతను శ్రీమతి సూతక తీర్చింది! అనలు సూతక చిత్రాల్లో న్వంతంగా పాట పాడమే యిది మూడవసారి మాత్రమేనట. పూర్వం 'హమారిబేటి', 'దావిలి' అనే హిందీ చిత్రాల్లో పాడింది; ఇప్పుడు 'చిలకగోరింక' తెలుగు చిత్రంలో పాడింది. ఈ ఎనిమిది నిమిషాలపాటను శ్రీశ్రీ వ్రాశారట.

ప్రత్యగాత్మ దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఒక హిందీ చిత్రంలో నటించుటకు మద్రాసువచ్చిన సూతక; కాన్త నందు తిక్కినవ్వడు తనలోతాను కునిరాగాలావన చేస్తుండినదట. అది కర్ణపేయంగా వినిపించగా, తన తెనుగుచిత్రమైన'చిలక గోరింక'లో పాడమని అమెను అడగడం, అమె నంతోషంతో అంగీకరించడం, పాడడం అంతా జరిగిపోయింది!

——

రాజేమ్మబాబు నాయుడుపేట

ప్ర: 'సుమంగళి'లో విడాకులిచ్చినతర్వాత చనిపోయిన శారద సుమంగళి ఎలాగవుతుంది?

జ: విడాకులిచ్చినా భర్త అనేవాడుండగానే చనిపోయిందికాబట్టి అమె నిత్య సుమంగళి అని అభిప్రాయం.

ఆర్.యన్.ఆర్. కరటంపాడు

ప్ర: మొన్న తీసిన డాక్యుమెంటరీచిత్రం 'పీరకంరణం' ఏ వుద్దేశ్యంతో తీయబడింది?

జ: 'పీరకంరణం' నేనుచూడలేదు. చీనిపై విమర్శలు ఎక్కువగానే వస్తున్నయ్. ప్రభుత్వంనుంచి నిర్మాతలకు తగిన నహకారం అందలేదని పిర్యాదుకూడా వుంది.

వెంకటేశ్వరరావు కొరుటూరు

ప్ర: రామారావు, నాగేశ్వరరావులలో దేశరక్షణనిధికి ఎవరు ఎక్కువ నహాయపడ్డారు?

జ: ఎవరిశక్తికితగినట్లు వారు తోడ్పడ్డారు-ఒక్క ధనరూపంలోనేకాదు!

శ్రీనివాసులు నూళ్ళూరుపేట

ప్ర: 'అంతస్తులు'లో భానుమతి నెల్లూరు కాంతారావునుతనకాలితోతన్నుతుంది. అమ్మటాన్ని అవిధంగా చిత్రించడంలో దర్శకుని వుద్దేశ్యమేమి?

జ: ఆ ఆడది అంతటి మగరాయుడని తెలియచేయటమే.

——

ప్రశ్నలను

ఈ క్రింది చిరునామాకే పంపాలి.
శ్రీ కొలను బ్రహ్మానందరావు,
69 లేడ్‌వ్యూరోడ్, మాంబళం,
మద్రాసు–33.

అద్దెకు యివ్వబడును

నెల్లూరు చిన్నబజార్ శ్రీ వళ్లీస్టోర్సు మిద్దె పైభాగము బాడుగకు ఇవ్వబడును. (సినిమాహాలుల్ ఎదురుగా)

వివరములకు

శ్రీ వళ్లీ స్టోర్సు,
చిన్నబజారు — నెల్లూరు.

కుష్టు-బొల్లి

సర్వమేహవ్యాధులకు దివ్యౌషధము.

రెడ్డి అండ్ కో., (Regd)
H. O.
గోపాలపురం - తూ. గో. జిల్లా.
బ్రాంచి:
ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.
వేలుమొదలియార్ వర్కుషాపువక్కన

శూలహరిణి

పరిణామ శూలలకు (లేక) కడుపు నొప్పులకు.

వ్యాధిలక్షణము:- గర్భ కోశములోను; వెన్నెముక యందును భరింపరాని నొప్పి - గుండెభాగములో మంట, పేగులుఅరచుట, కడుపు ఉబ్బరము, పులితేపులు, వెక్కిళ్ళు, వాంతులు, మలబద్ధకం, ఈ లక్షణములు ఉండును. పైవ్యాధి ఎన్ని సంవత్సరాలనుండి వున్ననూ, ఎంత సోడా వుప్పు సేవించివున్ననూ బాగుఅగును. అపరేషను అవసరంలేదు. 15 రోజుల ఔషధం రు. 21/-. రు. 5/- అడ్వాన్సు పంపాలి.

పి. సుబ్రహ్మణ్యం,
అనుభవ వైద్యశాల,
ఫోన్ : 71. నెల్లూరు-2.

రాజమండ్రి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 265 of 65. O. S. 55 of 58.

ముత్తంగి సరసయ్య — డిక్రీహోల్డరు.

బొమ్ముల అరవాలరావు వగైరాలు — జెడ్జిమెంటు డెటర్సు.

వేలం ప్రకటన:-

ఈ దిగువ తెలియపర్చిన షెడ్యూలు దాఖలాస్తిరాస్తి పైకోర్టువారియెదుట ది. ది. 5-4-1966 తేదిన వగలు 11 గంటల లగాయతు సా॥ 3 గంటల వరకు వేలము వేయబడును. గాన పాడుకోవలసిన వారు వచ్చి పాడుకోవచ్చును. వివరములకొరకు డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటుగారి ఆఫీసులో తెలుసుకోవచ్చును.

కోర్టువారు Upset Price రు. 5000/-లుకు నిర్ణయించి యున్నారు.

షెడ్యూలు:-

తూర్పు గోదావరిజిల్లా, రాజమండ్రి తాలూకా, కోరుకొండ సబు రిజిస్ట్రారులో చేరిన 1 to 5 ప్రతివాదులుకు హక్కుభుక్తములుగల ముగ్గళ్ళ గ్రామములోని జిరాయితీ మెరక రివిజన్ సర్వే నెం. 147 కు పూరా య 2-18 ట్లులోనూ మధ్యవాటా (అనగా ముత్తంగి జగ్గయ్యగారికి క్రయ పర్చిన య 2-06 ట్లు గాక) నిలచిన ఉత్తరపు వాటా య 2-06 ట్లుకు హద్దులు:- [తూ] కిలవెల సత్యనారాయణ భూమి [ద] ముత్తంగి జగ్గారావుగారి భూమి [ప] గద్దం వెంకట్రామన్న భూమి [ఉ] దండి పూడి వెంకట్రాయుడుభూమి. ఈ హద్దుల మధ్యస్థమైన య 2-06 ట్లు భూమిన్ని, ఇందలి నానావిధ ఫలవృక్షములతోసహా.

—కె. జగ్గయ్య-డి. హో. అడ్వకేటు

వేంకటరాయశాస్త్రి

(4 వ పేజీ తరువాయి)

కష్టసాధ్యమైన సాధన. "బాలాజీ రూపక రసం బుదరంబు నిండారద్రావి గబ్బున త్రేచినవారు." అనాటి సాహిత్య ప్రతి పక్షులు యీ గీటునుమార్చి వ్యంగ్యంగా— "గ్రామ్య రూపక రసం బుదరంబునిండార ద్రావి పెద్దత్రే డబ్బున పిత్తినారు" అని గేలిచేసినా, బంకి ప్రాతోచిత భాషను వదలినవారుగారు-చదువులచిరుదు మగడు యీ పుదూరు "బ్రాహ్మడు."

వీరి నాటకములన్నీ భరతముని నాట్య శాస్త్రము - గీర్వాణనాటక లక్షణములు— ఆంగ్ల సంప్రదాయ రీతులతో నిండి, సొంపుగట్టు ఒజ్జనుకొనిపారి, ప్రదర్శన మున దిక్క టి రక్తి ని గూర్చుచున్నవి. ఇందు షేక్స్పియరు ప్రదర్శనోచిత పద్ధతులు, కాళిదాస హర్షాదుల పలుకుబడి గట్టిగా ముద్రింపబడి యున్నవి.

ఇక మొదట స్వతంత్ర నాటకములను గూర్చి ఇంచుక—

1. ప్రతాపరుద్రీయము:

ఇది వీరు వ్రాసిన మొదటి నాటకమైనా, "వ్రాసితి మున్ ప్రతాపకథ పండిత మానులగుండె నిరుగా"-అని చెప్పుకొనుటను నిజంగా నిలబెట్టుకొనినారు. అంతేగాదు, శాస్త్రీయ నిర్మాణకౌశలమునకు, ఉదాత్తాశయములకు, కథ అల్లిక మొనగానితనమునకు, పాత్రసృష్టికి, భాషా శయ్యల చిలిపితనకు అగ్రతాంబూలము. యుగంధర - పేరిగాని పాత్రలు ఆంధ్రదేశమున స్థిరస్థాయి అయిన వ్యక్తులై పోయినారు. ఇవిగాక, కొంటె చెకుముకి, ద్రోహి ఖుస్రూ, జనార్దనుడు, విద్యానాథుడు, సుల్తాను, వలీఖాను మొదలగు భిన్న వ్యక్తిత్వములుగల అనేకపాత్రలు మానవప్రకృతి భిన్న పార్శ్వములను— అద్దంలోవలె ప్రతిబింబింపజేసినారు. షేక్స్పియరు నాటకములలోవలె, మహాభారతంలోవలె వీరి నాటకములలో అనేక భిన్నవ్యక్తులు రూపొందింపబడియున్నారు.

బొసుని నాటకములు-వద్నాల్లు గణపతిశాస్త్రి పుణ్యాన 1914 ప్రాంతానగదా, అనంతపద్మనాభుని సన్నిధిలో బయటపడినవి. అందుచేత, వీరు ప్రతిజ్ఞాయౌగంధ రాయణమును చూడకయే యుగంధరుని, అట్టి ప్రశంసనీయ కల్పనాదాతురితో కల్పించినారు. వాసవదత్తాపహరణ గాథా ఛాయలు కథాసరిత్సాగరమున గలవు. శాస్త్రిగారిసృష్టికి-వీరి తండ్రిగారు చెప్పగా, వారి చిన్నతనములో లీలగావిన్న కథే ఆధారము. మెకంజీకైఫీయత్తులలో (1816-20) యీ కథ రూపురేఖ కొంత గలదు. శాస్త్రి తండ్రిగారు వినినదిగూడ యీ దేశంలో వ్యాప్తిలో వుండిన యీకథే కావచ్చును. ఈ కథా అస్తిభారంమీద శాస్త్రిగారి ప్రజ్ఞ నిర్మించిన యీ రమ్య సౌధము అనన్యసాధ్యమై, ప్రపంచ వాఙ్మయమున ఒక సువర్ణపీఠముపై ప్రతిష్ఠింపబడియున్నది. ఈ నాటకమునందలి భూమికలతోబాటు భాష-మెత్తిపొడుపులు నానుడులై నిలిచిపోయినవి. పేరిగాని బట్టుకు తగిలించిన స్వారస్యపుబాడు, కంటికిబెట్టిన అనందభావ్య కర్పూర శలాలకలు ఒకపాటి అనహణము-అతిశయోక్తిగా తోచినా, ఇవి ఆంధ్రవాఙ్మయమున సహజ బాలీయతతో, సమగ్ర విశ్వబారతికి అర్పించిన ఒక అందమైన కానుకైయున్నవి.

ఒకటి పోలికగల వ్యక్తులపై ఆధారపడిన ప్రఖ్యాతకథలు-పింగళి సూరన కళాపూర్ణోదయములోని తప్పియ్యిల ప్రహసనము, షేక్స్పియర్ కామెడిఆఫ్ ఎర్రర్సు, ది కింగ్ అండ్ ది పాపర్, ప్రిజనర్ ఆఫ్ జెండా, ఫరాసు నవలాకారుడు-అలెగ్జాండర్ డ్యూమాకోర్సికన్ బ్రదర్సు మొదలగునవి. ముఖ్యంగా ప్రిజనర్ ఆఫ్‌జెండా కథలో యిదేమాదిరి, రాజును ఖయిదీ చేయగా అదే మొక్కట్లుగల ఇంకొకవ్యక్తి రాజుగానటించి, అసలు రాజును విడిపించును. అక్షే ప్రతాపపేరయ్యల సరిపోల్కెలను ఉపయోగించి, శాస్త్రిగారు ఒక మనోజ్ఞరీతిని నాటకముగావాసి పౌన్యమునకు నెలవుజేసినారు. చెకుముకి కుట్రలో పొందిరి లారెన్సు ఆఫ్ అరేబియాను, నేటికైనా పంచమదళము వారిని జ్ఞప్తికి తెచ్చుచున్నది. అనాటి తురకలు హిందువులు పన్నుచుండిన కుట్రలను, జీవంపోసి మన ఎదుట పెట్టినారు.

వ్యంగ్యవిమర్శన

యుగంధరుడు పిచ్చివాడుగా-మొద్దు మొద్దు కవులపాటలో నేటికవులను, వారి రచనాపద్ధతులను నాజూకుగా కూర్చానబెట్టి, ఒక నటిలేశసైరెను చేసినారు. పేరిగానినోటగూడ "నానుమెచ్చుకొనేలాగ కయిత్తం తెలిశే అభోజన రాజా భోజనం చేసేయాలి కాట్లుసద్దే కాళిదాసుకిచ్చినట్లు". అనుటలోను, "ఇక అరు నూరేండ్లకువేరు దొరతనంలో, కొన్నితావులలో మీబోటి రసజ్ఞాలే బహుళమగుదురు. వారికైతే మీబోటి రసికులే కవనములు జేయుదురు. మీవలెనే వారుభయులు చదువుకొన్న వారికన్న తామే మేలనువారే-" అని ఎంతటిచొక్కపోటు పొడిచినారో చూడండి. కాకవులను గూడ (III పుట-2 వ) తిట్టుచు, చాల సరళహృదయ కవిత్వమును జెప్పినారు. ఇట్లే—"అవుపేడ మీరు హల్కు కొంటార్, అవుమూతి మీరు తాగికొంటార్" అని పూర్వాచారాన్ని చెడబాదినారు.

పద్యములు రసగుళికలు

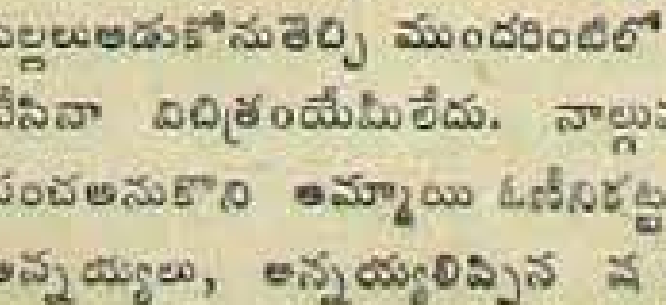
వీరిపద్యములు సమయానుకూలముగా, వివిధ పాకములలోబడి, వివిధ పక్కిలతో కళాపూర్ణచందనములుగా నిండారినవి.

బంధితుడైన రాజు పరివేదనము, గుజ్జముసు ఓదార్చు పద్యము-విద్యానాథుని ప్రౌఢశయ్యావద్యములు శాస్త్రిగారి కవితా శిల్పము సృష్టించిన ఆణిముత్యములు. ఇందలి భాష భావము ధార అమృత పూరము. పరివేదనమునకు జీవముపోసిన ఘట్టములు యివి.

Uneasy ties the head that wears a crown అన్న వాక్యానికి— "కూలినాలిజేసి కుడుచు పేదనుబలు దక్కదిలను మకుటధారికెవుడు; తలకు దాకనున్న తనకేమి తెలియదు, ఫలముగంటి దీని రాజభావమునకు"-అన్న పద్యం, అపుడు ఆ ముంగూతలో చిన్నవ్వాడు కురిసిన అనుకంపావర్షము యివ్వటికిగూడ హృదయాలను తడుపుచునే యున్నది.

ఈపట్టులలో గద్యము ప్రబంధశైలితో మదమెక్కిన ఏనుగు నడకతో, గంభీరము రూపొందినట్లు నడచినది.

—(సశేషం).

(4 వ పేజీ తరువాయి)

యింట్లో దర్శనమిస్తారు. వళ్లు తుడుచుకున్న తడితువ్వాలతోనే దుమ్ము దులిపి కుర్చీలమీదవేసే పుత్రరత్నాలు, అవసరానికి పిగుడ్డఅడ్డమొస్తే దానికే ముఖము, కాళ్ళు, చేతులు తుడిచే పుత్రికారత్నాలూ వున్నారు. వంటయింటిలోని గిన్నెలు, గరిటెలు మొదలైన చిన్న వంటసామాను చిన్నపిల్లలుఆడుకోనుతెచ్చి ముందరింటిలో పారవేసినా విచిత్రంయేమీలేదు. నాల్గుమూరపంచఅనుకొని అమ్మాయి ఓణీనికట్టుకొనే అన్నయ్యలు, అన్నయ్యలిచ్చిన వస్త్రనే టవల్‌గా పుపయోగించే చెల్లెళ్లు, సాయంకాలం కాలేజీనుండివచ్చి వెల్టుతోసహా ఎచ్చటో విసిరివేసి, తిరుగా కాలేజీకివెళ్లే హడావిడిలో వెల్టువెతుక్కునే అబ్బాయి, టైంటేబిల్ ప్రకారం కావల్సిన పుస్తకాలు దొరకక ఇల్లంతా నర్దేచేసేఅమ్మాయి, ఆఫీసుకెళ్లాలనే హడావిడిలో పేనాకై డ్రాయర్లవెతికేతండ్రి, వర్ధించను గరిటకై పిల్లలను కేకలేసేతల్లీ దర్శనమిస్తారు. ఇవన్నీ ఒకరకమైతే, స్నానాలగది మరోరకం. చెబితే అతిశయోక్తిలావుంటుంది; నమ్మితే కాని నిజం. నీళ్లలోతేలియాడే నబ్బు (నబ్బుపెట్టెలో నే), కుంకుడుకాయలు, చెక్కపొడి, బాయిలర్‌నుసికలిని చీమూలనైనా కనుపించవచ్చు. సున్నిపిండిడబ్బాలో నీళ్ళుపడి పుండలుకట్టి చల్లిపాననలతో వుంటుంది. గోడలనిండా పీటన్నిటి సమగ్ర స్వరూపపు మరకలతో (మాడరన్ పెయింటింగ్సు చేసినట్లే) మహా గలీజాగావుంటుంది. తొట్టిలోని నీళ్లలో కూడా నబ్బుమరకలువుంటవి. ఒకవైపు మాసినబట్టలు, తడిసినబట్టలు, నబ్బుపెట్టిన బట్టలు వుంటవి. మహాగందరగోళంగా వున్నా ఈ ఇంట్లో ఒక్క మహాసుగుణం వుంది. ఏమిటంటే, ఎవ్వరికి ఏ వస్తువు కనుపించకపోయినా మరోదాంతో సర్దుకుపోవటం, ఒకరికి మరొకరు వెతికిపెట్టడం చేస్తుంటారు. పరస్పర సహాయ సహకారానుభూతులతో సమస్యాపరిష్కారం చేసుకుంటుంటారు.

వంటపనికాగానే ఆ హాంనతాలిబా తల్పంమీదే మాసినగుడ్డలే తలగడగాచేసి కొని ఓ పుస్తకంతీసుకొని చదవడమో లేక వచ్చిన ఇరుగుపొరుగుస్త్రీలతో మాట్లాడటమో సాగిస్తుంది గృహిణి. ఎవ్వరికీ ఏలాంటికష్టంగావుండదు. ఎటొచ్చీ వెళ్లే మనలాంటివారికే విసుగ్గావుంటుంది. దీనికి కారణం ఏమిటంటే మొదటిది బద్ధకం, రెండవది నిర్లక్ష్యం.

నిర్లక్ష్యం, బద్ధకం వీటికి స్త్రీ-పురుష విభేదంలేదు. కాని, ఇంట్లో అడవాళ్ళ కథూ ఇలాంటివిచూడాలి? అంటారు అందరూను. ఇంటినిచూడు — ఇల్లాలిని చూడు అన్న పెద్దలవాక్యం వినలేదా? అనికూడా దబాయిస్తారు.

ఉన్నంతలో చేతనైనంతవరకూ శుభ్రముగావుంచడం ఇల్లాలి విధి. తప్పకుండా వొప్పుకుంటాము. అలాగని పురుషులు నానాభీభత్సంచేయాలా? నలుగురినిచూచి నలుగురిలో తిరగనేర్చిన పురుషుడూ కాస్త శ్రద్ధచూపాలికదా! వాళ్ళు కాస్త శుభ్రతకు పాటుపడితే, దాంతోటి గృహిణికూడా జాగ్రత్తగావుంటుంది. వారికి కోపంవస్తుందేమోనని జంకి బద్ధకాన్ని దూరంగా విదల్చుతుంది. ఇంట్లో పిల్లలుకూడా పెద్దలననుసరించి శుభ్రంగావుండటం అలవరచుకుంటారు. అందరూ కలిసి శుభ్రతకు పాటుపడాలి. ఇంతటి చిన్నఇంట్లో ఎన్నని ఎక్కడని శుభ్రంగా అమర్చుకోగలం అంటారు కొందరు. ఎంతచిన్నఇల్లయినా పొందికగా సర్దుకోవాలిగాని నలువైపులా విరజిమ్ముకోకూడదు. అందులోనేవుంది తెలివితేటలు.

గృహిణికి ప్రొద్దుటే పనితొందరైతే, శ్రీవారు పిల్లలు ఆఫీసుకు, స్కూళ్లకు వెళ్లినతరువాత బద్ధకించకుండా కాస్త సర్దుకుంటే ఇల్లు శుభ్రంగావుంటుంది. వస్తువులు కనుపించకపోవటం, బట్టలు మరకలవటం, ఎలుకలుకొట్టడం, సమయానికి బట్టలు-టవళ్లులేక అవస్థపడటం వుండదు. చాకలి వచ్చిన రెండుమూడుదినాల్లోనే వున్నబట్టలు, టవల్సు అన్ని తలావొకటి తీసి కడిపి, మురికిచేసిపడేసి నాల్గవరోజునుండి మురికివే వాడటమో లేక లాండ్రీలకువెళ్లడమో చేస్తుంటారు. పొందికగా వాడుకుంటే ఇల్లు శుభ్రంగా వుంటుంది, గుడ్డలూపాడవవు, అవసరానికి సరిపోతవి.

ఇలా ఒక్క బట్టలవిషయంలోనేకాదు, ప్రతివిషయంలో గృహిణి ఎలా గృహాన్ని శుభ్రంగావుంచాలని కృషిచేస్తుందో అలాగే పురుషుడుకూడా అర్థంచేసుకొని సాయపడితే తద్వారా పిల్లలు జాగ్రత్తపడుతారు. బద్ధకంతో, నిర్లక్ష్యంతో యెక్కడివక్కడ వదిలేస్తే వస్తువులకువస్తువులూ పాడవడం, ఇల్లు అసహ్యంగా తయారవడమూ జరుగుతుంది. ఇల్లు పరిశుభ్రంగా, పొందికగా, వస్తువులు పొదుపుగా వాడుకుంటే కంటికి వంటికి, ఇంటికి శుభకరము, శోభస్కరం.

—

శ్రీమతి అంజలీదేవి

(9 వ పేజీ తరువాయి)

ప్రముఖ అంజలి నటనసుగూర్చి కొనియాడుతూ నాలుగుమాటలు మాట్లాడారు.

సన్మానం అందుకున్న అంజలీదేవి కృతజ్ఞత వెల్లడిస్తూ మాట్లాడాలగదా! మిత్రమండలి చేస్తున్న కళారాధనను అభినందిస్తూ తాను లవకుశలో సీతగా నటించినప్పటినుండీ అలాంటి పవిత్ర-పతివ్రత పాత్రలనే తానిక ధరించడానికి నిశ్చయించుకొన్నాననీ, చిల్లర పాత్రలను ధరించడానికి తనకిక మోజు లేదనీ చెప్పారు. ఇంతటితో సన్మాన కార్యక్రమం ముగిసింది. ఈసభ జయప్రదంగా జరగాలని నాగేశ్వరరావు, రేలంగి, రంగారావు, లింగమూర్తి, జమున, సూర్యకాంతం—ఇట్లాంటి సినిమానటులు శుభసందేశాలు పంపారటకూడా.

అనంతరం మిత్రమండలి సభ్యులు 'చిరిగినమెట్టు' నాటికను ప్రదర్శించిన తర్వాత పదేళ్ల పసిబాలిక మీరాబాయి నాట్యంచేసింది. ఇవీ అంజలీదేవి సన్మాన విశేషాలు.

ఆరోజు వుదయం శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరి దేవస్థానంలో డాక్టర్ ఏ. శంకరశాస్త్రిగారి అధ్యక్షతన మిత్రమండలి నిర్వహిస్తున్న వాసవీ గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవాన్ని జరిపారు. శ్రీ టి. సుబ్బారావు గ్రంథాలయ వార్షిక నివేదిక చదివిన తర్వాత ఒంగోలు కళాశాల ఆంధ్రోపాధ్యాయులు శ్రీ దారా రామనాథశాస్త్రిగారు ధైర్యంగానే వొక విసురు విసిరారు. వ్యాపార దృష్టితో శాశ్వత విలువలులేని సినిమా నటీనటులను మాత్రమే సన్మానించేదానికంటే వారితో బాటు కాస్త శాశ్వత విలువలు కలిగిన కవులను, పండితులను పౌరాణికులను కూడా సన్మానించడం మండలివారు చేయకూడదా అన్నారు. ఆ తర్వాత కావలి హైస్కూలుకు చెందిన శ్రీ డి. నారాయణయ్య, ఉలవపాడు బి. వెంకటసుబ్బయ్యగార్లు మిత్రమండలికృషిని కొనియాడారు. కె. హనుమంతరావు సమావేశాలర్పించారు. — —ఎ. డి.

మోడీ క్యాంపు

(4 వ పేజీ తరువాయి)

పరీక్షించారట; 9,583 మందికి ఆపరేషన్లు చేశారట; 52,691 మందికి మందులిచ్చారట. శ్రీ అన్నారావుగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ మహత్కార్యాన్ని, శ్రీ కె. ఉమాపతిగారు కొనసాగిస్తున్నారు. మానవసేవ మాధవసేవ అన్నారు. తిరుపతి దేవుని ధనం ఈవిధంగామానవసేవకు వినియోగపడడం సంతోషించదగినవిషయం.

వేసవిలో నెల్లూరులో యిలాంటి క్యాంపు ఒకటి నిర్వహించుటకు ఎవరైనా పూనుకోకూడదా? ఇంతకంటే ప్రజాసేవ ఏమున్నది? శ్రీ ఏనుగు పట్టాభిరామరెడ్డివంటి వ్యక్తి ఇలాంటి పనికి పూనుకోతగినవాడు; చేయగలిగినవాడు; అన్నివసతులువున్నవాడు. వారైనా ఈసారి ముందుకొస్తారేమో చూద్దాం!

—

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడపనిలేదు

డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు

శివారెడ్డి పద్యాలు

క్వింటాల్ పద్ధతి

క్వింటాల్ పద్ధతి రైతుకు
తంటాపేరమ్ము ప్రజకు తంటీకనగా
యుంటే నువ్వు నేనూ
వింటుందా గవర్న మెంటు? వెణ్ణిరాతనం!

చదువుసాము లేరు, సాంప్రదాయము లేరు,
పునికిమనికి లేరు వుడుపు లేరు,
బుద్ధిలేరు, ప్రజల వుద్దేశమునుబట్టి
మార్పులేవనరమ్ము మంత్రులార!

కిల్లాగ్రామలొచ్చి కల్లోలమొనరించె,
నయ్యాపైనలొచ్చి నలిపిచంపె,
క్రిందమీదలేని క్వింటాలు దయచేసి
అప్పె విడిబట్ట అవకతవక!

పాతచింతపండు, పాతబంగారమ్ము
పాతధాన్యమంటె ప్రతిది విలువ
పాడుచెయ్యకండి పాతసిద్ధాంతాల్ని
వుండనిండికాస్త వోట్లుమెరడు!

జిల్లాకాంగ్రెస్‌భవనం

దండకొచ్చి డబ్బు ఫౌండేషనేశారు
ఖర్చుపెట్టినారు ఖాళికిత్తి,
కొంతభాగమైంది అంతట్లొ ఆగింది
పూర్తిగాల ఎవరు పూనుకోల!

తింటె తప్పుగాదు తినకుండెదెవరండి
మానవుల్లో, దానిమాటకేమి!
పాడుబెట్టకండి వనిపూర్తి జెయ్యండి
తిరిగి అప్పొనప్పొ తీనకొచ్చి!

ఇల్లులేకపోతె యేదేవుదేడ్చాడు
యేట్లొవేసినారు యింతడబ్బు,
దాటుమాటువనులు, స్నానపానాలాట్టె,
వసుంపాకలాట్టె, వందులాట్టె!

గొప్పసలహా

వంటిమీదబొక్క వదిలెయ్యమంటాడు
గోపలయ్య నకలొ గొప్పసలహ!
బాల్కిష్టరెడ్డి ఆలాగెలంటాడు
పైకి, లేనిపోని పీకులాట!

పెట్టవచ్చు గోచి, కట్టొచ్చు ధోవతి
వెయ్యవచ్చు లాల్చి వెగటుగాదు
గోపలయ్యగారు! గుడ్డల్లొయేముంది?
వుట్టవలయుమార్పు వుత్తిలోన!

బాధపడకువాయ్య బాలకిష్టారెడ్డి!
మాటుబాటువెయ్యి బొక్కదియ్యి
కవిని సికునేను కన్పేషనిస్తుంత
ఎవరు కాదనేది వినుబాస్త!

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ తరువాయి)

అందువలన కాపిటలిస్టుదేశాలతో, ఇంకా యితర కమ్యూనిస్టేతరదేశాలతో రష్యా పోటీపడి త్వరగా పైకిరాకతప్పదు.

ఈసందర్భంలో 'స్వరాజ్య' annual number 1966 (పేజీలు 97-102)లో మసానీ వ్రాసిన వ్యాసం సంపూర్ణంగా చదవదగినది. అందులోవున్న అంకెలు విశేషమైనవి. ఆయన కమ్యూనిజమును కాదని సూచించే లిబరల్‌తత్వం ఎంత వరకు చదువరులకు నమ్మకమవుతుందో మాకు తెలియదు.

ఈసందర్భంలో Rising standard of life in the Soviet Union (రష్యాలో జీవనప్రమాణాల పెరుగుదల) అనే 55 పైసల చిన్నపొత్తం (మాస్కో నుండి వెల్వడినది) కూడా చదవదగినది. 1980 వరకు రష్యాలో ఏమేమి అభివృద్ధి కావలెనని సంకల్పించారో అందులో వున్నది.

మసానీ వ్యాసాన్ని, ఆ పొత్తాన్నిచదివి, వితర్కం, ఏ వంద్రా గొప్పదో పాఠకులే తెలుసుకో వచ్చును. బహూశా ఈ లోకం రెంటిలో దేనిని సంపూర్ణంగా అనుసరించ దని మా మతం. ఐతే మా అభిప్రాయాని కేమొచ్చెగాని, ఇదిమాత్రం పఠన, పరిశీలన యోగ్యములు.

అంత చక్కగా తమతమ తత్వాలను అంకెలతోనహా యింతవరకు ఎక్కడా రాంమవరచలేదంటే అతిశయోక్తిగాదు.

పోలండు, సోవియట్ యూనియన్ సీమలలో నిరుద్యోగసమస్య వచ్చిందనీ, ఇతర కమ్యూనిస్టు సీమలలో సాంకేతిక విద్యనేర్చిన జనం కొరవపడినారనీ ఒక ప్రత్యేక విలేఖరి 'హిందూ' పత్రిక (16 ఫిబ్రవరి)లో పేర్కొన్నాడు.

ఐతే ఇది పెద్దగా బాధాకరమైన విషయంకాదు. సాంకేతికంగా ఉత్పత్తి విధానాలలో మార్పులు వస్తూవుంటే తాత్కాలికంగా నిరుద్యోగం కొంత వుండవచ్చును. క్రమేపీ అది సర్దుకుపోతుంది.

• • •

హంగరీ ప్రధాని మనదేశ పర్యటనకై వచ్చినాడు. మనకూ ఆసీమకుమధ్య పారిశ్రామికంగా, వాణిజ్యరీత్యా ఎక్కువగా బాంధవ్యం పెంపుకావచ్చును.

స్వదేశంలో మనఅతిధి అనేకమార్పులు చేయించినవాడు. వాస్తవికవాది. వ్యవసాయంలో రైతాంగానికి తమ భూములపై స్వామ్యంపోనివద్ధతిలో సమష్టి కృషి జేయించాడు. అనగా సర్వీస్ కో ఆపరేటివ్ అని మనమంటామే, ఆమాదిరి పద్ధతికి ప్రాధాన్యమిచ్చాడు.

పరిశ్రమల నడకలో వికేంద్రీకరణ, లాభాపేక్ష, ఎక్కువ సమర్థవంతమైన అజమాయిషీ రష్యాలోవలె యిక్కడా అమలు జరుగుతుంది. ఆలోచన తీవ్రంగా అందునిమిత్తమై ఆరంభమైనది.

కూనిరాగాలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

జ్ఞానోదయమవుతుందేమొ ననుకొంటాను. కాని మన దౌర్భాగ్యం ఎక్కడుంటే మన నాయక-పాలకులకునానారకాల చిల్లర అలవాట్లున్నాయికాని పుస్తకాలు చదివే అలవాటుమాత్రంలేదు. పొట్టపొడిస్తే అక్షరం రాని వోటర్లరాజ్యంలో పొట్టపొడిస్తేఅక్షరం రాని నాయకులేగదా వుద్భవించేది!

నేను చెప్పాలనుకొన్నది యిది కాదు ప్రస్తుతం. అలావన ఎక్కడనుండో ప్రారంభమైంది. ఇక యీ వుపోద్ఘాతం మాని అసలు విషయానికి నేరుగావస్తాను. నెల్లూరు - బొంబాయి హైరోడ్డులో నెల్లూరుకు ఆరేడు మైళ్ళలోనే 'దామరమడుగు' అనే గ్రామం వస్తుంది. కాస్త సూర్యాస్తమయం అయినతర్వాత బస్సుల్లో ప్రయాణంచేసేవారికి అపూరి మొగదాల్నే రోడ్డు ప్రక్కల వొక దృశ్యం తారసిల్లుతుంది. దూరంనుండి ఆ బస్సులైట్ల వెలుగులో రోడ్డుకు యిరుప్రక్కలా చిన్నచిన్న గుడారాల్లాగ కనవడతాయి. దగ్గరకొచ్చినదాకా తెలియదు; అవి గుడారాలుకావు, గుట్టలూ కావని—మానవమాత్రులే; అందులో గుంపుగాకూర్చొన్న ఆచ్చంఆడవాళ్లేనని. మన పల్లెల్లో ఈనాటికీ సాధారణంగా సాయంత్రాలవూట చీకటిపడ్డమీదట మనఆడవాళ్లు గుంపులుగా బహిర్భూమికి వెళ్లడం అలవాటు. ఆ అలవాటుచొప్పున బహిర్భూమి అవసరాలకైవచ్చిన యీ ఆడవాళ్ళు రోడ్డు ప్రక్కనే వరుసగా కూరుచుండి కబుర్లు చెప్పుకొంటూ మలవిసర్జన చేస్తున్న దృశ్యమే అది!

మరుగున్నలాకైనా వుంటవు, అంతా బహిరంగమే. దారిడొంకలే మనకు మలమూత్ర విసర్జన కేంద్రాలు. పట్టణాల సంగతి వదిలేసి పల్లెలకువెళ్లినా యిదే పరిస్థితి. చెరువుగట్టమీద, కాలవగట్టమీద, ఊరిమొగదాలవుంటే కునురే మనకు గతి. రొనాల్డ్ సెగల్ తన గ్రంథంలో అన్నట్లు ఇవే మన communal lavatories—సామూహిక కక్కసులు!

ఎవరో పాశ్చాత్య రచయిత అన్నాడని ఎందుకు? "Well, India is a country of nonsense...The approch to many villages is not a refreshing experience. Often one would like to shut one's eyes and stuff one's nose; such is the sorrounding dirt and offending smell......The one thing which we can and must learn from the west is the science of muncipal sanitation" అని మహాత్మాగాంధీగారేగదా అన్నది.

దీనినే తెలుగులో చెప్పాలంటే—"అవును, ఇండియా వొక నాన్‌సెన్సు దేశం....చాల పల్లెలకు ప్రవేశించేముందు దారులు అంత అనందకరమైన అనుభూతి నివ్వవు. కళ్లుమూసుకొని, ముక్కు మూసుకొని, మరీ నడవాల్సివుంటుంది. దారి ప్రక్కనవుండే దుర్గంధం, మురికి మలినాలు అట్లాంటివి... మనం పాశ్చాత్యుల నుండి నేర్చుకోవల్సినవాటిల్లో మునిసిపల్ పారిశుద్ధ్యశాస్త్రం వొకటి."

ఎవరెన్ని వ్రాసినా మన పారిశుద్ధ్య అలవాట్లు యిట్లనే వుంటున్నాయి. అభిగతి అనుకోకుండా అబందరగా, అనాగరికంగా అట్లనే వడివున్నాయి. పైనచెప్పిన ఆడవాళ్ల బహిర్భూమి దృశ్యాల్లో ఇంకొక విషాద సన్నివేశమేమిటంటే—ఆ ఆడవాళ్లు బహిర్భూమికివెళ్ళి అట్లా గుంపులుగా కూర్చొని మలవిసర్జన చేస్తుంటే, ఎవరైనా మగవాళ్ళు ఆదారిన వస్తుంటేదాలు, పాపం వారు ఆ మగవాళ్లు తమ కనుచూపుమేర దాటి వెళ్ళేంతవరకు లేచినిలబడి ఆతర్వాత కూర్చోవల్సిందే. నిముషనిముషానికి ఇట్లా లేచినిలబడుతూ, కూర్చుంటూ యీ బహిర్భూమి కర్మకాండ జరుపుకోవల్సి వుంటున్నది. మన పల్లెల్లో ము ప్రాతిక ముప్పేసందాక ఆడవాళ్ళు యీ సిగ్గుమాలిన యిబ్బందులను యెదుర్కోవల్సి వస్తున్నది. పంచాయతీ లొచ్చాయి, సమితులొచ్చాయి. మన గ్రామసీమల్లోని యీ ప్రాథమిక అవసరాల్నితీర్చే ప్రయత్నంమాత్రం పూజ్యంగా కనబడుతున్నది. సమితులొచ్చిన కొత్తల్లో బొంబాయికక్కసులనీ, సెప్టిక్‌ఆపుట్‌లెట్రిన్‌లనీ స్వల్పఖరీదులకు వూళ్లమీద పంచడం జరిగింది. కాని వీటిని చాలగ్రామాల్లో కలిగినవారే కొన్ని తమతమ స్వంతఇళ్లలో అమర్చుకొని అలంకరించుకొన్నారుగానీ, సామూహిక-సామాజిక వుపయోగానుకూలంగా వీటక్కపల్లెలోను వినియోగమైనట్లు కనవడదు. బొంబాయికక్కసులు లేకుండే మాయింది, ఈ బట్టబయలు బాహిరప్రదేశాలుగాకుండా కాస్త చాటుమాటు మరుగు ప్రదేశాలుగా చుట్టూకంచెలాంటిది నిర్మించి, తమగ్రామాల్లోని ఆడవారి బాహిర్భూమి అవసరాలకు కాస్త గౌరవానుకూలంగా వుండేటట్టుగా ఏ సర్పంచ్‌గారూ పూనుకొన్నట్లులేదు.

గ్రామగ్రామాల్లో మహిళామండలులని, మహిళాఆఫీసర్లని కాగితాలమీద పనిచేస్తున్నట్లు చూస్తున్నాముగాని; కట్టుమిషన్లు, ఎంబ్రాయిడరీలచుట్టూ ఎగబడుతున్నారుకానీ ఈ సిగ్గుమాలినపనులను మాన్పలేకపోతున్నారు.

నెల్లూరు ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో

E. P. No. 44 of 1965. O. S. No. 130 of 1957.

తిక్కవరపు కృష్ణమ్మ — —పిటీషనరు.

(1) యినుకుర్తి సుబ్బరామానాయుడు (2) యినుకుర్తి ఉమామహేశ్వరనాయుడు, మైనరైనందున గార్డియన్ 1-వరెస్పాండెంటు (3) యినుకుర్తి వెంకటస్వామినాయుడు (4) యినుకుర్తి కృష్ణమనాయుడు —రెస్పాండెంట్లు.

యీ డిక్రీదాకీకిగా రెస్పాండెంట్లు తాలూకు షెడ్యూలు భూములు 14-3-66 తేదిన పై కోర్టువద్ద యేలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:- నెల్లూరు తాలూకా, అంబాపురంలోని భూములు:-

ఐటం నెం.	సర్వే నెం.	పాతసర్వే నెం.	విస్తీర్ణం	ఆరంభపాట
21	34/4	13-C, 13-D, 13-E	ఎ.సెం. 1—63	రూ. 3000/- లు.
22	41/13	46-F, 40-T, 40-V	0—13	300/-
23	42/6	17-F, G	0—06	150/-
24	43/3	39-P	0—68	1800/-
25	46/6	75-B-4	0—07	150/-
26	46/15	75-J, 2	0—07	150/-
27	47/14	75-T, 3	0—24	500/-
28	50/10	37-D, C, B	0—49	1000/-
29	51/2	69-F	0—69	1250/-
30	52/4	16-A, B	2—15	5000/-
31	59/3	23-B	0—12	300/-
32	59/5	23-H, I, L, N1, M	0—76	1300/-
33	61	2	2—89	5500/-
34	63/8	26-C, H, I	0—18	400/-
35	64/4	25-C	0—08	300/-
36	66/10	30-I, J	0—26	600/-
ε7	67/1	29-R, 30-E, F	0—30	700/-
38	67/5	30-C	0—06	100/-
39	67/19	29-P2, 29-B, 29-F, G, H, I, J, K	0—56	1000/-
40	70/5	C-2, 33-P	0—26	500/-
41	71/1	34-D1	0—32	600/-
42	71/4	34-D3	0—20	400/-
43	74/2	80-J2	0—23	450/-
44	74/11	80-J5	0—24	500/-
45	74/22	80-A2	0—93	2000/-
46	86/1	99-A	5—26	1000/-
47	86/2	99-B, 100-P	5—26	1000/-
48	100/5	114-V1, V2	0—42	800/-
49	100/11	114-Y1, Y2	0—24	500/-
50	101-2	115-N, M, L1, K1, L2, K2, N2, N3	1—80	3500/-
51	101-4	115-I, I-2	0—46	900/-
52	101-7	115-C, D-1, E, F, D-2, A-1, B-P	2 22	4000/-

—మేనదూరు మోహనరామరెడ్డి - పిటీషనరు అడ్వకేటు.

** వారం వారం **

(3 వ పేజీ తరువాయి)

ప్రసంగం (గోవాలో, పాంజింనగరంలో వక్షంక్షితం యిచ్చిన ఉపన్యాసం) వినండి: "...... అంగ్లసీమ పాకిస్తాన్ తండ్రి. అమెరికా దానికి పెంపుడుతండ్రి. మనం ఆక్షేపించినా లెక్కచేయక పదేండ్లపాటు అమెరికా దానికి ఆయుధాల నిచ్చింది. మన మీదికి, (మనమీదికే!) వాటిని పాకిస్తాన్ వినియోగిస్తుందని తెలిసికూడా అమెరికా నష్టయిచేసింది మన సైనికుల పరాక్రమం ఆ పాటోన్ టాంకులను ధ్వంసం చేసిం దనుకోండి. ఇందుకై అమెరికా సంతో షించటంలేదు; మనమంటే అంత సుము ఖంగాలేదు. ప్రపంచంలో అమెరికన్ పాటోన్-టాంకులకు, శేబర్ జెట్ విమానా లకు గిరాకి తగ్గింది. అదెట్లావున్నా, పాక్ సేనకు యితరదేశాలద్వారా అమెరికన్ ఆయుధాలు అందుతూనేవున్నవి. ఇటువం టప్పుడు, అమెరికా ఆహారంమీద మన మెట్లా ఆధారపడగలం?"

, , ,

అంతటి తీవ్రమైనదాడి కమ్యూనిస్టు పార్టీకూడా అమెరికామీద చేయలేదు.

ఒకవంక గురూజీసంఘవ్యాప్తి; మరొక వంక కమ్యూనిస్టుపార్టీకి బలంవస్తే ఇక దేశంసంగతి ఎట్లా వుండవలెనో అట్లా వుంటుంది!

ఇందిరాగాంధి ప్రభుత్వనేత కాగానే, సోషలిస్టు భావాలు గలవారందరికీ కాంగ్రెస్‌లోకి ప్రవేశం వుంటుందనుకుంటే, అయాశ అడియాశ అవుతున్నదే?

ఉదాహరణాగికి:- సంయుక్తసోషలిస్టు పార్టీ (లోహియా-యస్. యమ్. జోషీల నాయకత్వం) కాంగ్రెస్ వైపుకు రాలేదు సరిగదా, వెళ్ళి కమ్యూనిస్టుపార్టీతో చేతులు గల్పింది. 'న్యూఏజ్' (ఫిబ్రవరి 13) ప్రతినిధి రమేష్ సిన్హా పంపిన వృత్తాంతం ప్రకారం 1967 ఎన్నికలందు ఉత్తరప్రదేశ్‌లో కలిసి కృషిచేయడానికి ఫిబ్రవరి 2 న లక్నో లో కమ్యూనిస్టు-సంయుక్తసోషలిస్టుపార్టీలు ఒప్పందానికి వచ్చినవి. ఒక సంయుక్తప్రకటన వెల్వడి నది. అందులోని ముఖ్యాంశాలు:

1) కాంగ్రెస్ హస్తగతమైవున్న రాజ కీయ సర్వాధికారాన్ని భగ్నంజేసే నిమిత్తం ప్రతిపక్షాల వోటింగ్‌లో చీలికవుండరాదు 2) అందుకై ఈరెండుపార్టీల అభ్యర్థులు ఏక నియోజకవర్గంలో వుండరు. 3) ఇదే విధంగా ఇతర ప్రతిపక్షాలతో ఒప్పందాలు జరగడం మంచిది.

ఐతే సంయుక్త సోషలిస్టుపార్టీ జన సంఘంతో, స్వతంత్రపార్టీతో ఒప్పందం చేసుకునే స్వేచ్ఛను కలిగివుంటుంది. అది కమ్యూనిస్టుపార్టీకి యిష్టంలేదు. లేకున్నా సహిస్తున్నది. లోహియా ప్రభావంచేత ఆ పార్టీ కరక్కాయ మింగింది!

, , ,

ప్రతిపక్షాలవైఖరి తమిళనాట మరింత విచిత్రంగావున్నది- 'లింక్' (ఫిబ్రవరి 20) కథనం నిజమైతే!

రాజకీయ మాంత్రిక చక్రవర్తి రాజ గోపాలాచారి ప్రతిపక్షమున్నేత్రకజగాన్ని ఆశీర్వదించినసంగతి పాఠకులెరుగుదురు గదా! కమ్యూనిస్టుపార్టీలో రైట్ - లెఫ్ట్ చీలికలు మాన్పించి, అందర్నీకలిపి, మున్నేత్రులకు సాయంగాతెచ్చి, కామరాజు కాంగ్రెసును ఢీకొట్టించవలెనని రాజాజీ ఒకపథకంవేశాడట.

కాంగ్రెసును క్రిందుమీదు జేయడానికి విష్టునాచేసేటట్లున్నారు.

, , ,

నాగులు (రహస్యకూటం) భారత ఐక్యరాజ్యప్రతిపత్తినంగీకరించి రక్షణల నడిగెదరని దేశం భావించింది.

కాని, ఆ ప్రాతిపదికపై చేయబడిన శాంతిదూతల ప్రతిపాదనలు నమ్మతం కావని రహస్య నాగాబృందపు ప్రతినిధులు తెలియజేశారు.

ఇక ఈ బృందాన్ని అణచివేయక తప్పదు. జయప్రకాశ్, స్కాట్, చాలిహా కృషిమాత్రం వృధాకాలేదు. ఆబృందంలో వారికి (నాగా రహస్యకూటం) భారతీయ ఐక్యతప్రాముఖ్యం చాలమందికి తెలిసి వచ్చింది. మూర్ఖులుకొందరు పట్టుబట్టి మిగి లినవారిని అవలకు లాగివేశారు.

ఈ వారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ తరువాయి)

బడ్జెటును ప్రవేశ పెట్టబోతూ ముందు నాలుగుమాటలు మాట్లాడబోతుండగా రాష్ట్రంలో ఆహారపరిస్థితి ఇంత అధ్వా న్నంగావుంటే మధ్యలో మీ బడ్జెట్ ప్రసంగమేమిటని ప్రతిపక్షీయులు గోల చేశారు. కె. గుహా అనే ప్రతిపక్షసభ్యుడు లేచి నేరుగా మంత్రి వద్దకెళ్లి బడ్జెటు కాగి తాల్ను లాక్కొని దించిపారేశాడు. మరో ప్రతి తీయబోతుంటే గొల్లుమనిగోలచేసి చదవనివ్వలేదు. శాసనసభలో వాకదిన్న యుద్ధంవంటిది కొనసాగింది. సిరాబుడ్లతో, పుస్తకాలతో చేతికేది దొరికితే వాటిల్ని విసిరేసుకొన్నారు. కొందరికి స్వల్ప గాయాలు తగిలాయికూడా. రానురాను శాసనసభల్లోని శాసనకర్తల సంస్కారం చూస్తుంటే యేమనడానికీ నోరురావడం లేదు.

, , ,

కాశ్మీర్‌లో 1949 జూలైలో ఎంత సైన్యం వుండిందో ఆ స్థాయికి సైనిక బలా లను తగ్గించుకోవాలనే షరతుకు రావ ల్పిండిలో మిలటరీ అధికారుల సమా వేశంలో వొప్పందం కుదుర్చుకోవడమే మిటని పార్లమెంటు సభ్యులు ప్రశ్నల వర్షాన్ని కురిపించారు. రక్షణమంత్రి శ్రీ చవాన్ కాన్త తమాయించుకొని యీ వొప్పందం లడభ్‌కు వర్తించబోదు; ఈ సైనికబలాల వుపసంహారణ - తగ్గింపులు ఐరాస పరిశీలకుల పర్యవేక్షణలో జరుగు తుందని స్పష్టంచేసినా యీ వొప్పందంలో ఏదో గూఢమైన కీలకముందని పార్లమెంటు సభ్యులు ఆరోపిస్తున్నారు. పాకిస్తాన్ ఏదైనా దుశ్చర్యకు దిగితే దానికి తగు విధంగా జవాబు చెప్పగలమనే ధైర్యంతో పాక్‌స్నేహంకోసం మనం చేయవల్సిం దంతా చేస్తున్నామని ప్రపంచం గ్రహిం చాలని మన పట్టుదల.

, , ,

నాగసమస్య రావణాసురికాష్టంలా కాలుతూనేవుంది, అంతూపొంతూలేకుండా. ప్రధాని ఇందిరాగాంధీతో అజ్ఞాతవాసం లోని నాగవిద్రోహుల ప్రతినిధులు రెండు రోజులు చర్చించారు. పరిష్కారమేమీ కానరాలేదు. మళ్లీ ఏప్రెల్ రెండోవారంలో మరో సమావేశం జరగాలని అనుకొన్నారు. ఢిల్లీ సంభాషణలకు వచ్చిన ప్రతినిధులు నాగా తిరుగుబాటు వుద్యమంలోని రాజ కీయ విభాగంలోనివారు; అజ్ఞాతవాసం లోని "ఫెడరల్ ప్రభుత్వానికి" విదేశ వ్యవహారాలమంత్రిఅనీ, అధికారులనీ, ప్రతి నిధులనీ చెప్పుకుంటున్నారు. ఇండియా నుంచి విడిపోయి ప్రత్యేక నాగభూమి కావాలనే నినాదాన్ని వారు పూర్తిగా విడ నాడినట్లులేదు. వారు ఢిల్లీ చర్చలకై వయన మైన సందర్భంలోనే అస్సాం మెయిల్‌ను ప్రేల్చివేయడానికి ప్రయత్నించి దౌర్జన్యం జరపడం, ఆ ప్రేలుడులో 37 మంది మర ణించడంచూస్తే అసలు నాగాతిరుగుబాటు దారుల్లోనే రెండు అతివాద, మితవాద వర్గాలున్నయా అని అనుకోవల్సివస్తున్నది. ఏప్రెల్‌లో మరింత సమగ్రంగా జరగ బోయేనాటికైనా యీ నాగసమస్య వొక కొలిక్కిరాగలుగుతుందా?

, , ,

శ్రీమాన్ బిజూపట్నాయక్‌గారు ఒరిస్సా నుండి రాజ్యసభకు ప్రవేశించడానికి పన్నా గాలు పన్నుతున్నాడట. అంతటివాడు పన్నాగం పన్నితే జయప్రదంగాకుండా పోతుందా?

, , ,

రాజాజీ మహాశయులు వుండివుండి వొక మాటన్నారు-కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఇప్పుడుండే పన్నులభారాన్ని సగందాక తగ్గిస్తే స్వతంత్రపార్టీని రద్దుచేసుకోమంటా మని మొన్న మద్రాసునభలో మాట్లాడుతూ అన్నాడు. మరింతగా పన్నులుగుండాలని కమ్యూనిస్టులు చెప్తుంటారు. పాపం కాంగ్రెస్‌వారు యేదారి వెతుక్కోవాలి చెప్పండి?

, , ,

యుగోస్లావియాదేశాన్ని సందర్శించ మని వచ్చిన ఆహ్వానాన్ని శ్రీ కామరాజ్ గారు అంగీకరించారట. పాపం,కామరాజ్ గారిచేత తమ దేశాలను చూపించుకోవా లని చాలా విదేశాలు పోటీపడుతున్నట్లు న్నవి. బాగుందివరస.

, , ,

విమాన ప్రమాదంలో అసువులుబాసిన డి. జే. హెచ్. జె. భాభాగారి స్థానే టాటా ఇన్‌స్టిట్యూట్ డిప్యూటీ చేర్మెన్‌గావుంటున్న శ్రీ ఎం. జి. కె. మీనన్ నియమితులైనారు.

పంచాంగం

ఫాల్గుణ శుక్లపక్షం

ప్రకృతి ప్రకోపములు, దుర్ఘటనలు కలుగుచుండును.

ముహూర్తములు

మార్చి 3, 4 తేదులు ముహూర్తదిన ములు.

ఫిబ్రవరి తిథులు

26 శని	షష్ఠి	రా. 10-58	గం.వ
27 ఆది	సప్తమి	రా. 10-51	గం.వ
28 సోమ	అష్టమి	రా. 10-12	గం.వ

మార్చి తిథులు

1 మంగళ	నవమి	రా. 9-06	గం.వ
2 బుధ	దశమి	రా. 7-31	గం.వ
3 గురు	ఏకాదశి	సా. 5-34	గం.వ
4 శుక్ర	ద్వాదశి	మ. 3-18	గం.వ

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

నెల్లూరు ప్రి॥ సబుజడ్జి కోర్టులో

E. P. 87 of 65. S. Cs. 73 of 63.

వెడిచర్ల వెంకటశేషారెడ్డి —పిటిషనరు.

చెన్నారెడ్డి బాలకృష్ణారెడ్డి-రెస్పాండెంటు.

యీ డిక్రీబాకీకిగా రెస్పాండెంటు తా॥ షెడ్యూలు భూములు 7-3-66 తేదిన పై కోర్టువద్ద యాలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:- నెల్లూరు తా॥, కలివెల పాళెం గ్రామంలోని కోరుమాగాణి:- (1) సర్వే నెం. 1022 రు, య 4-37 సెంట్లలో రెస్పాండెంటు $\frac{1}{4}$ భాగం అరంభపాట రు. 3000/- లు (2) సర్వే నెం. 1009 రు, య 3-34 ట్లులో రెస్పాండెంటు కుటుంబ మునకు హక్కు గల య 2-34 ట్లులో రెస్పాండెంటు $\frac{1}{4}$ భాగం అరంభపాట రూ. 2320/- లు.

—మేనకూరు మోహనరామరెడ్డి, పిటిషనరు అడ్వకేటు.

హరికథా కాలక్షేపము

పెండ్లిండ్లకు, దేవతా ఉత్సవములు వగైరాలకు సవరసభరితమైన హరికథా కాలక్షేపం కావాలంటే - తూర్పు గోదావరిజిల్లా వాస్తవ్యురాలు మధురగాయని - కథారత్న - జాతీయగీతా కోకిల

శ్రీమతి సుగుణభాగవతారిణిగారి

హరికథలనే యెన్నుకోండి.

మహాభారతం సీరియల్‌గా చెప్పబడును - విడికథలుకూడ చెప్పబడును.

—— వివరములకు ——

శ్రీమతి సుగుణభాగవతారిణి,

నెం. 4/226 రు. ఉస్మాన్‌సాహెబ్‌పేట,

నెల్లూరు-2.

సూళ్ళూరుపేట గ్రామ పంచాయతి
వేలము నోటీసు

* * * *

సూళ్ళూరుపేట గ్రామ పంచాయతికి సంబంధించిన మార్కెట్లు, బండ్ల దొడ్డి, బస్‌స్టాండు ఫీజు వగైరాలు 1966-67 సంవత్సరమునకు అనగా 1-4-66 తేదిమండి 31-3-67 తేదివరకు ఫీజులు వసూలుచేసుకొనుటకు, సూళ్ళూరుపేట గ్రామ పంచాయతి కార్యాలయములో 10-3-66 తేది చెస్తవారము మధ్యాహ్నము 2 గం॥కు బహిరంగముగా వేలం వేయబడును. పాటలో పాల్గొనదలచినవారు ఈ క్రింది విధముగా డిపాజిట్టు చెల్లించి, పాటలో పాల్గొనవలయును. వేలము షరతులు - యితర వివరములు ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో తెలుసుకొనవచ్చును.

వ.నెం.	వివరములు	కాలము	వేలంతేది	డిపాజిట్టు
(1)	కూరగాయల మార్కెట్టులో ఫీజు వసూలు చేసుకొనుట	1-4-66 నుండి 31-3-67	10-3-65	రు. 50/-
(2)	చేపల మార్కెట్టులో ఫీజు వసూలు చేసుకొనుట	డిటో	డిటో	రు. 50/-
(3)	బండ్లదొడ్డి ఫీజు వసూలు చేసుకొనుట	డిటో	డిటో	రు. 25/-
(4)	బస్‌స్టాండులో బస్సుల ఫీజు వసూలు చేసుకొనుట	డిటో	డిటో	రు. 25/-
(5)	పంచాయతి కంపోస్టు వేలం వేయుట	1965-66	15-3-66 మ. 2 గం॥కు	రు. 10/-
(6)	పంచాయతి దినపత్రికలు వేలము వేయుట	డిటో	15-3-66 ఉ. 10 గం.	రు. 5/-

—యస్. రామకృష్ణ,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.
గ్రామ పంచాయతి ఆఫీసు - సూళ్ళూరుపేట - నెల్లూరుజిల్లా.

వింజమూరు పంచాయతీ సమితి
టెండరు నోటీసు

నెల్లూరుజిల్లా, వింజమూరు పంచాయతీ సమితి బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరుగారిచేగాని, లేక వారిచే అధికారము పొందినవారిచేగాని ప్రాథమిక పాఠశాలలకు కావలసిన ఈ దిగువ వివరించిన కొయ్యసామాగ్రి వరికర ములు - అప్పర్ ప్రైమరీ పాఠశాలలకు కావలసిన బోధనోపకరణములు సప్లయి చేయుటకుగాను సీలువేసిన టెండర్లు 1-3-66 తేది మంగళవారం పగలు 11 గంటల వరకు స్వీకరించబడును ఆ దేరోజున సాయంత్రం 3 గంటలకు టెండరులు తెరువబడును. గడువుదాటి వచ్చిన టెండరులుగాని, ధరావత్తులులేని టెండర్లుగాని పరిశీలనకు తీసికొనబడవు.

ఏ టెండరునైనను కారణము తెలుపకయే త్రోసివుచ్చుటకు B.D.O. గారికి పూర్తి అధికారము యున్నది.

వ. నంఖ్య	కావలసిన సామానులు	నంఖ్య	చెల్లించవలసిన ధరావతు
(1)	టీపాయలు 27X19	30	రూ. 45-00
(2)	ఆఫీసు కుర్చీలు Standared	40	రూ. 40-00
(3)	రికార్డు బాక్సులు (30X18X18)	30	రూ. 60-00
(4)	నేలపలకలు 6'X1'X1''	300	రూ. 300-00
(5)	బీడింగు అప్లయన్సు		

(వివరములు టెండరుతేదీనాడు తెలియజేయబడును.)

టెండరు ధరావత్తు ఉదయగిరి సబ్ ట్రెజరీలో చెల్లించి సదరు చలానా టెండరుకు జతపరచవలయును.

పైన కనబరచిన సామాన్లు వింజమూరు సమితి ఆఫీసులో చేర్చుటకు అయ్యే ఖర్చులతో సమితివారికి సంబంధములేదు.

—వి. రాధాకృష్ణమూర్తి,
బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరు - వింజమూరు. 22-2-66.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore. (A. P.)